BYGG LANDSBYEN VIDERE!

PARALLELLOPPDRAG FOR VIKESÅ SENTRUM

08.03.2022

KAP ΔTSITE Multiconsult

Mulighetsstudiet er resultatet av et parallelloppdrag i regi av Bjerkreim kommune, hvor oppgaven har vært å vise mulighetene for å transformere dagens handels- og næringsområde på Nesjane til et flerfunksjonelt og fremtidsrettet kommunesenter ved vannkanten- attraktivt for både beboere og besøkende.

Mulighetsstudiet er laget av OPPOPP i samarbeid med KAP Kontor for Arkitektur og Plan, ATSITE Landskap og Multiconsult (flom).

Kontaktpersoner:

OPPOPP AS
Audun Hellemo
Arkitekt MNAL
M: 92620214
audun@oppopp.no

KAP Kontor for Arkitektur og Plan AS
Hilde Stedje
Arkitekt MNAL
M: 99014375
hs@kap.no

ATSITE
Anne Truelsen Schultz
Landskapsarkitekt
M: 92040268
anne@atsite.no

Multiconsult
Eloi Denamur
Sivilingeniør Hydrologi/VA
M: 47 73 58 78

Parallelloppdraget belyser sammenhengen mellom forståelsen av Vikesås rolle og potensial og strategier for ny utvikling. Det er viktig å skape et robust rammeverk for denne utviklingen, slik at alle konkrete tiltak inngår i en helhetlig strategi. Dette rammeverket skapes i tett dialog med lokale ressurser, og fokuserer både på overordnede strategier og mer konkret fysisk utforming for å etablere en mer fleksibel verktøykasse som enklere kan tilpasse seg skiftende rammevilkår.

Besvarelsen er delt i tre nivåer:

1) REGIONAL/LOKAL KARTLEGGING
- hva ser vi i trender og på det politiske plan med tanke på omstilling, stedsutvikling og bærekraft? Hvordan påvirker et økt fokus på miljø, det grønne skiftet og økt digitalisering mulighetene for mindre steder til å posisjonere seg? Hvilket potensial kan ligge til grunn for mulige nye fremtidsbilder basert på Vikesås regionale rolle?

2) VIKESÅ SOM ETT STED
- I del 2 utarbeides strategier for å oppnå fremtidsbildene fra del 1med fokus på hvordan strategiene bidrar til å knytte hele Vikeså tettere sammen. Gjennom å designe en prosess synliggjør man avhengigheter mellom de ulike utviklingsstrategiene og foreslåtte tiltak; og viser hvordan både lokale og regionale aktører kan jobbe sammen og uavhengig av hverandre for å nå felles mål.

3) NESJANE/ VIKESÅGATA
- I del 3 ser vi nærmere på konkrete løsninger for Nesjane og Vikesåvgata og ser hvordan de foreslåtte strategiene i del 2 gir føringer for utbygging, forbedring av byromsstruktur og robuste overvanns-/ flomløsninger.

INNHOLDSFORTEGNELSE

DEL 1 - REGIONAL ROLLE

E39 BINDER REGIONEN SAMMEN 5
NÆRINGSLIV: JORDBRUK, INDUSTRI 6-9
TURISME 10-11
BOLIGER OG FRITIDSBEBYGGELSE 12-13
NATUR, KULTUR OG FRIVILLIGHET 14-15
POLITIKK, VISJONER, SELVFORSTÅELSE 16-17
UTFORDRINGER OG POTENSIALE 18
ANBEFALINGER 19-21

DEL 2 - VIKESÅ SOM ETT STED

HISTORISK UTVIKLING 24-25
BRUKERGRUPPER 27-33
SAMLET BEVEGELSESMØNSTER 34
OPPLEVELSER PÅ VEIEN 35
LANDSBYEN VIKESÅ 37
OVERORDNET STRATEGI 38-41
VIKESÅGATA BINDER STEDET SAMMEN 42-43
HVORDAN BYGGE LANDSBYEN VIKESÅ? 44-45
LANDSKAP SOM IDENTITETSBYGGENDE KVALITET 46-47
LANDSKAP SOM HÅNDTERER FLOM 48-49

DEL 3 - PLANOMRÅDET

STRATEGI FOR UTVIKLING 52-53
LANDSKAPET 54-55
MEIERIPARKEN 56-57
FLOMPARKEN 58-59
BADEPLASSEN 60-61
DELTALANDSKAPET 62-63
MEIERIET 64-65
MEIERIET - OVERNATTING 66-67
MOBILITETSHUB 68-69
COOP 70-71
BOLIGER 72-73
NÆRING 74-75
NEDRE DEL AV NESJANE 76-77
ØVDRE DEL AV VIKESÅGATA 78-79
LANDSBYEN VIKESÅ 80-81

NEDFOTOGRAFERTE PLANSJER *82-88*

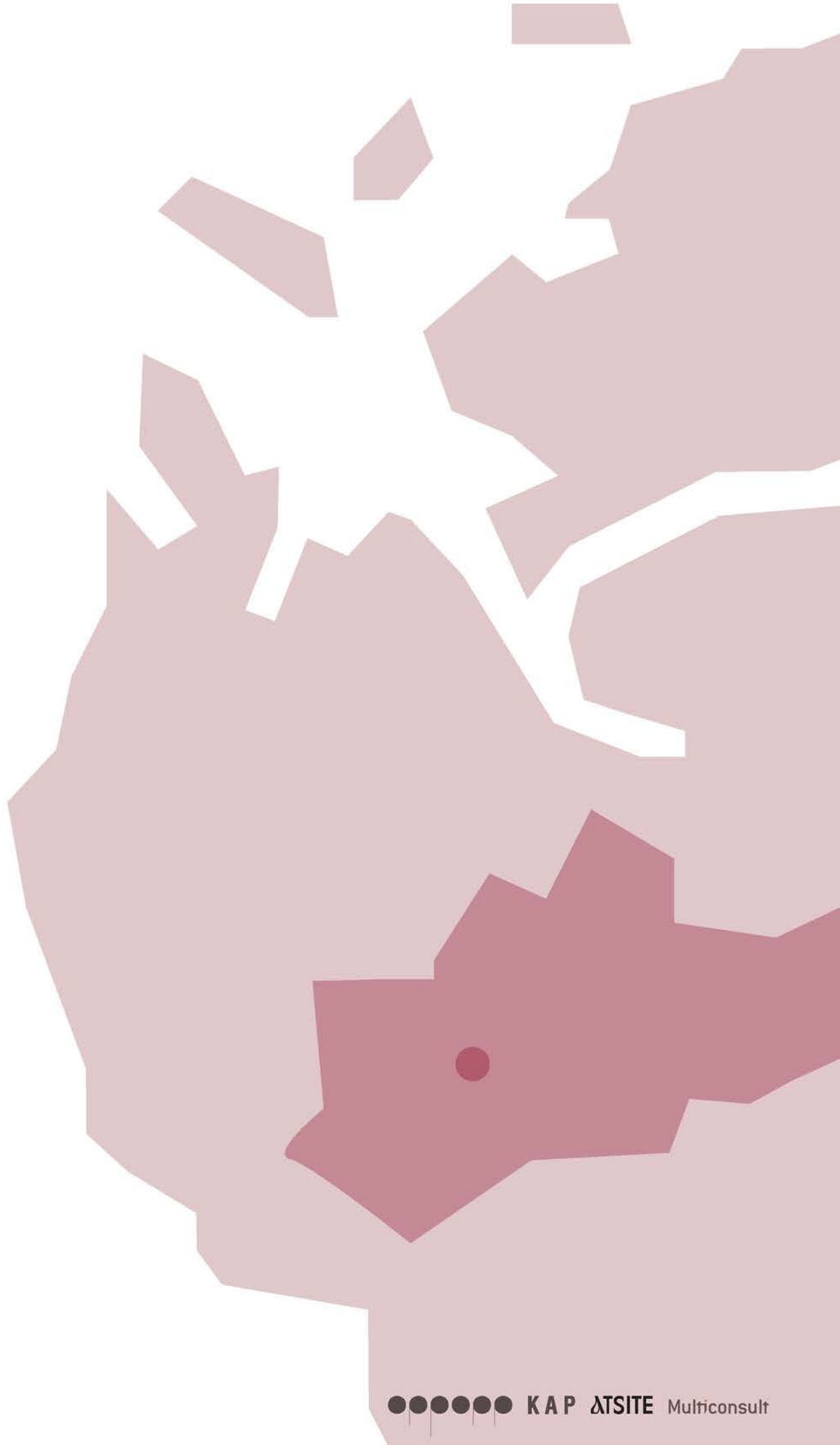

KAP ATSITE Multiconsult

DEL 1
REGIONAL ROLLE

Hva ser vi i trender og på det politiske plan med tanke på omstilling, stedsutvikling og bærekraft? Hvordan påvirker et økt fokus på miljø, det grønne skiftet og økt digitalisering mulighetene for mindre steder til å posisjonere seg? Hvilket potensial kan ligge til grunn for mulige nye fremtidsbilder basert på Vikesås regionale rolle?

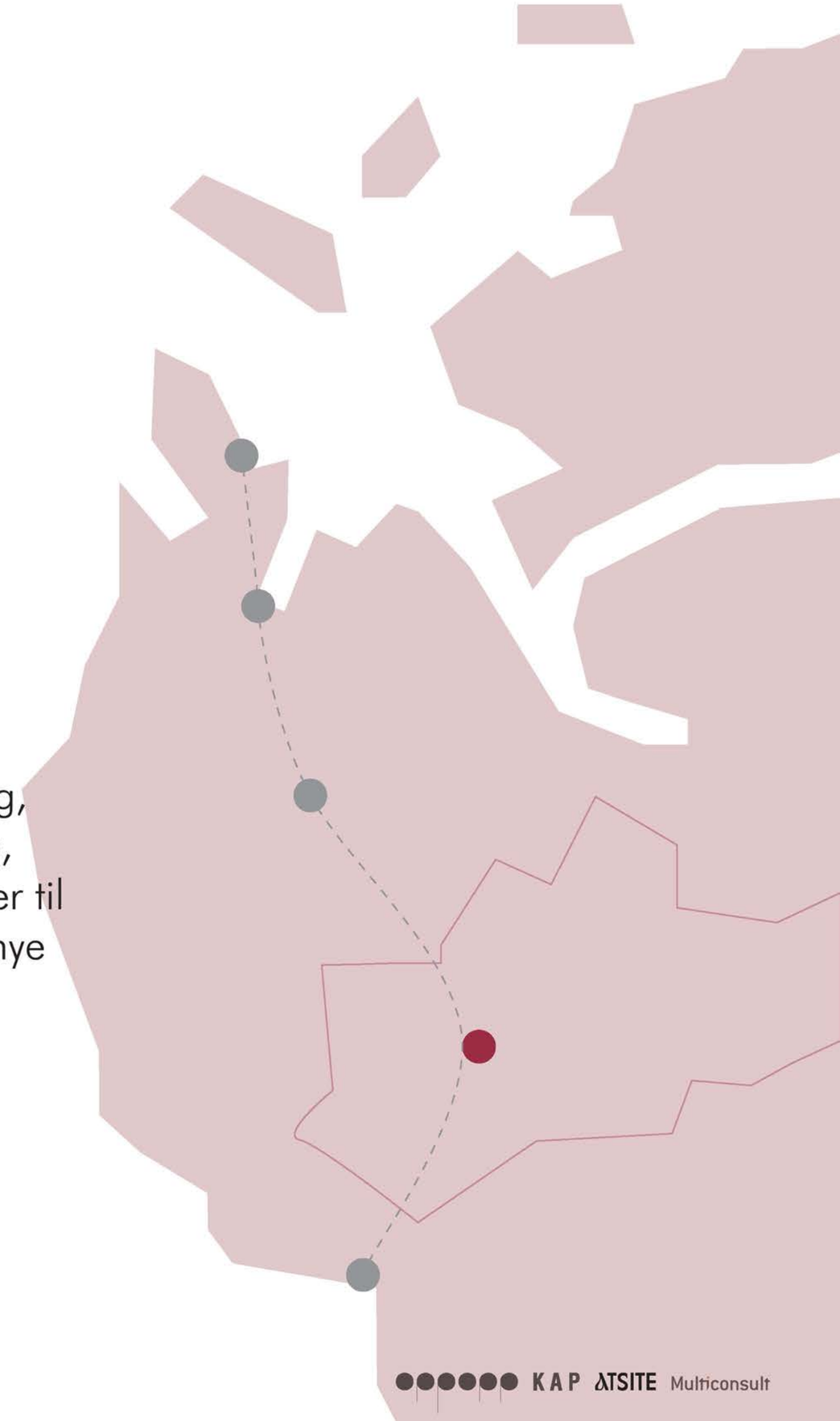

REGIONAL ROLLE

E39 BINDER REGIONEN SAMMEN

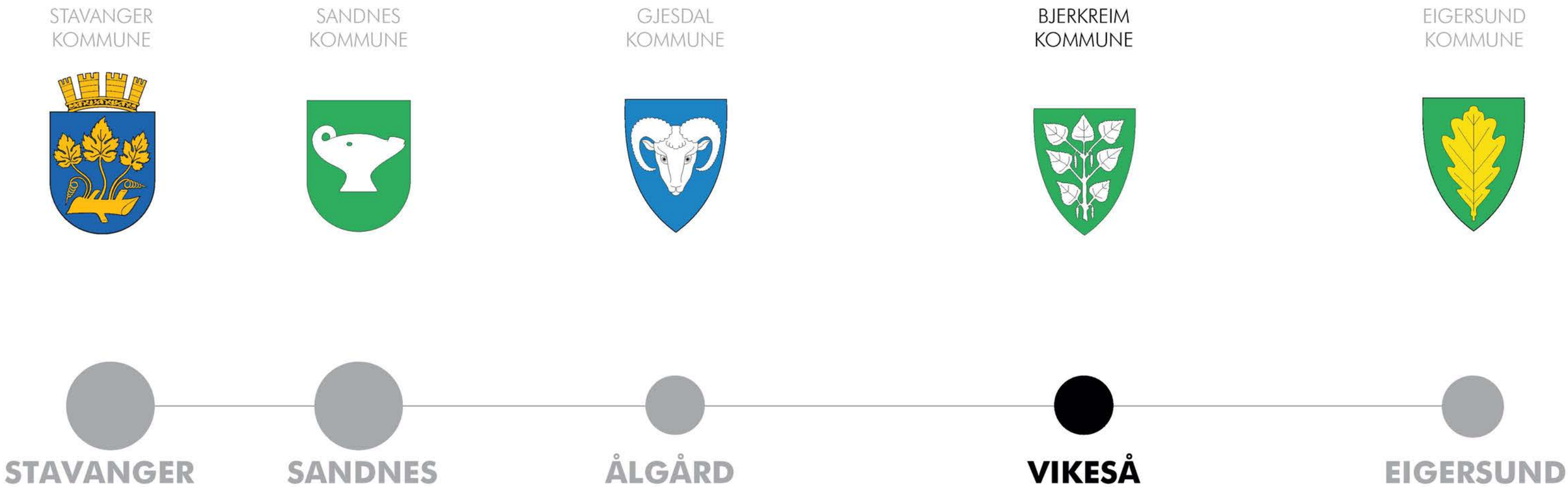

I arbeidet med å klartlegge Vikesås posisjon i regionen tar vi utgangspunkt i hovedveien E39 som knytter Stavanger og Egersund sammen i nord-sør-retning.
De ulike kommunenes sentra ligger alle langs denne samferdselsåren og er viktige for både interkommunalt samarbeid og lokal konkurranse.

REGIONAL ROLLE
NÆRINGSLIV

Bjerkreim kommune er en typisk jordbrukskommune med en stor andel sysselsatte i primærnæringer. Sammenlignet med omkringliggende kommuner er andelen vesentlig større, samtidig som andelen sysselsatte i typiske servicenæringer som varehandel, overnatting og personlig tjenesteyting er langt lavere. Mangelen av et tydelig lokalt handelssentrum i kommunen som Ålgård eller Eigersund er en av forklaringene på de store lokale forskjellene.

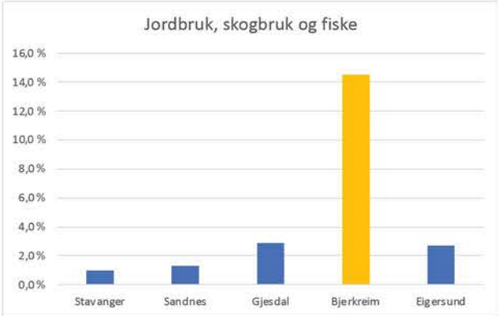

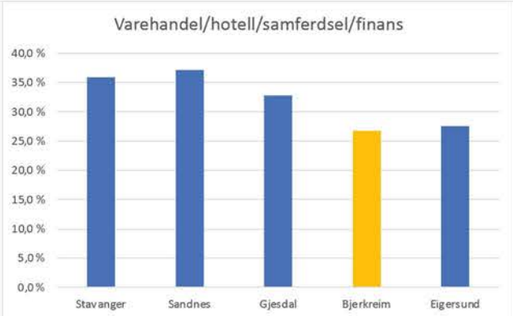

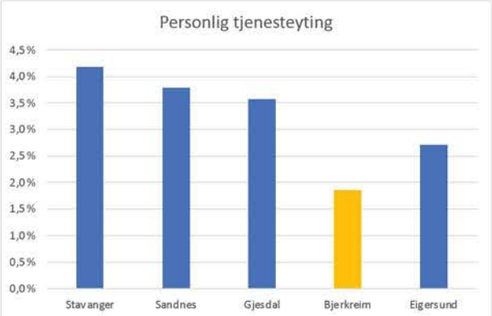

Tall fra SSB

Ser man mer detaljert på underkategorier for tjenester knyttet til turisme og besøk - servering og overnattingssteder - trer det samme bildet tydelig fram; selv med den største økningen de siste 10 årene utgjør dette tilbudet fremdeles en langt lavere andel av totalt antall næringsvirksomheter sammenlignet med nabokommunene.

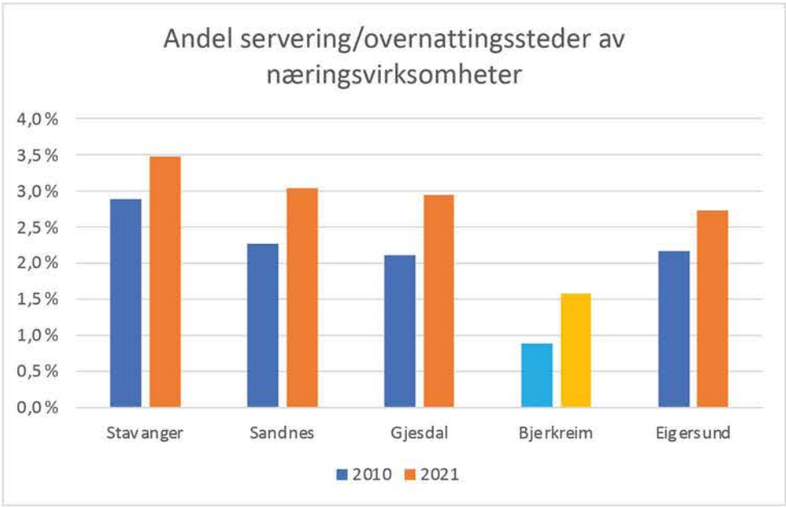

Tall fra SSB

Foto: F.Meyer

KAP ATSITE Multiconsult

PENDLING SOM PREMISS

Med kort kjøreavstand til både Stavanger/Sandnes i nord og Eigersund i sør er Bjerkreim, i likhet med mange kommuner tett på store bysentra, en utpreget pendlerkommune, med en stor andel sysselsatte utenfor kommunens grenser. Av de omkringliggende kommunene er det bare Gjesdal som har større andel sysselsatte utenfor kommuen; grunnet enda større nærhet til Stavanger.

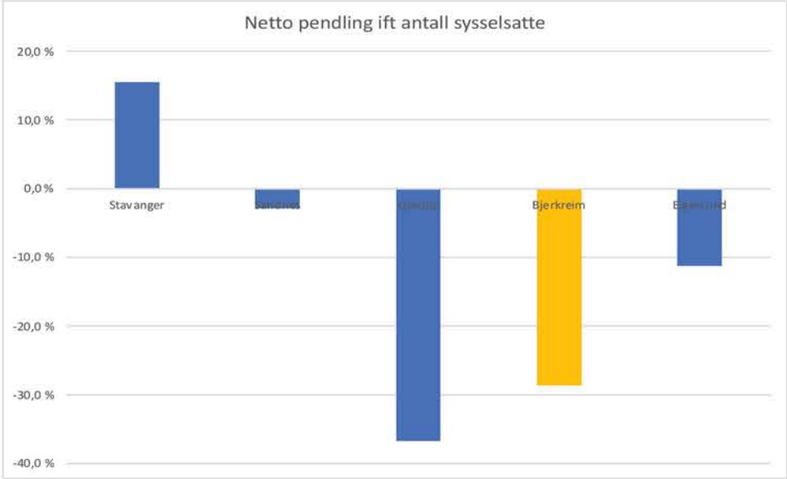

Tall fra SSB

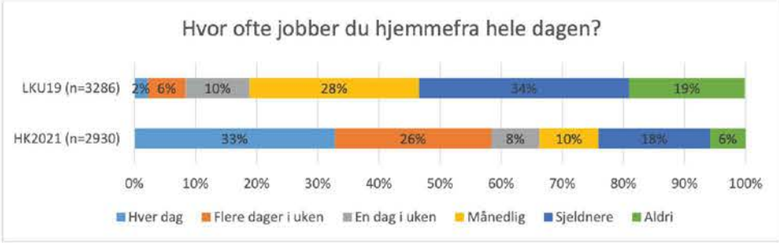

ENDRINGER I ARBEIDSLIVET

De siste to årene har korona-pandemien for alvor satt fart på digitaliseringen av det norske arbeidslivet. Nødvendigheten av å jobbe hjemmefra i en krevende tid har synliggjort muligheter og fleksibilitet som tidligere har vært gjennomført unntaksvis og i forholdsvis liten skala. Selv om pandemien til en viss grad kan sies å være en tilbakelagt fase - ihvertfall slik vi har opplevd den de siste årene - viser forskningen foreløpig at folk også i en normalsituasjon ønsker en større grad av fleksibilitet i den grad arbeidsoppgavene tillater dette. Slik vil økt bruk av hjemmekontor og tilrettelegging av hverdagstilbud nær bostedet sannsynligvis bli en stadig økende trend i tiden fremover.

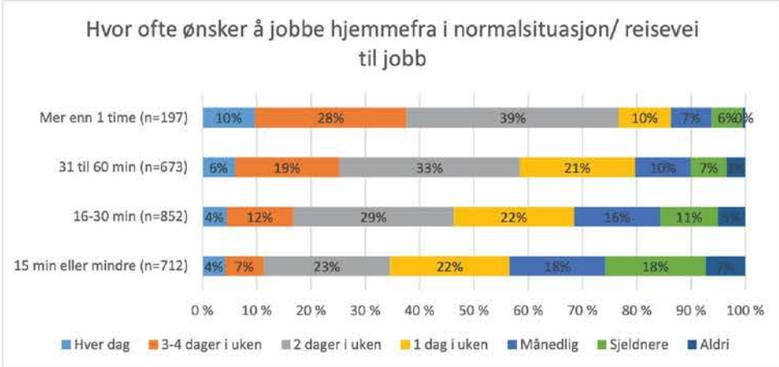

Fra Arbeidsforskningsinstituttet: Hjemmekontor: Utbredelse og sentrale kjennetegn våren 2021

Ikke overraskende er det en sammenheng mellom avstand til arbeidssted og ønske om økt bruk av hjemmekontor. Ved reisevei over 31minutter øker andelen betydelig; noe som kan bety at andelen som ønsker å jobbe mer hjemmefra på fast basis vil være større i kommuner som Bjerkreim sammenlignet med kommunene som ligger tettest på de største stedene der pendlingen også er størst.

Dette vil bety mindre trafikk og kjøring mellom pendlerkommunene og arbeidsstedet, og potensiale for økt etterspørsel på tjenestetilbud i hverdagen fordi flere bruker tid i kommunen.

- Synliggjøre betydningen av landbruket
- Nye arbeidsvaner kan redusere pendlingen
- Mindre pendling gir større lokalt marked for varer og tjenester

REGIONAL ROLLE
NÆRINGSLIV - JORDBRUK

Jordbrukets rolle som leverandør av mat, matkultur og lokalproduserte råvarer av høy kvalitet får et stadig større fokus; men forbrukere som i langt større grad enn før er opptatt av mat som nasjonal identitet og med interesse for hvor produktene kommer fra og hvilken historie de forteller. Et flertall har preferanse for norskprodusert mat og mener norsk matproduksjon er et viktig spørsmål.

Samtidig som flere enn før sier at de ønsker å kjøpe norsk mat for å støtte bøndene og opprettholde norsk landbruk, øker også viljen til å betale mer for produkter av høy kvalitet. Dette fokuset på lokale ressurser og forvaltning gir seg også utslag i alternative distribusjonskanaler der salg rett fra gård, bondens market, rekoringer og spesialbutikker i større grad enn tidligere blir et alternativ til standardiserte dagligvarebutikker. Særlig på Østlandet har fremveksten av slike utsalgssteder befestet sin posisjon; mens andre deler av landet foreløpig henger litt etter. Også i tradisjonelle dagligvarebutikker har lokalprodusert mat fått en gradvis mer fremtredende rolle, og det er fremdeles her flest kjøper lokale spesialiteter.

Utviklingen og interessen for lokalprodusert mat henger også sammen med en stadig større bevissthet omkring landbrukets ansvar og rolle med tanke på utslipp og grønn omstilling. Pionerer går foran i dette arbeidet, men det er et stort behov for innovasjon og kunnskapsutveksling for å spre erfaringer og ideer til et bredere lag av bønder og lokale produsenter.

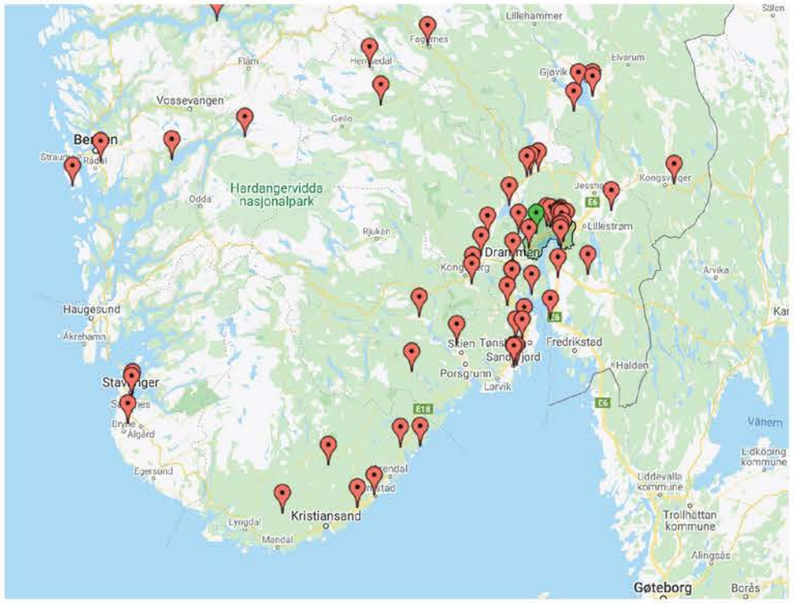

Utsalgssteder Dyrket.no

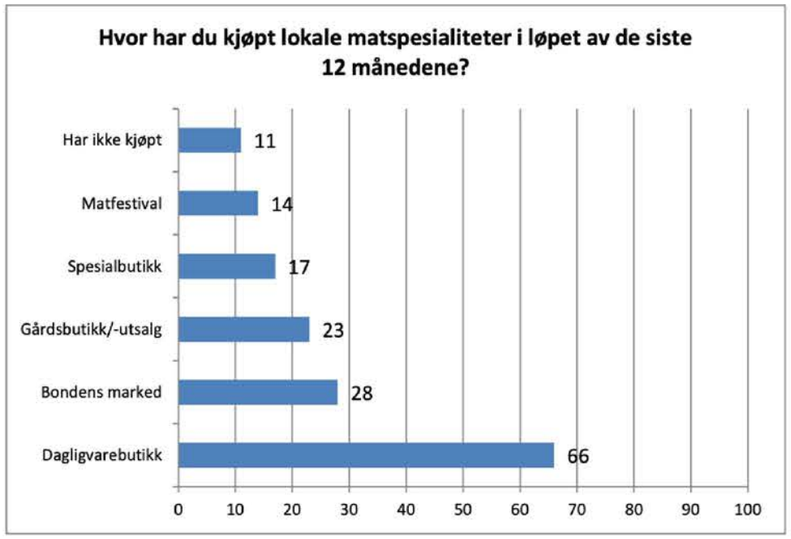

Figur 5-16 Hvor har du kjøpt lokale matspesialiteter i løpet av de siste 12 månedene? Prosent. N=3812. Norske Spisefakta 2014

SIFO: Mat, måltid og moral - hvordan spise rett og riktig, 2015

Legger premissene for nullutslippsgården

Gardbruker Kjell Ivar Ueland (i midten) med sønnen Georg-Fredrik, forsker Peter Breuhaus (ytterst t.v.) og daglig leder i Eigersund Energy Hub Frank Emil Moen.

Artikkel fra Dalane Tidende

REGIONAL ROLLE

NÆRINGSLIV - INDUSTRI

Bjerkreim er den kommunen i regionen som har satset målrettet og mest på utbygging av vindkraft og har i dag store inntekter fra dette. Det er mulig å øke produksjonen innenfor gjeldende konsesjonsområder, noe som muliggjør enda større produksjon enn i dag.

Skepsis til vindkraft på land har økt med økt utbygging, et stadig større kraftbehov og i det siste - økte strømpriser. Utbyggingsprosjekter for havvind i stor skala ligger fremdeles et stykke fram i tid, noe som betyr at vindturbinene på land i kommunen enn så lenge er forholdsvis uvanlige.

Norges fortrinn med rikelig tilgang på billig, ren energi til industrien vil kunne endres gradvis etterhvert som kraftbehovet øker med elektrifiseringen av Europa. Ny, kraftkrevende industri - som batteriproduksjon - vil være avgjørende for den grønne omstillingen. Bjerkreim kommune har allerede avsatt arealer til dette formålet i North Sea Energy Park, et ferdig regulert industriområde sør i kommunen.

I arbeidet med å tilrettelegge for internasjonale aktører er avstand til større byer og infrastruktur viktig, samtidig som man lokalt burde tilrettelegge for støttefunksjoner og stille krav om en lokal tilstedeværelse ved etablering. En stadig større digitalisering av arbeidslivet og et økt fokus på det naturnære livet vil være et godt utgangspunkt for en slik lokal forankring i kommunen.

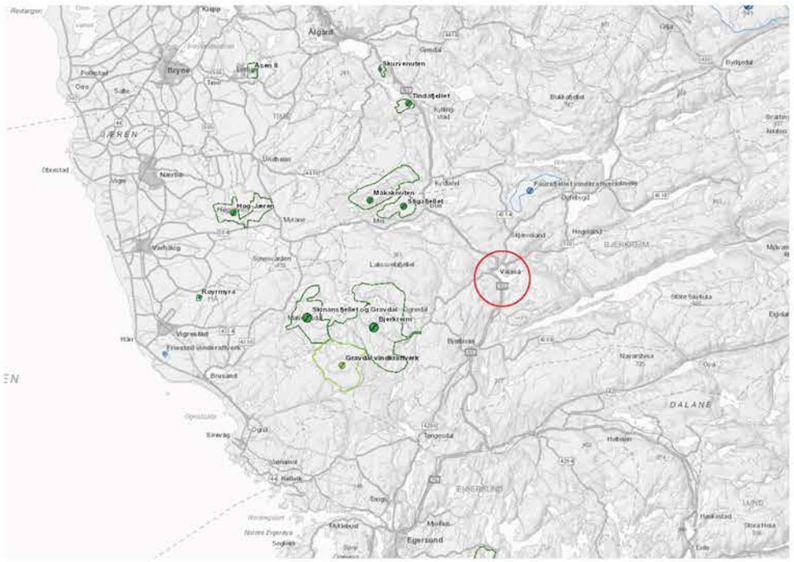

NVE: Konsesjonsområder for vindkraft

North Sea Energy Park

- Synliggjøre og tilgjengeliggjøre lokal produksjon
- Bruke satsing på grønn energi som et konkurransefortrinn
- Sikre og tilrettelegge for lokal tilstedeværelse ved etablering av ny industri i kommunen

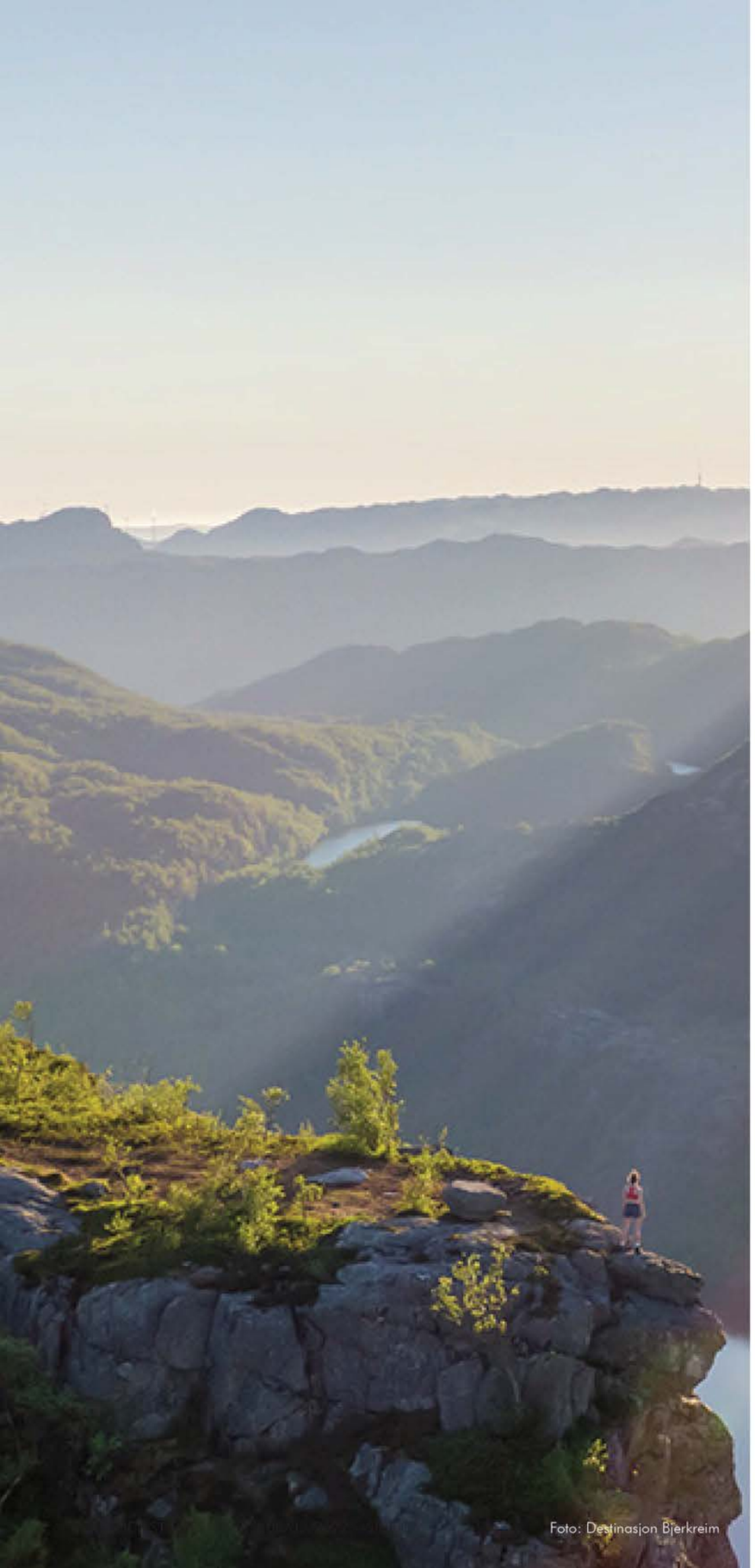

Foto: Destinasjon Bjerkreim

REGIONAL ROLLE
TURISME

Turisme er en næring i sterk vekst, og den økende interesse for lokalt særpreg, naturopplevelser og autentiske omgivelser fører til at mange kommuner ønsker å tiltrekke seg turistene med størst betalingsevne. De siste årenes reiserestriksjoner har også synliggjort et betydelig lokalt marked.

Verdiskapningen turismen bringer med seg avhenger imidlertid av graden av tilbud og lokal tilrettelegging. En studie av turismens konsekvenser for Sirdal (Menon 2012) viser at de største inntektene kommer fra bygg- og anleggsbransjen i forbindelse med hytteutbygging og -vedlikehold, med inntekter fra hotell og restauranter på andre plass. Dagligvarehandel utgjør også en betydelig andel, men det er verdt å merke seg at dette, i motsetning til bygg- og anlegg og hotell og restaurant, utgjør liten sysselsettingseffekt og dermed mindre lokal påvirkning.

Både blant utenlandske og norske turister står naturopplevelser øverst på listen over aktiviteter man ønsker å gjøre på ferie, tett etterfulgt av "Spise lokal mat og drikke lokale drikkevarer". Dette er aktiviteter som krever forholdsvis liten infrastruktur, gitt tilgang på naturopplevelser og lokale produkter, noe Bjerkreim allerede har mye av.

Figur 4-2 – Førsteordens omsetnings- og sysselsettingseffekt reiseliv i Sirdal. Kilde: Menon (2012)

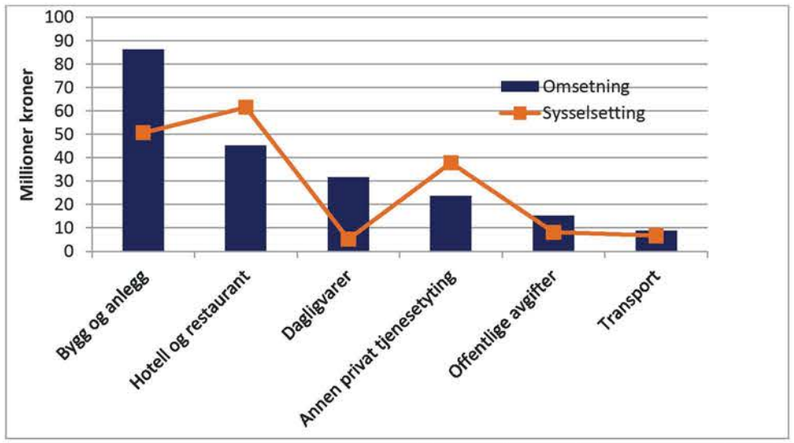

Menon: Ringvirkningsanalyse av reiselivsnæringen i Sirdal 2012

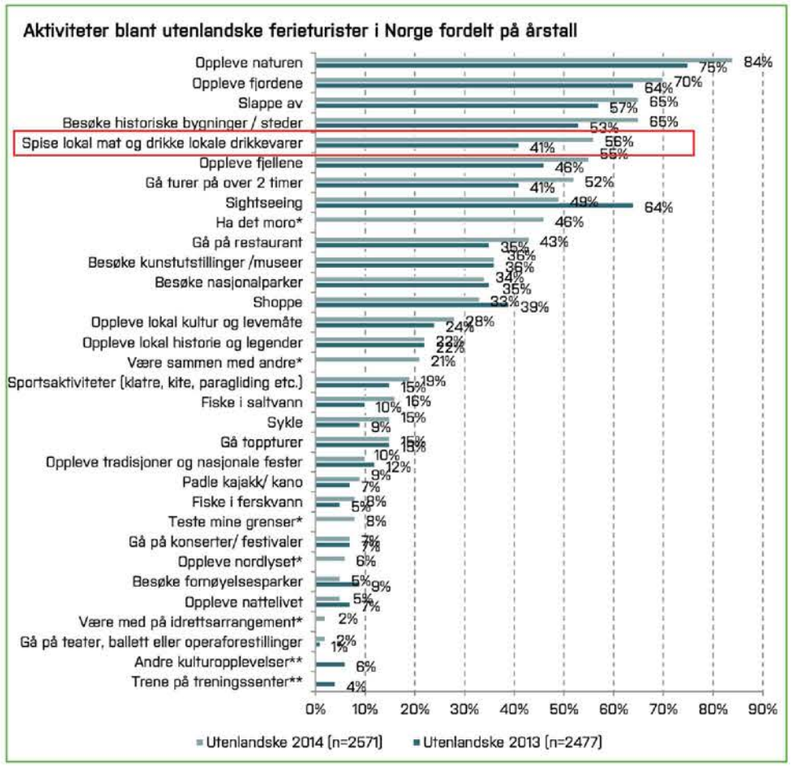

Innovasjon Norge: Turistundersøkelsen 2014

Et annet interessant funn fra Sirdal er at bygda har like store inntekter fra hotellturister og fra campingturister, men at inntektene naturlig nok fordeler seg svært ulikt. Der hotelltilbudet støtter opp under lokale serveringssteder gir campingturistene inntekter til mer "lokale" tilbud, som dagligvarebutikker og bensinstasjoner.

Ved å satse bredt på ulike turistgrupper kan man dermed styrke spesialrettede og lokale tilbud parallelt, og slik skape synergier mellom ulike brukergrupper, heller enn å skape parallelle bruksmønstre som i liten grad interagerer med hverandre. Slik synergi er spesielt viktig å utnytte når kundregrunnlaget i utgangspunktet ikke alene kan opprettholde tilbudet gjennom året.

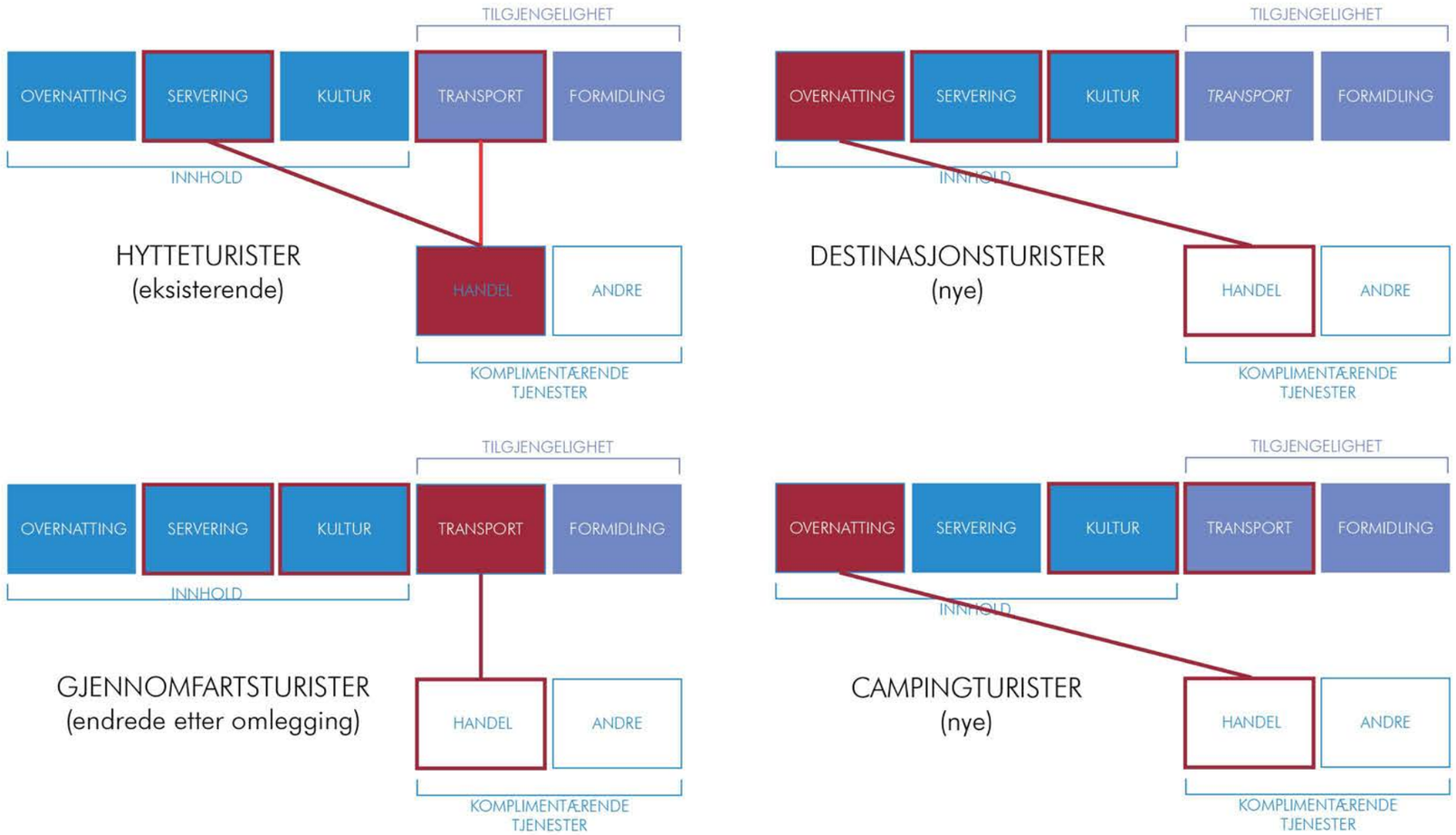

- Tilrettelegge for ulike typer turisme
- Skape synergier mellom lokale tilbud og camping- og hytteturister
- Skape synergier mellom lokal produksjon og opplevelsesturister

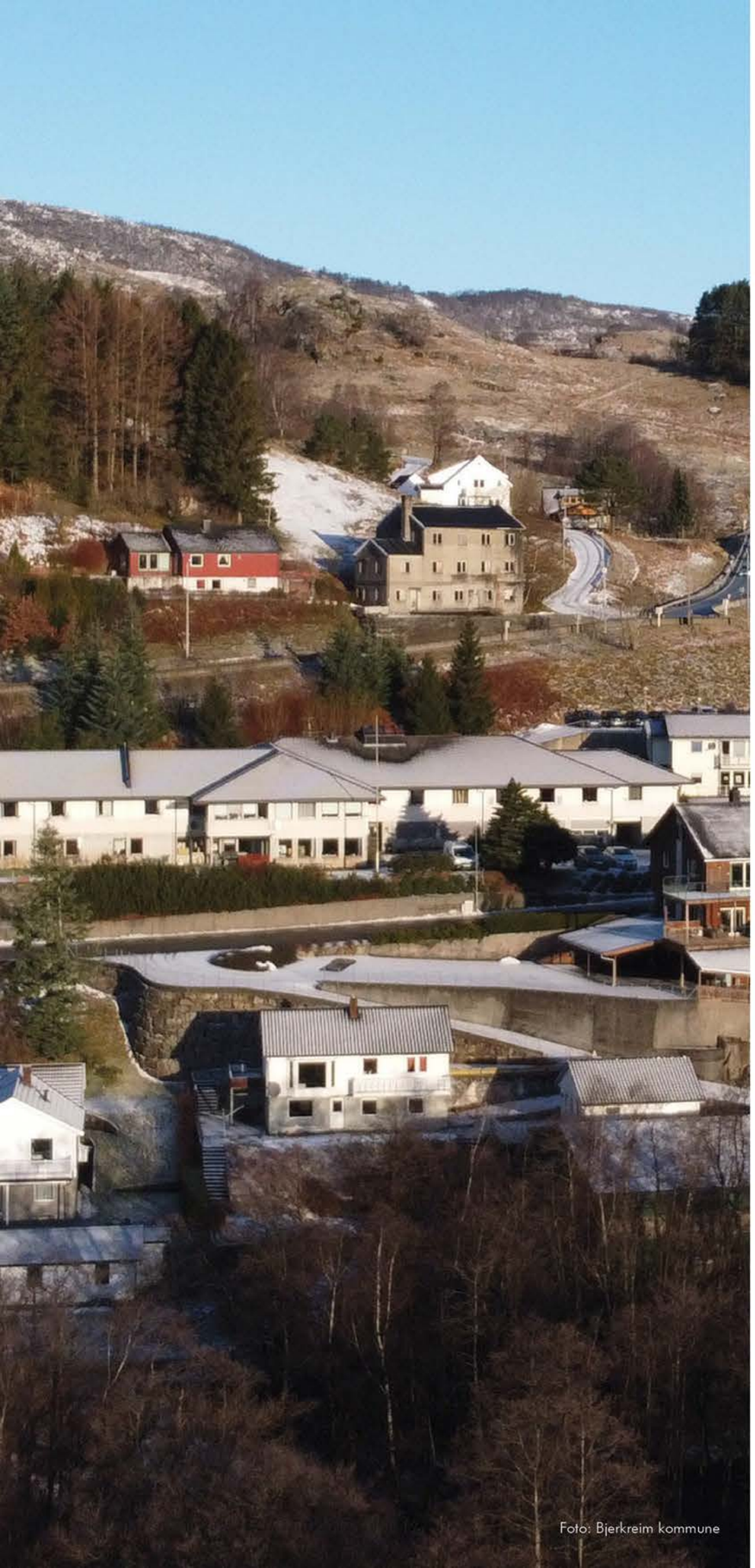

Foto: Bjerkreim kommune

REGIONAL ROLLE
BOLIGER OG FRITIDSBEBYGGELSE

Ved å se på boligsammensetningen i de ulike kommunene og på den gradvise endringen av denne ser man noen tydelige utviklingstrekk i de siste ti årene. Eneboligandelen er høy i de mindre kommunene, og aller høyest i Bjerkreim som i begrenset grad har annen boligmasse.

I Sandnes og Gjesdal/Ålgård har flere større boligutbygginger gjort at andelen rekkehus og blokker har økt forholdsvis mye mellom 2010 og 2021. Slike prosjekter gjør at bygningsmassen gradvis blir likere den som finnes der man pendler til i byen.

Utfordringen ved ny utvikling blir å tilby et mer variert tilbud, uten å etterape bebyggelsen i større byer og tettsteder.

Boligprosjekter i Ålgård, foto: Dlane Tidende

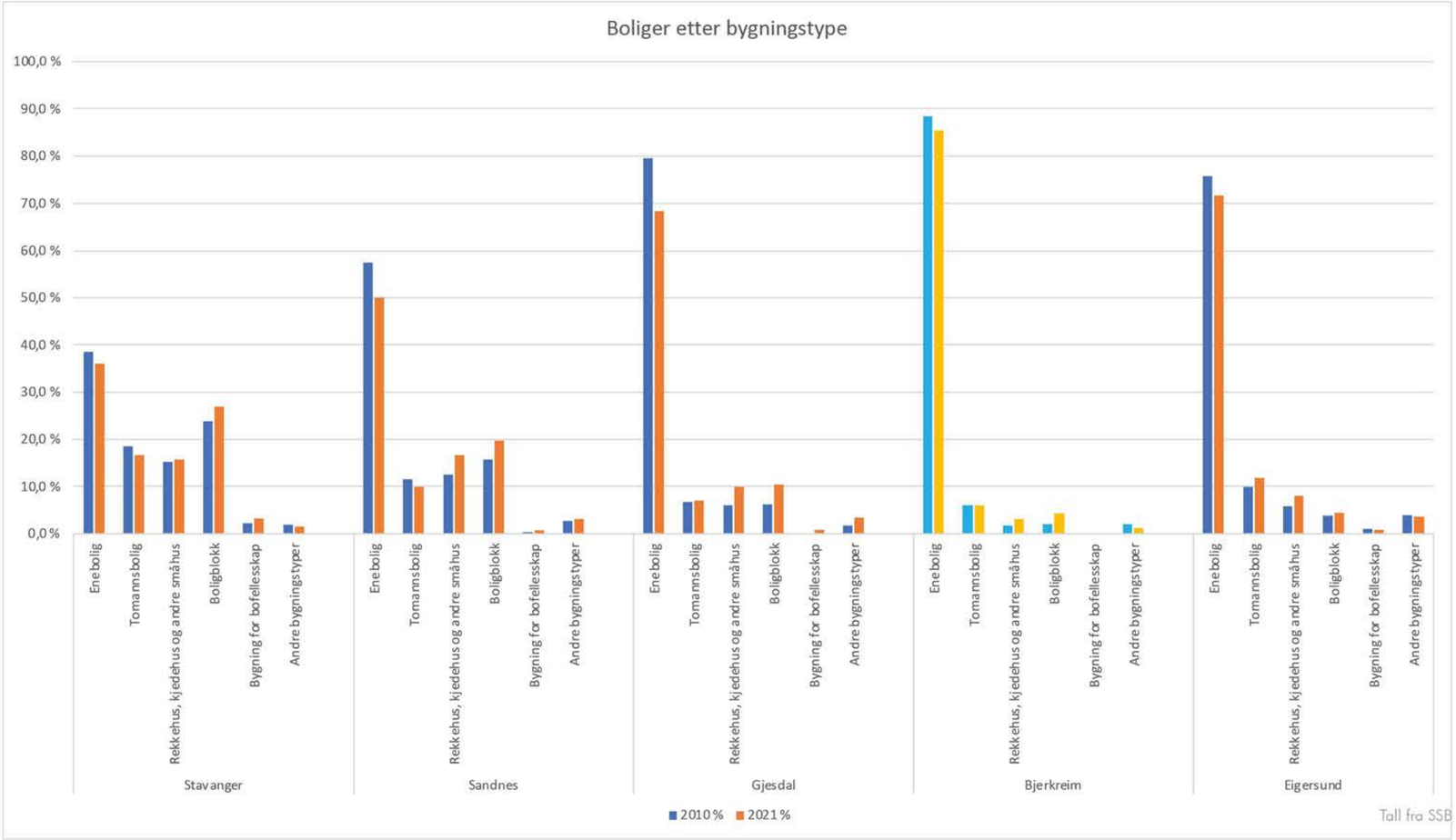

Tall fra SSB

KAP ATSITE Multiconsult

Bjerkreim har i likhet med de omkringliggende kommunene en stor andel fritidsbebyggelse og profilerer seg som en attraktiv hyttekommune. Antall hytter skiller seg ikke vesentlig fra andre kommuner, men sett opp mot antall innbyggere i kommunen blir forskjellene store. Dette innebærer at et lite antall innbyggere skal tilrettelegge for et stort volum hytteturister, noe som igjen kan utgjøre et betydelig potensial for lokal verdiskapning. Å gjøre Vikeså til et naturlig stoppested for hytteturistenes til- og hjemreise og bygge opp under disse naturlige stoppestedene med et utvidet og attraktivt handels- og opplevelsestilbud kan bedre utnytte reisende i regionen.

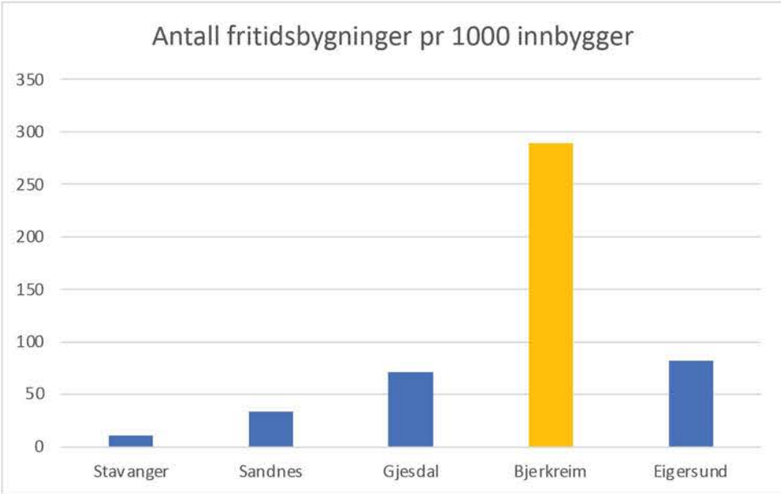

Tall fra SSB

- Mer variert boligtilbud som skiller seg fra større utbygginger i nabokommunene
- Utvikle Vikeså som et stoppested for hytteturister der handel og billading kan kombineres med lokale opplevelser

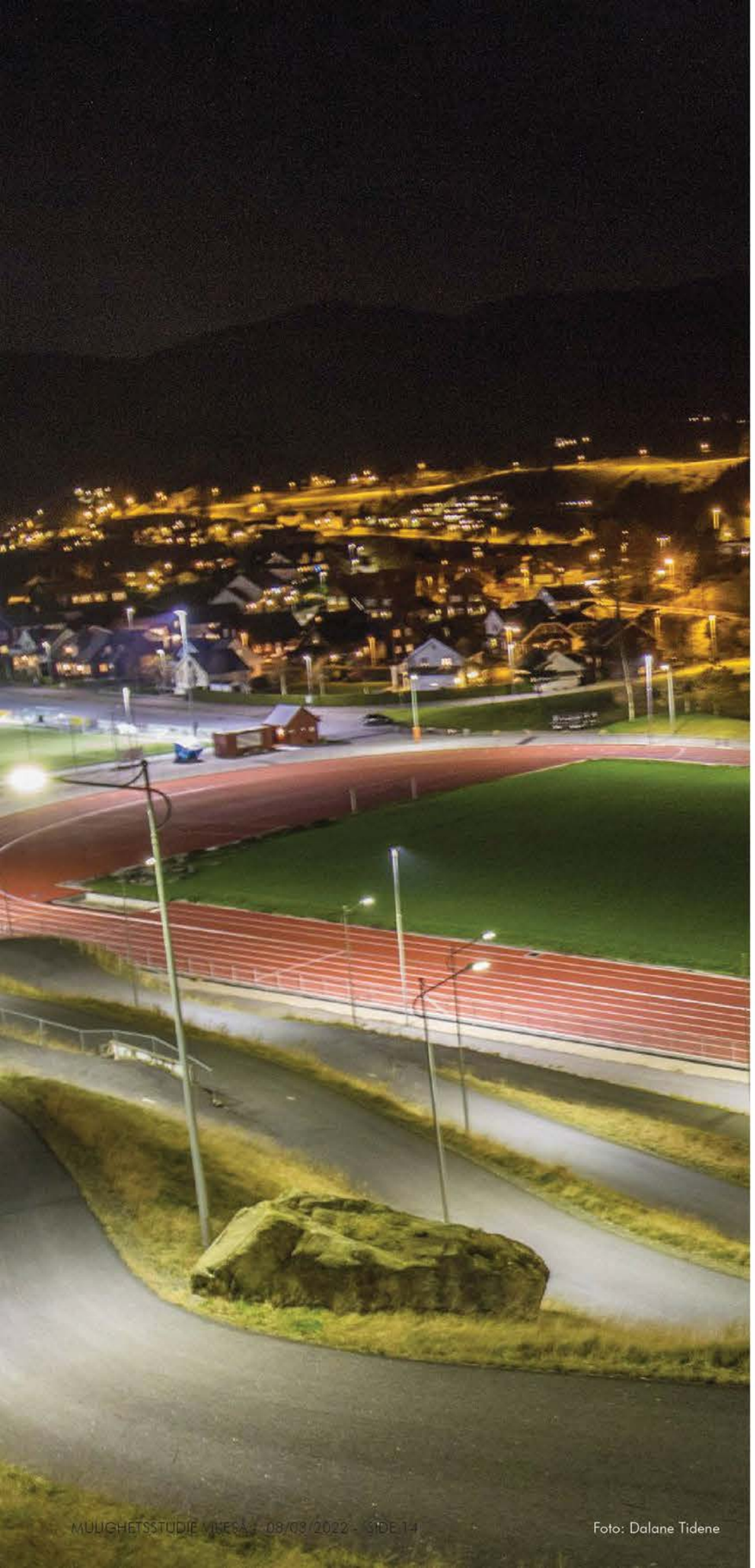

Foto: Dalane Tidene

REGIONAL ROLLE
NATUR, KULTUR OG FRIVILLIGHET

Vikeså har en nærhet til naturkvaliteter og turmuligheter som skiller seg fra nærliggende Ålgård og Egersund, der en betydelig lavere andel har trygg tilgang til nærturterreng. Dette samsvarer godt med innspillene gitt fra bygdas unge, som alle understreket viktigheten av, og bruksmulighetene til de umiddelbare naturkvalitetene.

Samtidig har denne nærheten kanskje ført til en lavere prioritering av sentrumsnære rekreasjonsareal, der Vikeså i snitt har dårligere tilgang enn de sammenlignbare stedene.

Å koble naturopplevelser til hverdagslivet - både sentrumsnært og som turmuligheter er en viktig kvalitet som må videreføres i videre utvikling.

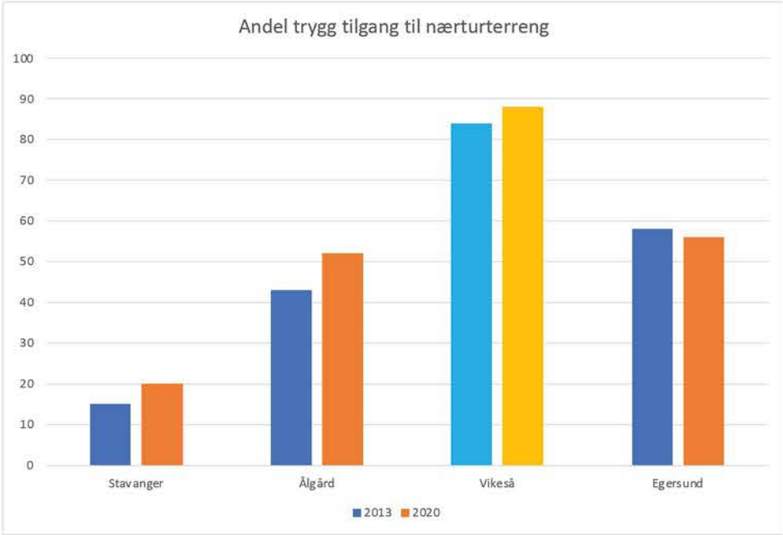

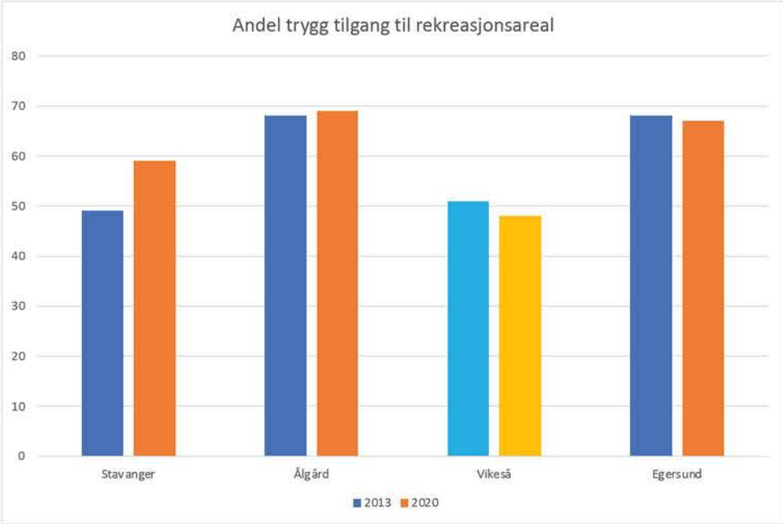

Tall fra SSB

KAP ATSITE Multiconsult

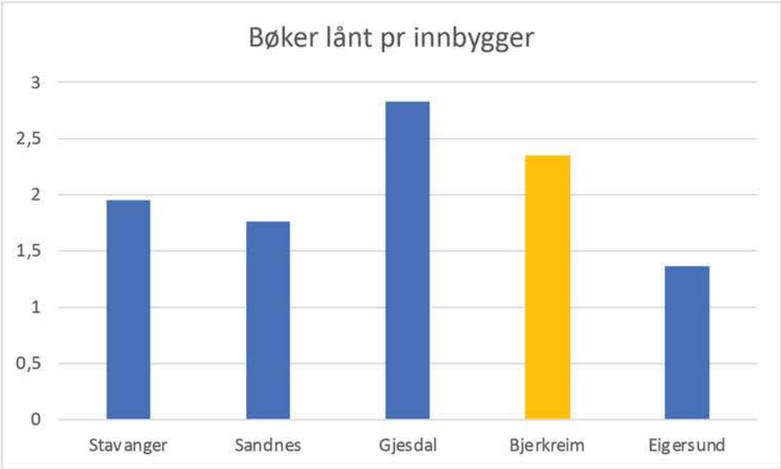

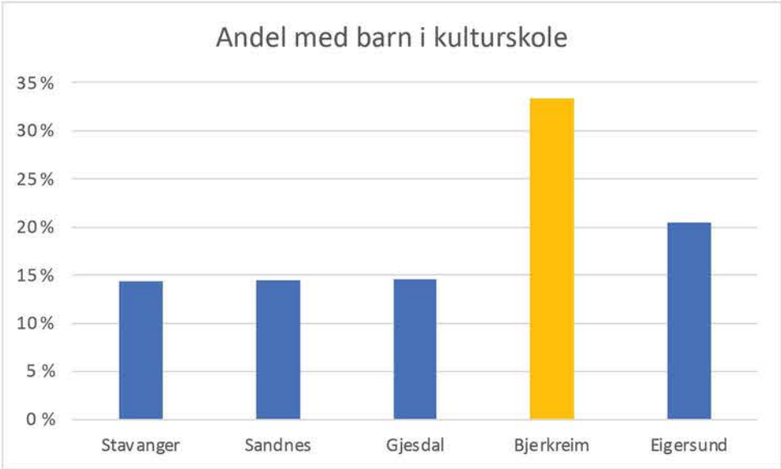

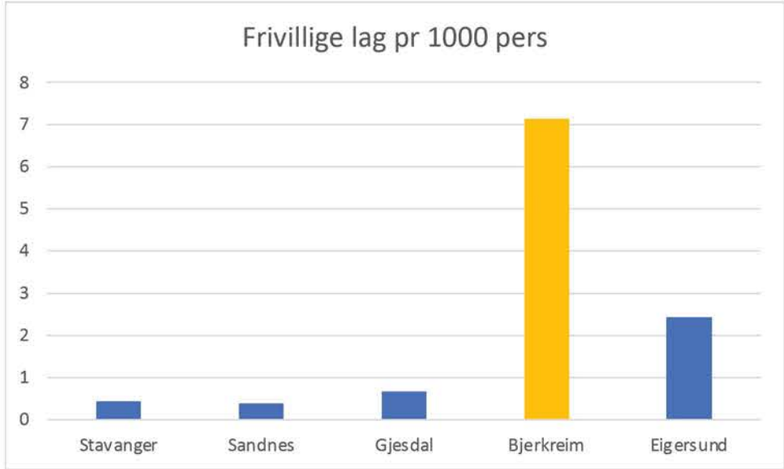

Tall fra SSB

I spørsmål knyttet til bruk av kulturtilbud og antall frivillige lag, scorer Bjerkreim til dels langt høyere enn sine naboer. Den høye andelen vitner om et aktivt sivilsamfunn som engasjerer seg i lokalmiljøet og er en ressurs for gjennomføring av lokale prosjekter.

- Styrke rekreative naturkvaliteter lokalt
- Oppmuntre lokalt entreprenørskap og ideelle tiltak

REGIONAL ROLLE
POLITIKK, VISJONER, SELVFORSTÅELSE

Bjerkreim kommune er godt i gang med utvikling av en plattform for å samle aktører og lokal kunnskap under paraplyen "Destinasjon Bjerkreim". Billedbruken på plattformens ulike digitale flater har et nesten utelukkende fokus på vakker natur og opplevelser av denne.

Ser man på kommuneplanens strategidel for årene fremover er derimot et stort fokus på næringsutvikling og vekst, eksemplifisert med mottoet "I vind og vekst".

En titt på tilsvarende kommuneplaner og strategier i nabokommunene viser flere likheter i satsingsområder (turisme, hytteliv, landbruk) til tross for at mange naturgitte forutsetninger også kan variere mye.

Ny næringsutvikling og utbygging kan lett komme i motsetning til de naturkvalitetene man selger inn på flotte nettsider med speilblankt vann og glade sauer. En ny strategi for Vikeså må derfor finne særegenhetene som gir egenart og særpreg til stedet og la disse legge føringer for videre utvikling. Ved å fortsterke og bygge videre på eksisterende kvaliteter kan man skape robuste rammer for utvikling som ikke går på bekostning av det man setter aller mest pris på.

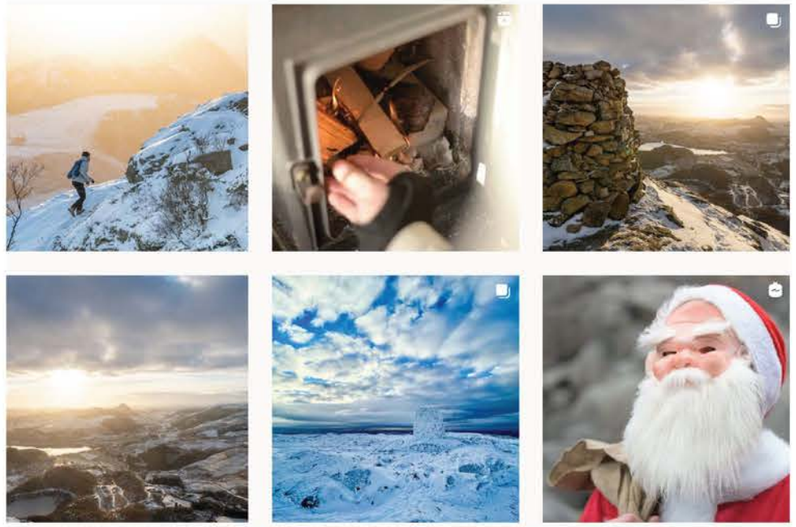

Destinasjon Bjerkreim: nettside og instagram

Foto: Destinasjon Bjerkreim

STAVANGER

"Vi bygger fellesskap"

Regionmotoren
Gode hverdagsliv
Grønn spydspiss

næringsklynger
innovasjon
kunnskapsbyen

SANDNES

"Sandnes i sentrum for fremtiden:
Romslig, modig og sunn"

Styrke storbykvaliteter
Videreutvikle landbruk og naturgitte friluftskvaliteter
Imøtekommende hyttekommune
Videreutvikle Forus

GJESDAL

"vi strekker oss lenger"

kort vei til det meste; flotte naturopplevelser, fiske, skiløyper og shopping

Sammen for et attraktivt Gjesdal
Bygge friluftskommunen
Være aktiv part i boligutbygging
Sørge for tilgjengelige næringsarealer
Stimulere gründervirksomhet
Økt matproduksjon
Økt aktivitet i reislivsnæringen

BJERKREIM

"I vind og vekst"

liten men sentralt plassert innlandskommune

Økt verdiskapning basert på lokale ressurser
Større areal for næringsområde ved E39
Sikre attraktive tomter i sentrum
Større mangfold av næringer
Kompetanse på vindkraft

EIGERSUND

"sammen for alle"

Vennlige - kompetente - løsningsorienterte

Stimulere maritim elektronikk
Sikre posisjon i offshore vind og havbruk
Utvikling innen fornybar energi
Jobbe med Stavangerregionen
Kultur og småbykvaliteter
Økt turisme og fritidsbebyggelse

- Dyrke egenarten
- Forsterke eksisterende kvaliteter og bygge videre på disse
- Bærekraftig utvikling i samspill med naturen, ikke på tross av den

REGIONAL ROLLE
UTFORDRINGER OG POTENSIALE

Lite kundegrunnlag og usikre befolkningsprognoser tilsier at satstinger burde etterstrebe å skape synergi mellom de som allerede er der og bygge videre på dette

Enklere å tilknytte nytt program med høyere risiko til velfungerende bedrifter (feks coop), kommunale tilbud (biliotek/kommunehus/skole etc) eller tilbud som krever lite investering

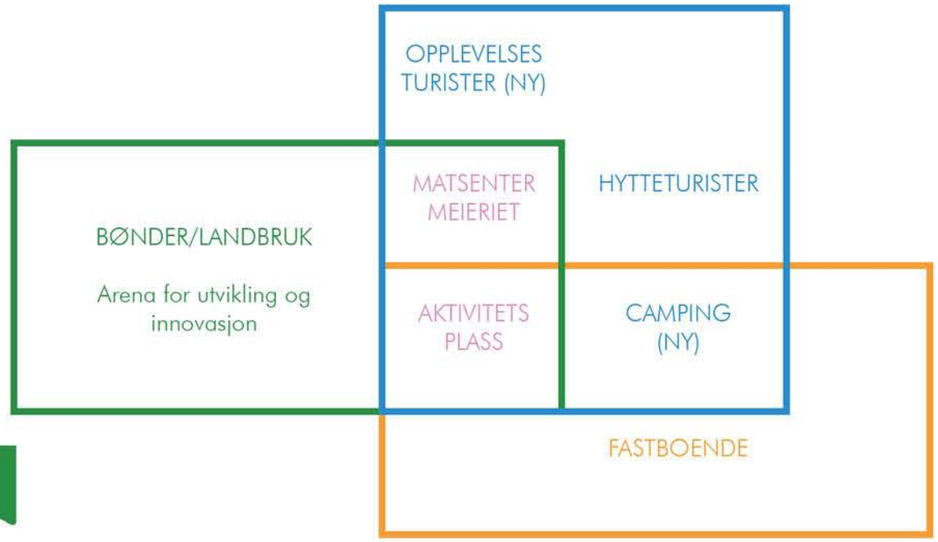

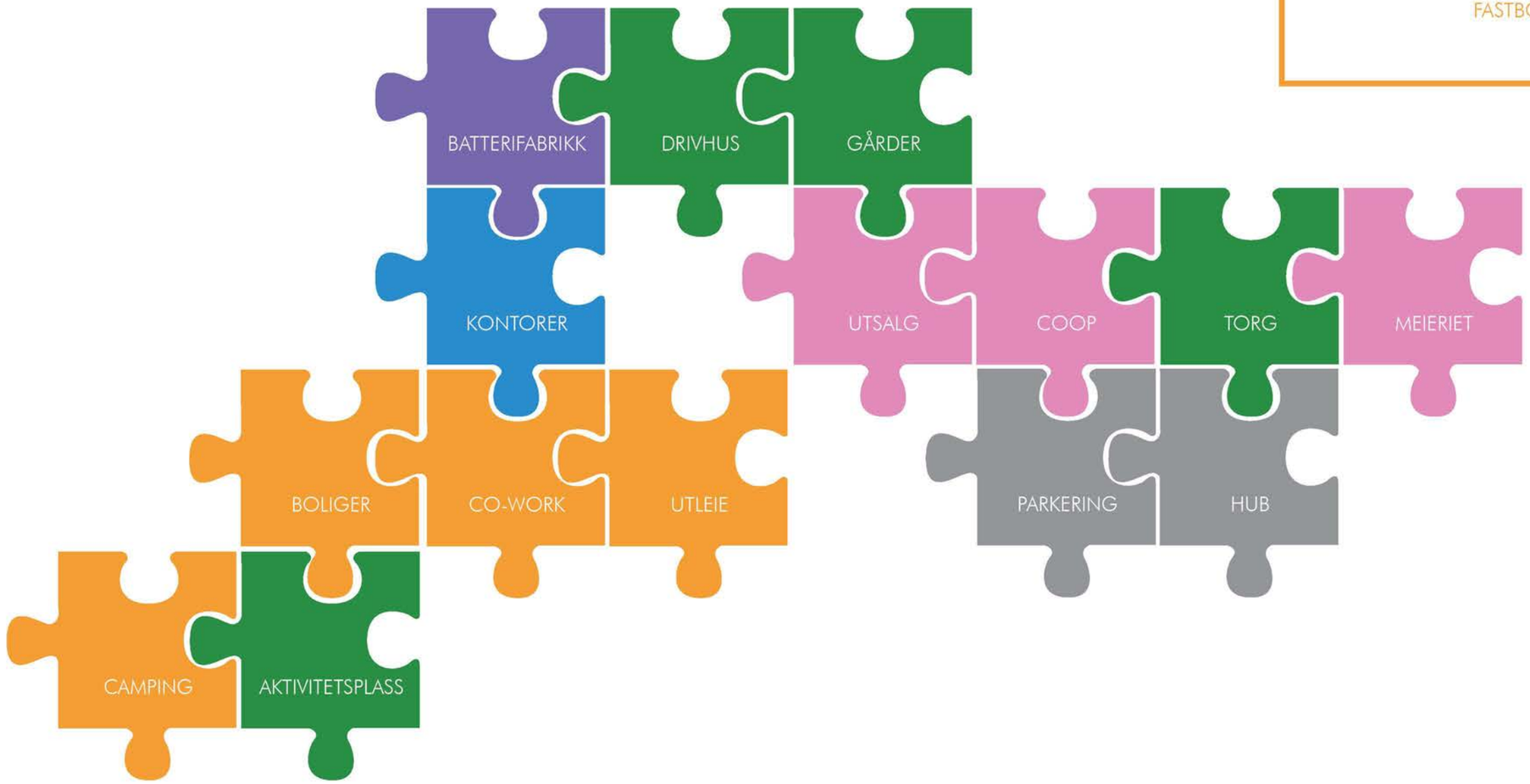

KAP ATSITE Multiconsult

REGIONAL ROLLE
ANBEFALINGER

NÆRINGSLIV

- Synliggjøre betydningen av landbruket
- Nye arbeidsvaner kan redusere pendlingen
- Mindre pendling gir større lokalt marked for varer og tjenester

JORDBRUK/INDUSTRI

- Synliggjøre og tilgjengeliggjøre lokal produksjon
- Bruke satsing på grønn energi som et konkurransefortrinn
- Sikre og tilrettelegge for lokal tilstedeværelse ved etablering av ny industri i kommunen

TURISME

- Tilrettelegge for ulike typer turisme
- Skape synergier mellom lokale tilbud og camping- og hytteturister
- Skape synergier mellom lokal produksjon og opplevelsesturister

BOLIGTILBUD OG FRITIDSBEBYGGELSE

- Mer variert boligtilbud som skiller seg fra større utbygginger i nabokommunene
- Utvikle Vikeså som et stoppested for hytteturister der handel og billading kan kombineres med lokale opplevelser

NATUR OG KULTUR

- Styrke rekreative naturkvaliteter lokalt
- Oppmuntre lokalt entreprenørskap og ideelle tiltak

VISJONER OG SELVFORSTÅELSE

- Dyrke egenarten
- Forsterke eksisterende kvaliteter og bygge videre på disse
- Bærekraftig utvikling i samspill med naturen, ikke på tross av den

REGIONAL ROLLE
ANBEFALINGER

BYGG LANDSBYEN VIDERE!

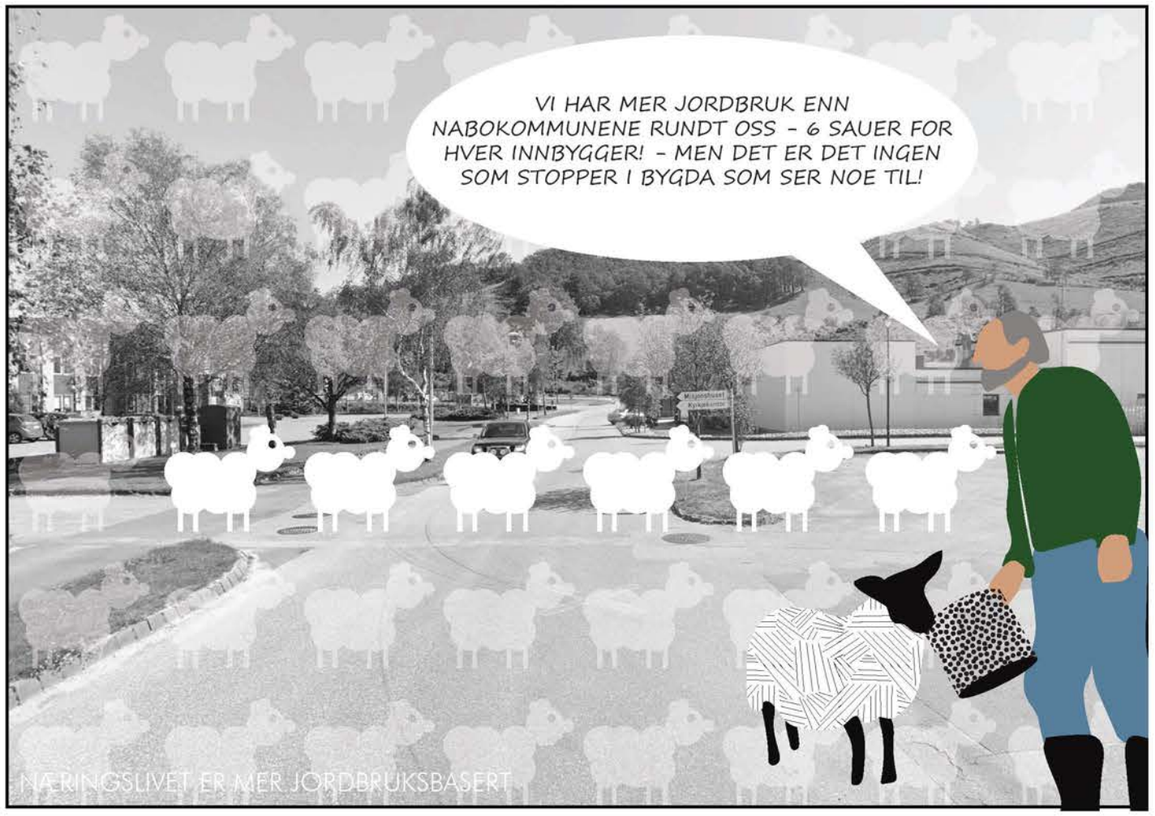

NÆRINGSLIVET ER MER JORDBRUKSBASERT

VARIERT BOLIGTILBUD MÅ DYRKE NATURKVALITETENE

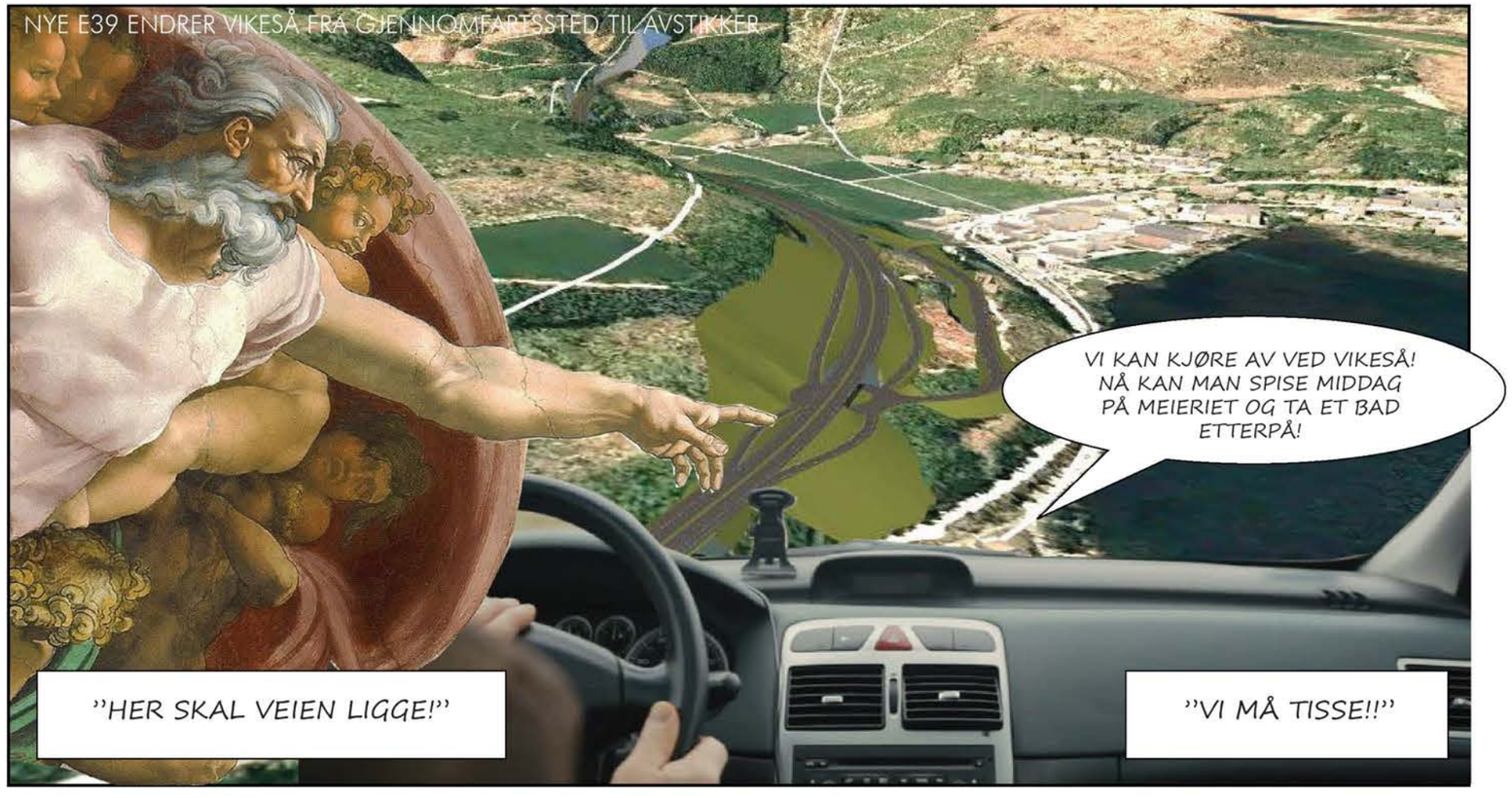

NYE E39 ENDRER VIKESÅ FRA GJENNOMFARTSSTED TIL AVSTIKKER

KAP ATSITE Multiconsult

MER HJEMMEKONTOR GIR STØRRE LOKALT MARKED

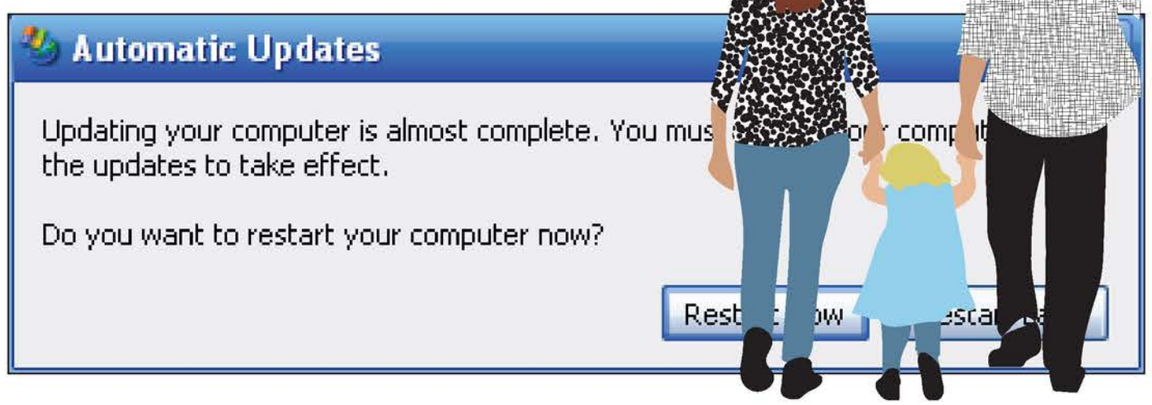

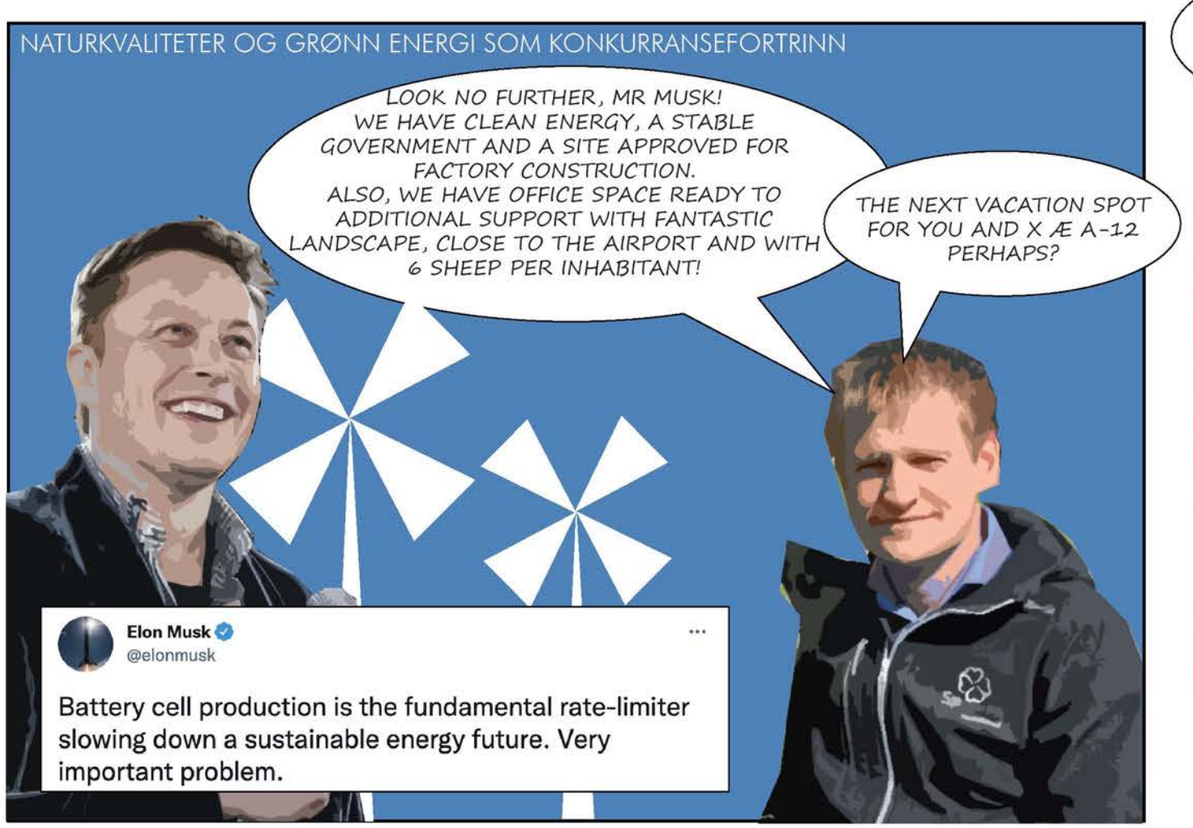

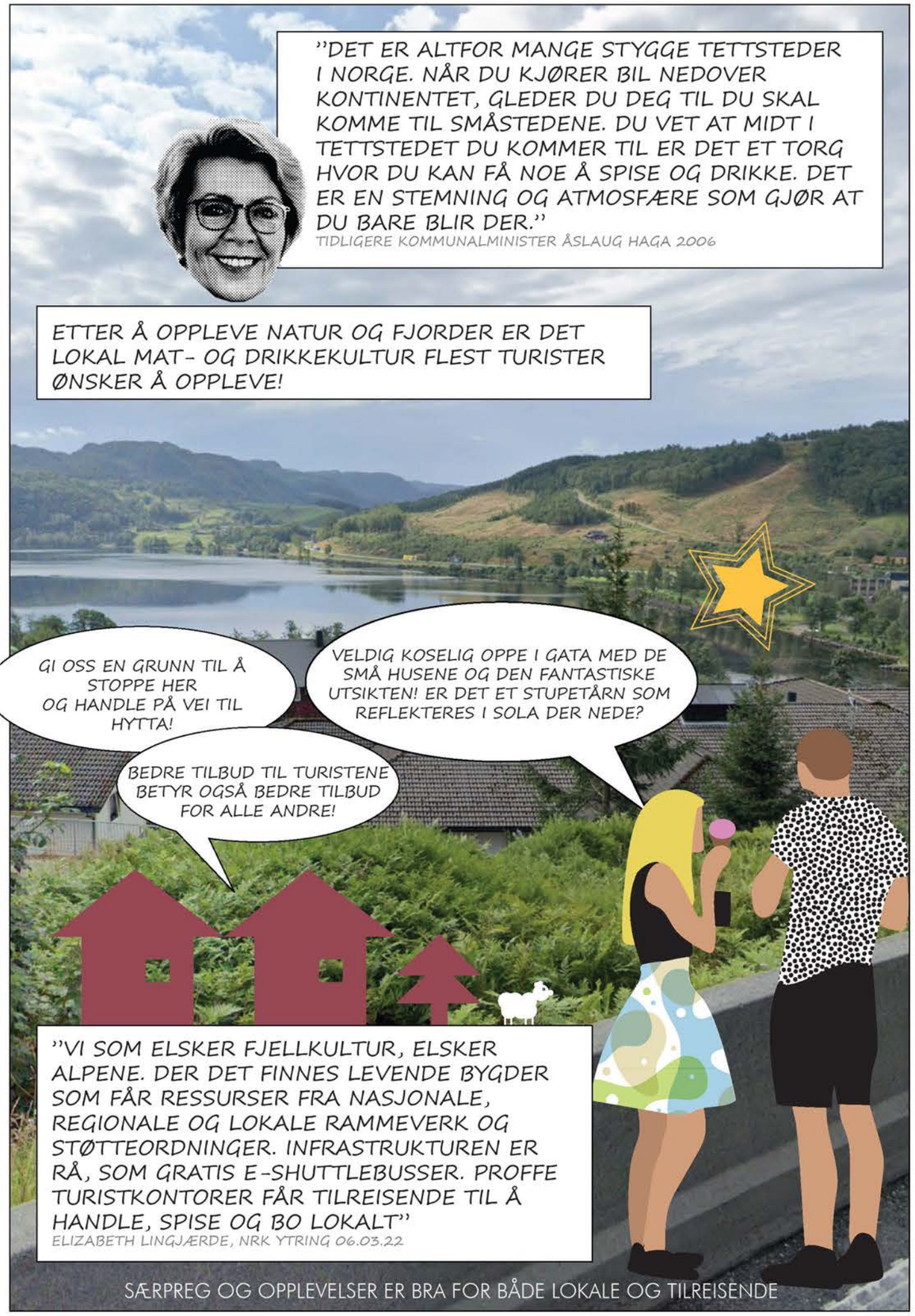

SÆRPREG OG OPPLEVELSER ER BRA FOR BÅDE LOKALE OG TILREISENDE

DEL 2
VIKESÅ SOM ETT STED

I del 2 utarbeides strategier for å oppnå fremtidsbildene fra del 1med fokus på hvordan strategiene bidrar til å knytte hele Vikeså tettere sammen. Gjennom å designe en prosess synliggjør man avhengigheter mellom de ulike utviklingsstrategiene og foreslåtte tiltak; og viser hvordan både lokale og regionale aktører kan jobbe sammen og uavhengig av hverandre for å nå felles mål.

HVOR ER SENTRUM?

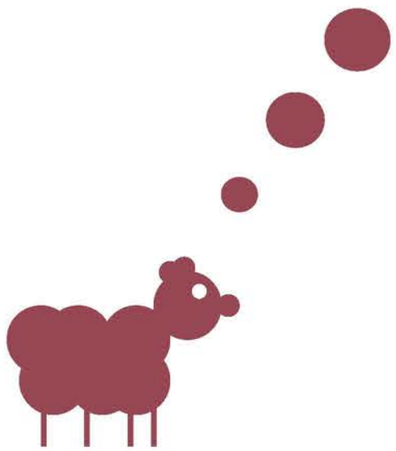

KAP ATSITE Multiconsult

VIKESÅ SOM ETT STED
HISTORISK UTVIKLING

1. Forbrukslaget (69)
2. Meieriet (52)
3. Vikesågata
4. Krossen*
5. Skolen (67)
6. Samfunnshuset

* Krossen var tidligere kommunesentrum og inneholdt bl.a. kommunehus, sparebank, eldreboliger, ysteri og handelsplassen Solheim.

Boligfelt under utvikling

Grense mot Svelavatnet

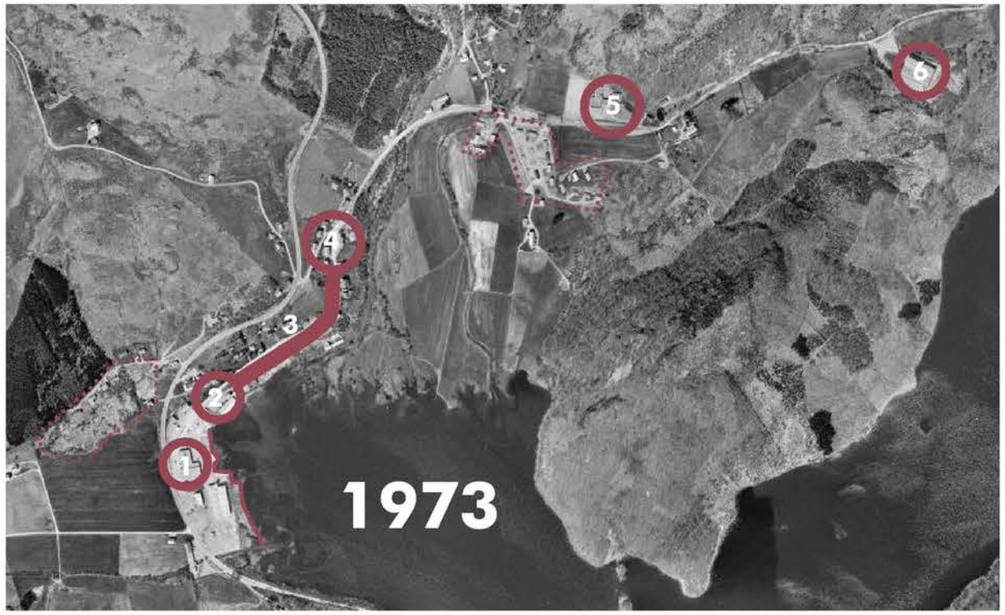

1973- Krossen har fremdeles sentrumsfunksjoner og er sammenbundet med Meieriet via 'Subagadå'. Samfunnshuset er bygget(?), og den gamle skolen i drift. To byggefelt etableres, ett nær meieriet og ett nær skolen. Nesjane har begynt å fylles med innhold på Svelamyra. Vikeså forbrukslag har etablert seg her, samt bensinstasjon og lager- og utsalg av kraftfõr og gjødsel. Vi ser at Vikeså deles mellom aktiviteten ved skole/samfunnshus og handel.

7. Kommunehus

Boligfelt under utvikling

Grense mot Svelavatnet

1979- Fyllingen på Nesjane ferdigstilles. Kommunesenteret flyttes til Nesjane og kommunehus plasseres her. Dette grepet strekker aktivitetene i sentrum enda lenger fra hverandre, og sentrum fragmenteres. Vikeså vokser og boligfeltene videreutvikles.

VIKESÅ SOM ETT STED
HISTORISK UTVIKLING

8. Idrett
9. Ny skole
10. FN-parken
11. Bedehus
12. Banken

Boligfelt under utvikling

2003- Tyngdepunktet med skolen forsterkes med ny skole og idrettsfunksjoner. Nesjane fylles med flere funksjoner, som bedehus, bank og park.

13. Coop Vikeså

2019- Coop Vikeså erstatter Vikeså forbrukslag og befester handelstyngdepunktet på Nesjane. Bilistene har gode forhold med to bensinstasjoner og ladestasjon for el-biler med direkte avkjørsel fra E39.

STATUS: Nye E39 gir endrete forutsetninger for Nesjane og Vikeså.

HVORDAN BRUKER DE STEDET?

VIKESÅ SOM ETT STED
BRUKERGRUPPER

UNGDOMMEN

Ungdommen bor i byggefeltet nær skolen og går i åttende klasse. På fritiden møtes en gjeng på idrettsplassen enten for å trene eller bare henge. En gang i uken har han pianotimer på kulturskolen, og en gang i blandt går han på konsert på samfunnshuset. Før hang de mye på Jokeren i Krossen, nå føles det litt for langt å gå ned til Coopen på Nesjane.

ØNSKER
Ungdommen savner et sted å henge med vennene, gjerne under tak. Det hadde også vært fint om det var lettere å komme seg rundt både på sykkel og kanskje med en selvkjørende buss.

PENSJONISTEN

Pensjonisten bor i en omsorgsbolig i Vikesågata. Her klarer hun mye selv, men får daglig besøk av hjemmehjelp. For å holde seg i form går hun daglig tur i den fine parken langs vannet. Hun møter andre på bedehuset og i butikken, og en gang i måneden får hun håret lagt på Kirsten-salongen.

ØNSKER
Pensjonisten savner de uformelle møtene med ungdommen, og en hyggelig plass å sette seg ned med tak over hodet og blikket mot utsikten. Hun skulle gjerne kommet seg oftere på samfunnshuset men har ikke bil.

BARNEFAMILIEN

Barnefamilien bor i byggefeltet vest for E39. Far jobber i kommunen, mor pendler til Ålgård, minstemann er i barnehagen og eldstemann går på barneskolen. De kjører til både skole, barnehage og jobb, men skulle gjerne satt bilen hjemme hvis fremkommeligheten var bedre.

ØNSKER
Barnefamilien vil gjerne ta miljøvennlige valg i en travel hverdag som består av mye logistikk. Fine uteområder å møte andre hadde også vært kjekt å ha, med koblinger til fine nærturer.

BONDEN

Sauebonden er ikke nede i Vikeså daglig, men setter pris på turene til Coop hvor han får mulighet til å slå av en prat med andre. Han er aktiv på samfunnshuset, og stiller opp når noe skjer. Han liker at ting er lett tilgjengelig med bil, da det er eneste mulige måte å komme seg til sentrum.

ØNSKER
Bonden skulle gjerne hatt flere funksjoner tett på coopen, for å kunne slå flere fluer i en smekk når han først tar turen til Nesjane.

HYTTEFOLKET

Det er fredag og hyttefolket migrerer fra byen til naturen. På vei til hytta stopper de på Coopen og handler helgens meny, mens de lader Teslaen så den er klar til turen hjem. I de mest populære helgene er det kø for å lade, da kunne det vært kjekt med en god kobling ned til vannet og kanskje noen ekstra butikker å kikke i.

ØNSKER
Hyttefolket vil gjerne ha kort vei til Vikesås attraksjoner. Mulighet til utvidet handel hadde vært kjekt, samt forslag til kjekke turer og opplevelser i Bjerkreim.

BILTURISTEN

Bilturisten er på ferie og har god tid. Nå er det lenge siden forrige stopp og de er klare for bensin, dopause og en is. De stopper på Essoen og strekker på bena i FN-parken mens de nyter solen og isen. Etter en halvtimes tid kjører de videre. Bilturisten er ikke helt sikker på hvor de har stoppet, men det var praktisk at det lå tett på veien.

ØNSKER
Bilturisten ønsker enkel tilkomst med gode fasiliteter. Naturkvaliteter er en ekstra bonus. Dersom Nesjane hadde lokket med flere synlige kvaliteter hadde de kanskje stoppet lenger.

VIKESÅ SOM ETT STED
UNGDOMMEN

PROGRAMBEHOV UNGDOMMEN

- Gode forbindelser for gående og syklende
- Et sted å møtes, gjerne under tak
- Flere aktiviteter

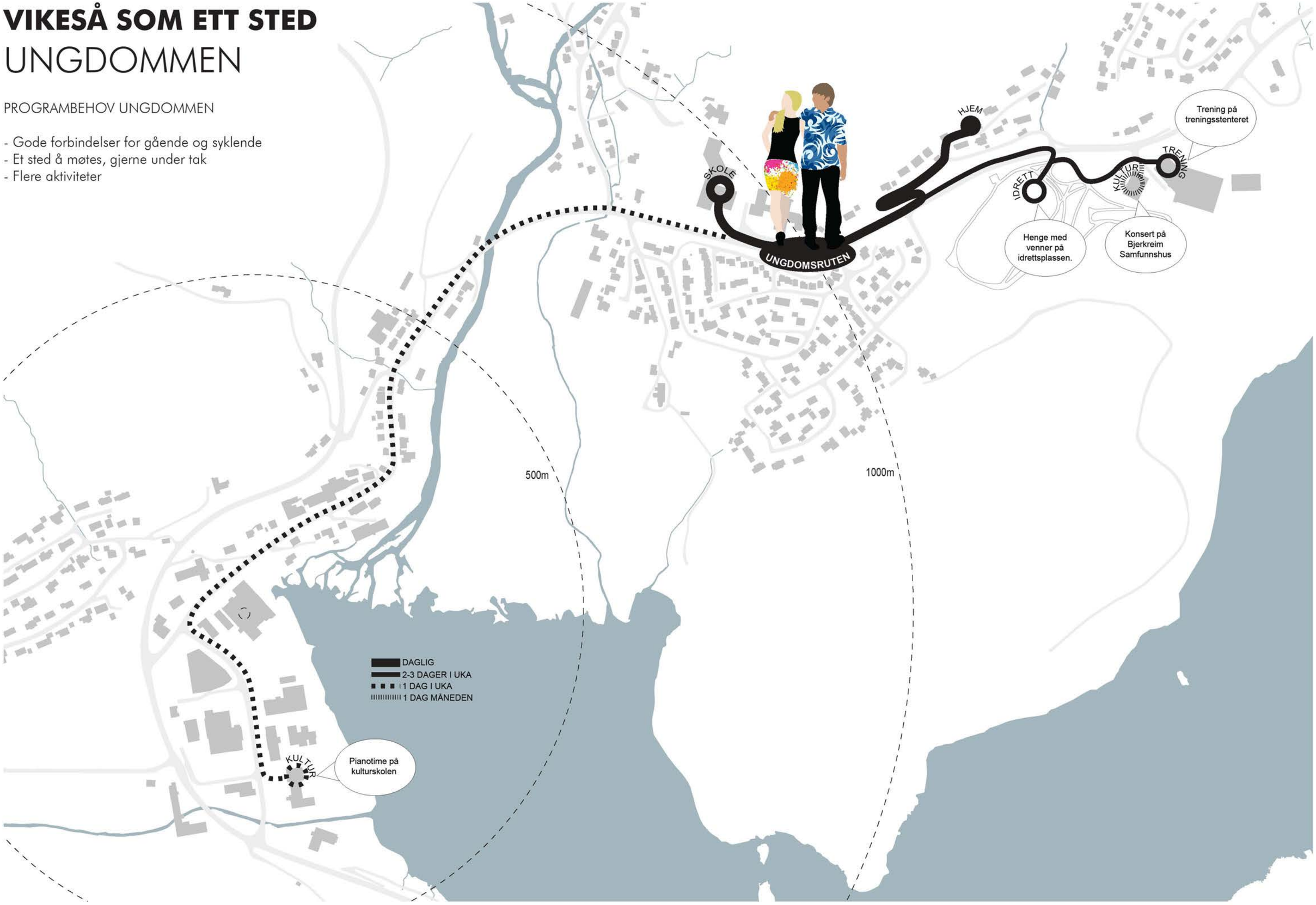

KAP ATSITE Multiconsult

VIKESÅ SOM ETT STED
PENSJONISTEN

PROGRAMBEHOV PENSJONISTEN

- Gode forbindelser for gående og syklende
- Lokalbuss
- Uformelle møtesteder for alle aldre

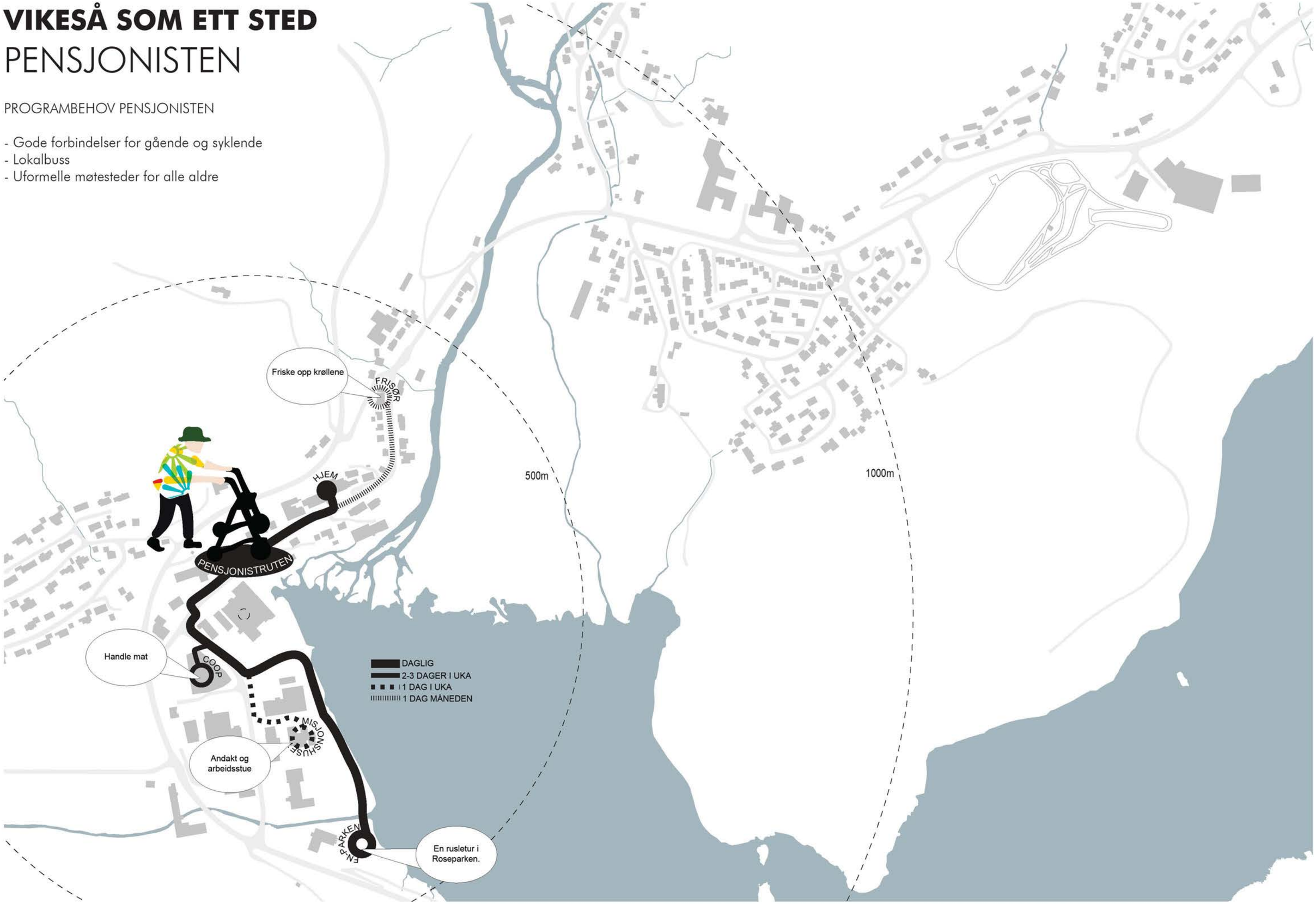

KAP ATSITE Multiconsult

VIKESÅ SOM ETT STED
BARNEFAMILIEN

PROGRAMBEHOV BARNEFAMILIEN

- Gode forbindelser for gående og syklende
- Lokalbuss
- Kobling til nærturer
- Møteplass med lekemuligheter

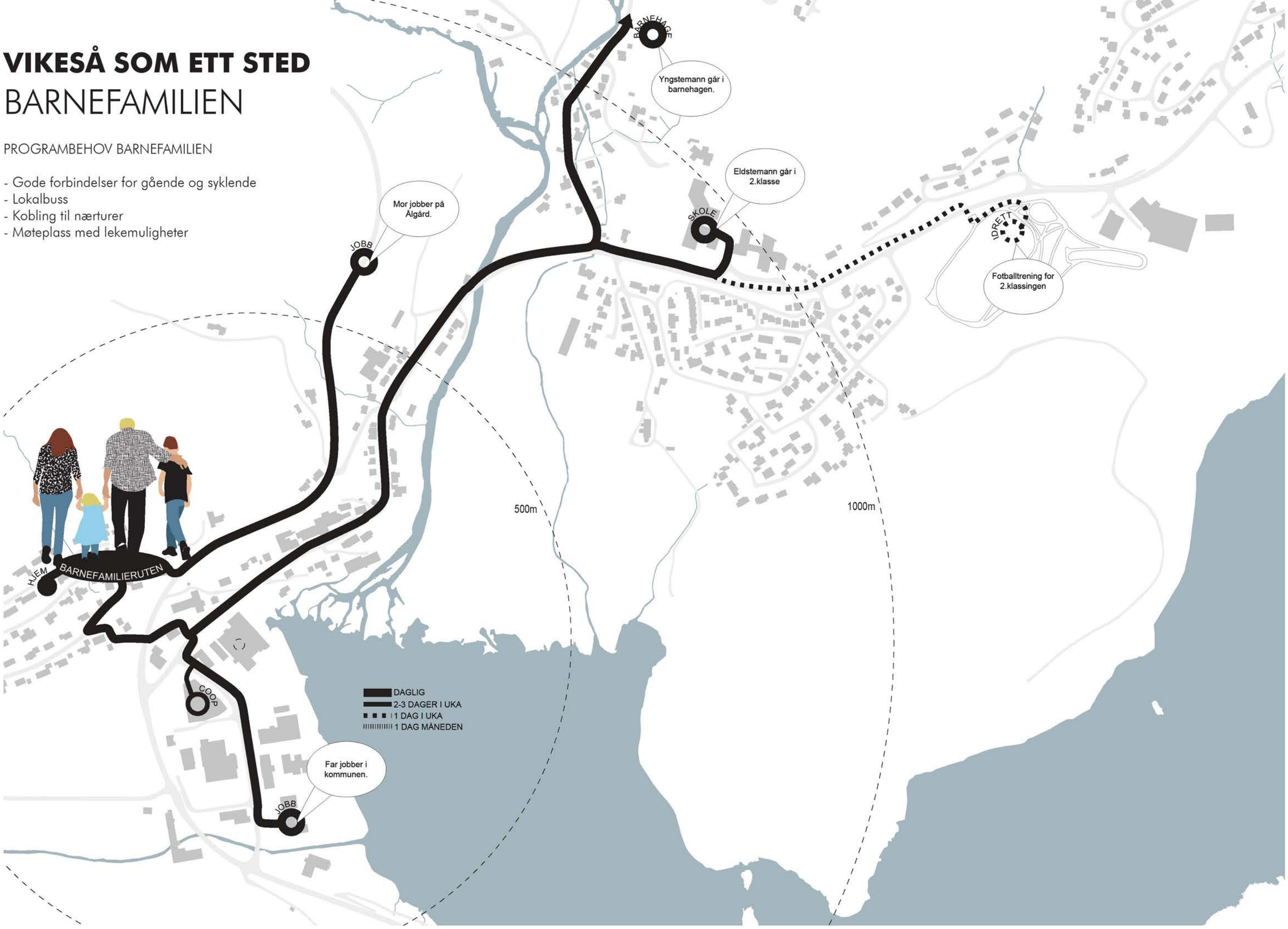

KAP ATSITE Multiconsult

VIKESÅ SOM ETT STED
BONDEN

PROGRAMBEHOV BONDEN

- God tilgang til nødvendige funksjoner
- Uformelle møtesteder

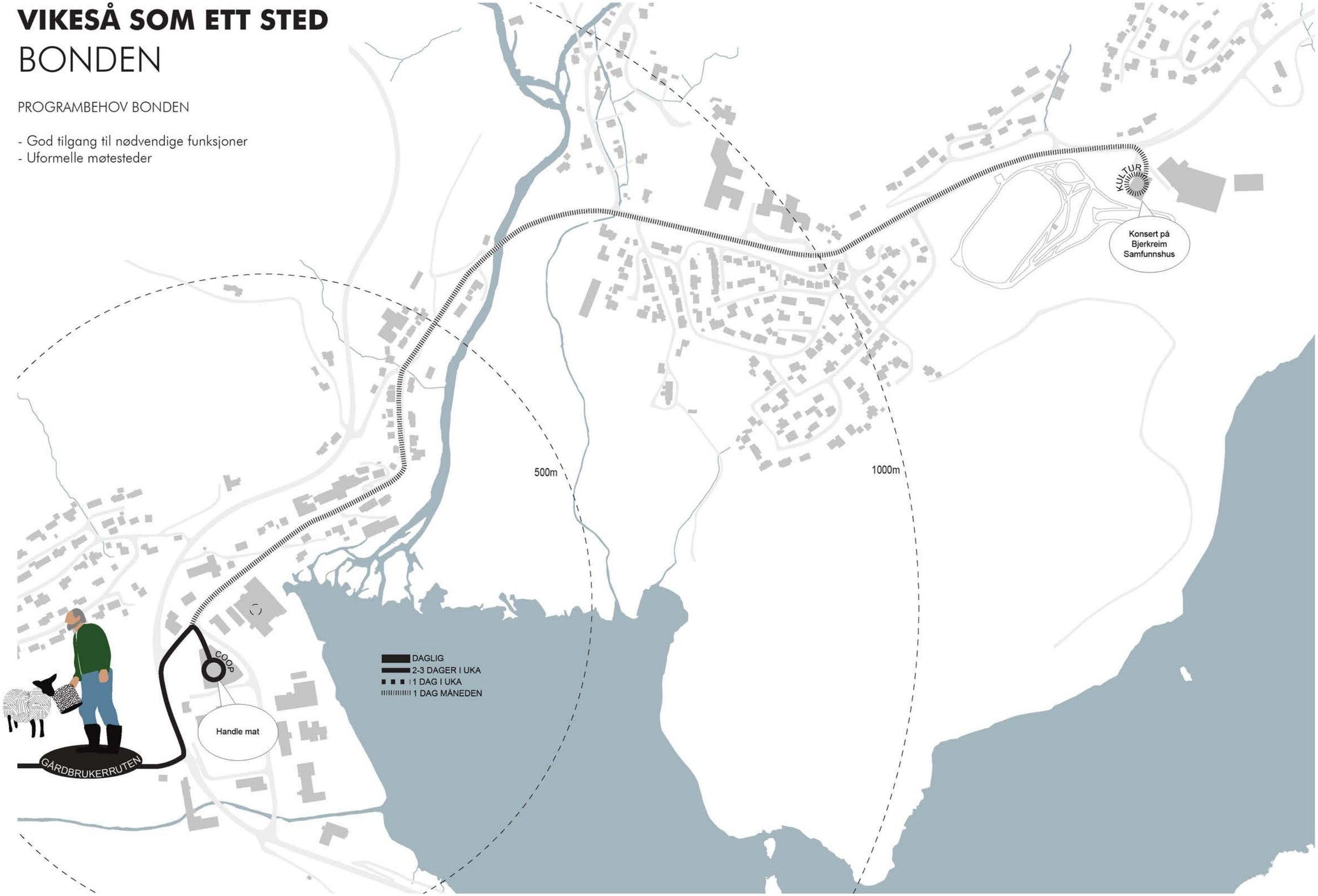

KAP ATSITE Multiconsult

VIKESÅ SOM ETT STED
HYTTETURISTEN

PROGRAMBEHOV HYTTEFOLKET

- Utvidet handel
- Café (mens man lader)
- Naturskjønne uteområder
- Restaurant (søndagsmiddagen)

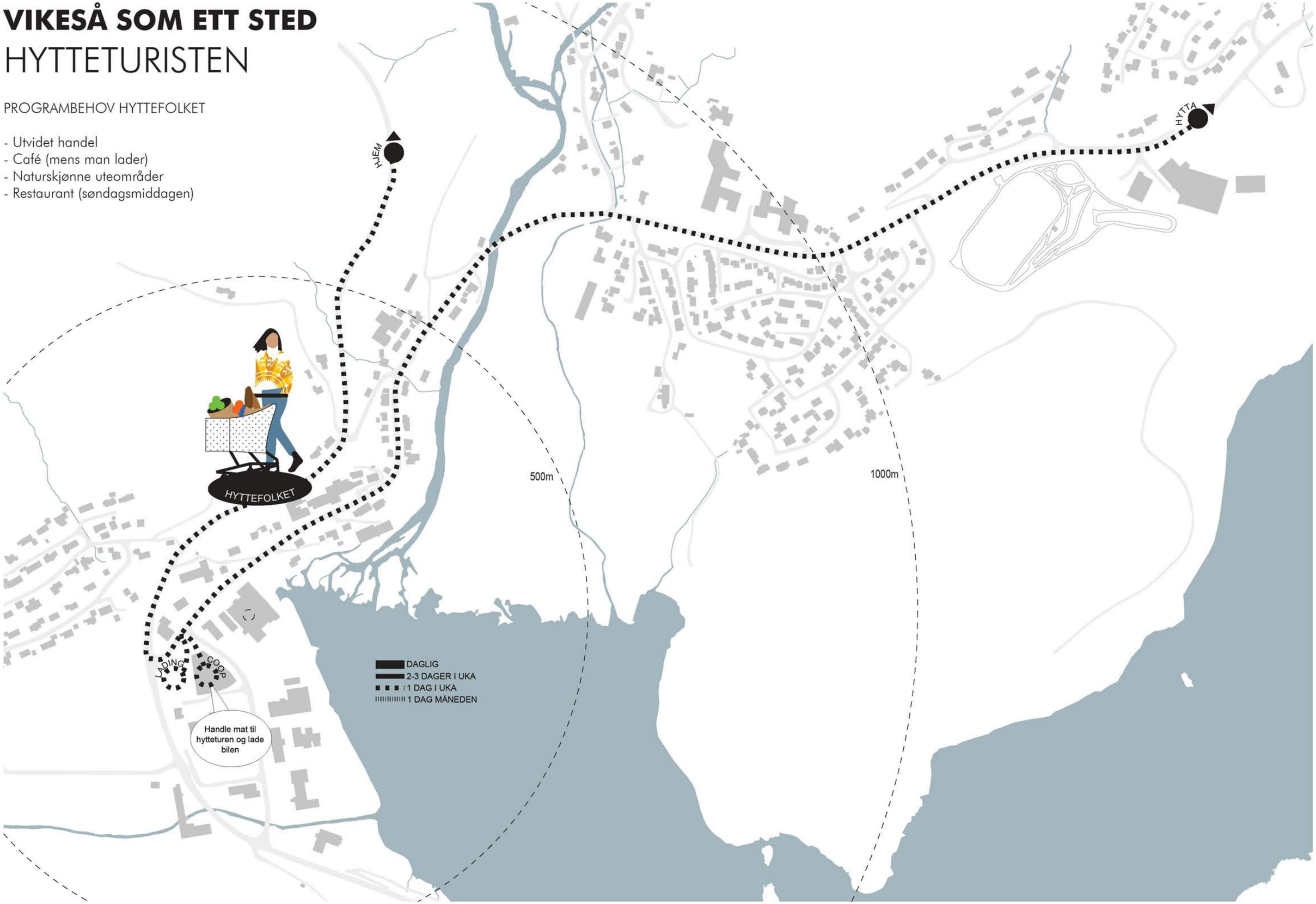

KAP ATSITE Multiconsult

VIKESÅ SOM ETT STED
BILTURISTEN

PROGRAMBEHOV BILTURISTEN

- Attraksjon med wow-effekt

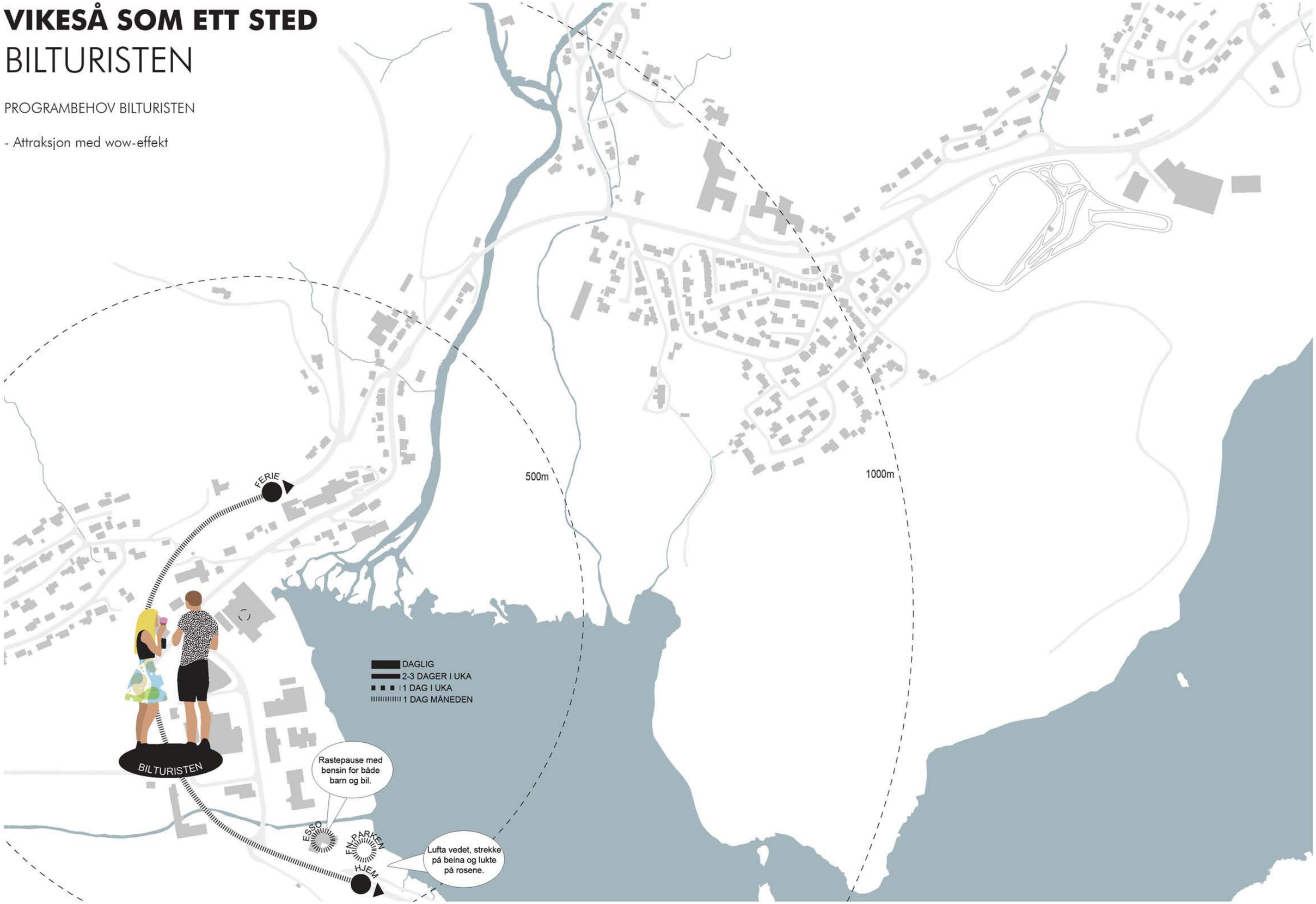

KAP ATSITE Multiconsult

VIKESÅ SOM ETT STED

SAMLET BEVEGELSESMØNSTER

Bruken av stedet er fragmentert, med tyngdepunkt ved skolen /idrettsplassen, Coop og omkring kommunehuset. Strekningen fra skolen til Nesjane tilsvarer avstanden fra Domkirken i Stavanger til konserthuset.

Er strekningen innholdsrik og utformet for fotgjengere, er ikke 1,3 km lagt å gå.

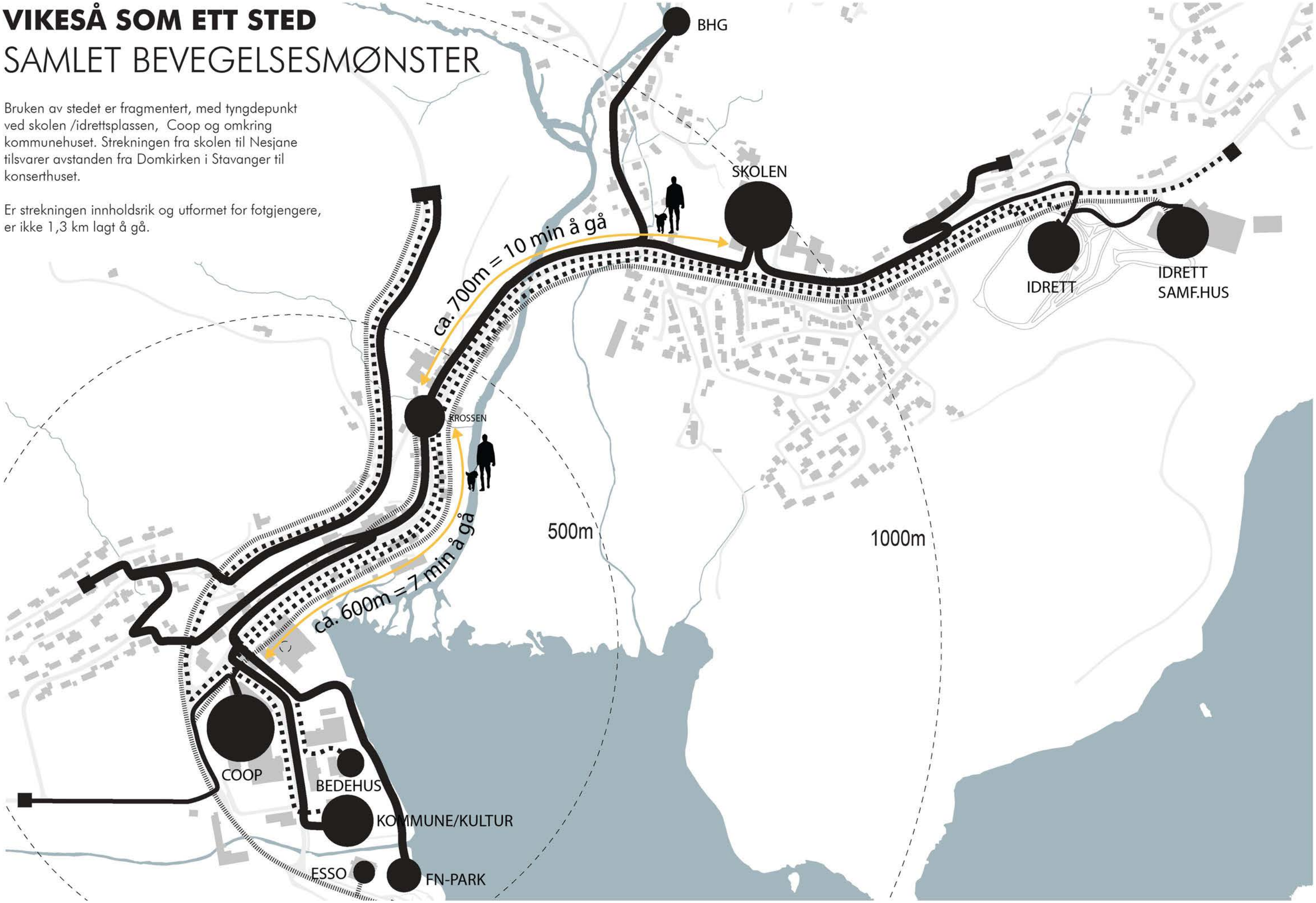

KAP ATSITE Multiconsult

VIKESÅ SOM ETT STED

OPPLEVELSER PÅ VEIEN

Tyngdepunktene kan knyttes sammen ved å tilføre opplevelser på veien. Disse kan være både større og mindre tiltak, og fortettes når man nærmer seg Nesjane.

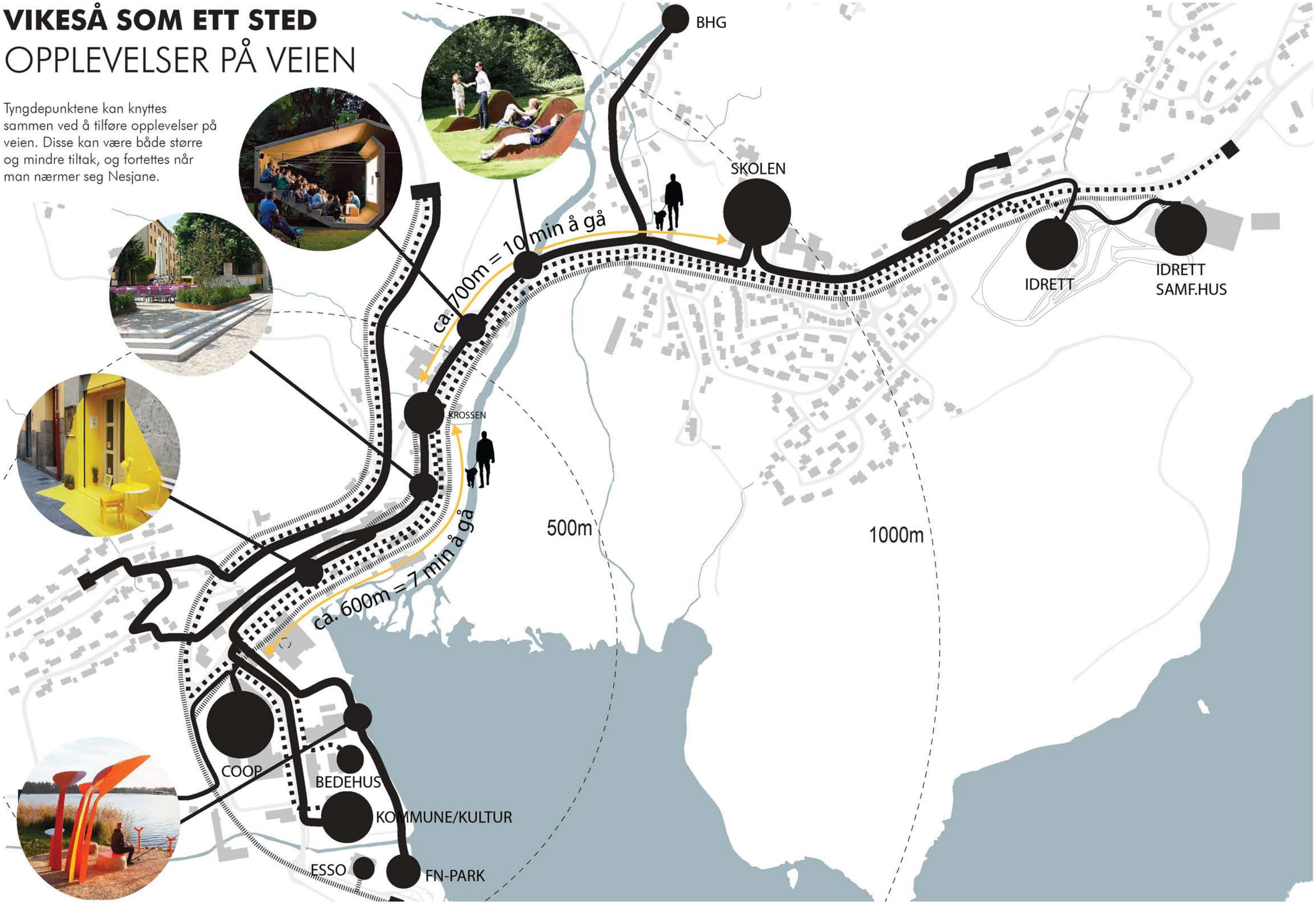

KAP ΔTSITE Multiconsult

SÅNN GJØR VI DET

VIKESÅ SOM ETT STED
LANDSBYEN VIKESÅ

' Det er altfor mange stygge tettsteder i Norge. Når du kjører bil nedover på kontinentet gleder du deg til du skal komme til småstedene. Du vet at midt i tettstedet du kommer til er det et torg hvor du kan få noe å drikke og spise. Det er en stemning og atmosfære som gjør at du bare blir der, sier kommunalminister Åslaug Haga. Så fyrer hun løs:

' I Norge er det i grunnen stikk motsatt, i den forstand at når du kommer inn mot et lite tettsted gjelder det å tråkke klampen i bånn for å komme seg ut igjen på den andre siden i Guds frie natur så fort som råd er.'

NESJANE I DAG
Store 'kasse'bygg' med utflytende asfalterte mellomrom

+

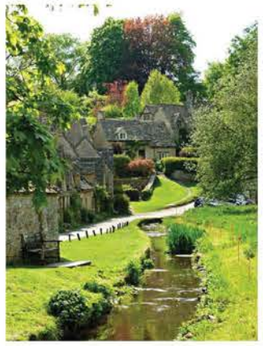

TRADISJONELL LANDSBY
Småskala bebyggelse hvor landskapet spiller en stor rolle

+

MODERNE LANDSBY
Menneskelig skala hvor bebyggelsen skaper intime mellomrom som innbyr til opphold

=

LANDSBYEN VIKESÅ
Asfalterte flater erstattes av intime gater rammet inn av bebyggelse i menneskelig skala, aktive førsteetasjer og natur som inviteres inn.

VIKESÅGATA HAR EKSISTERENDE LANDSBYKVALITETER

Romlig
Skala
Forhold til natur
Program
Variasjon
Rikt på opplevelser og inntrykk

VIKESÅ SOM ETT STED
OVERORDNET STRATEGI

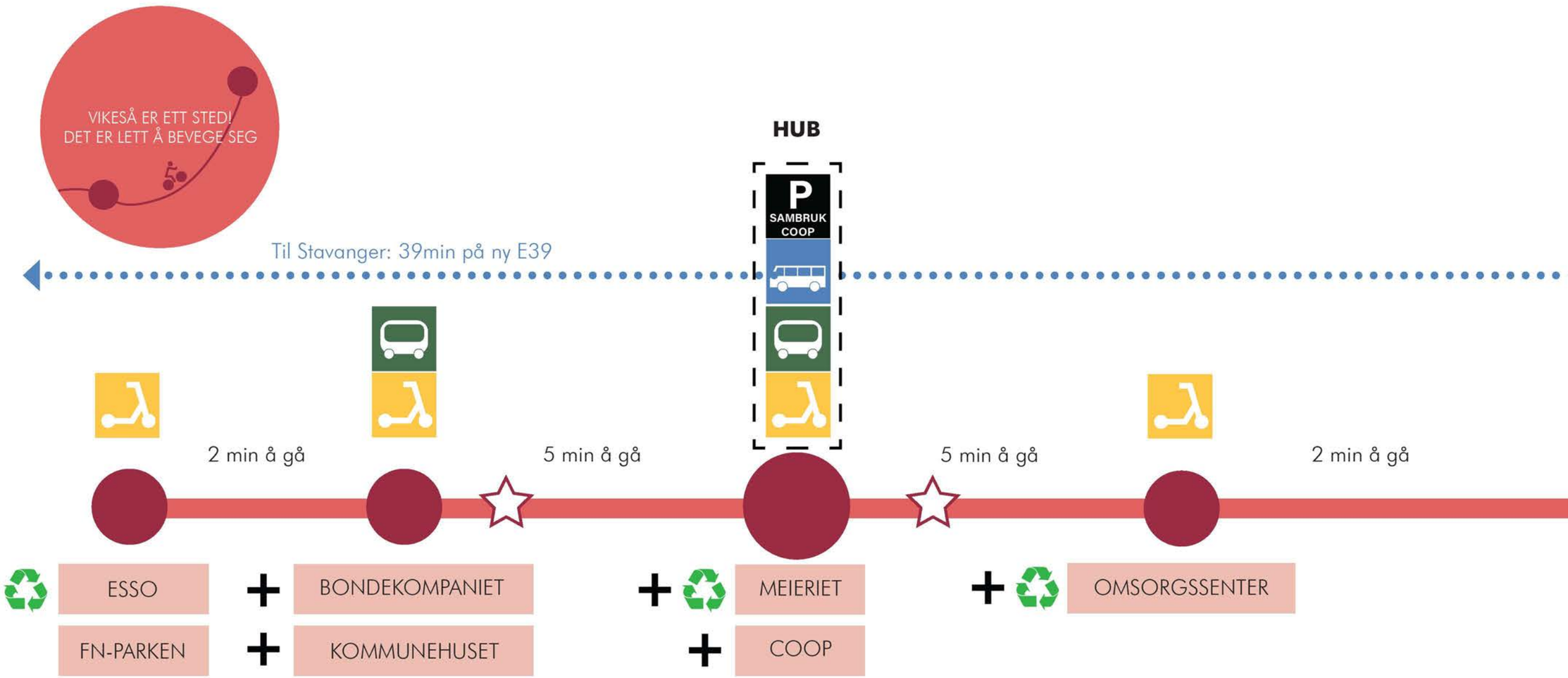

VIKESÅ SOM ETT STED
OVERORDNET STRATEGI

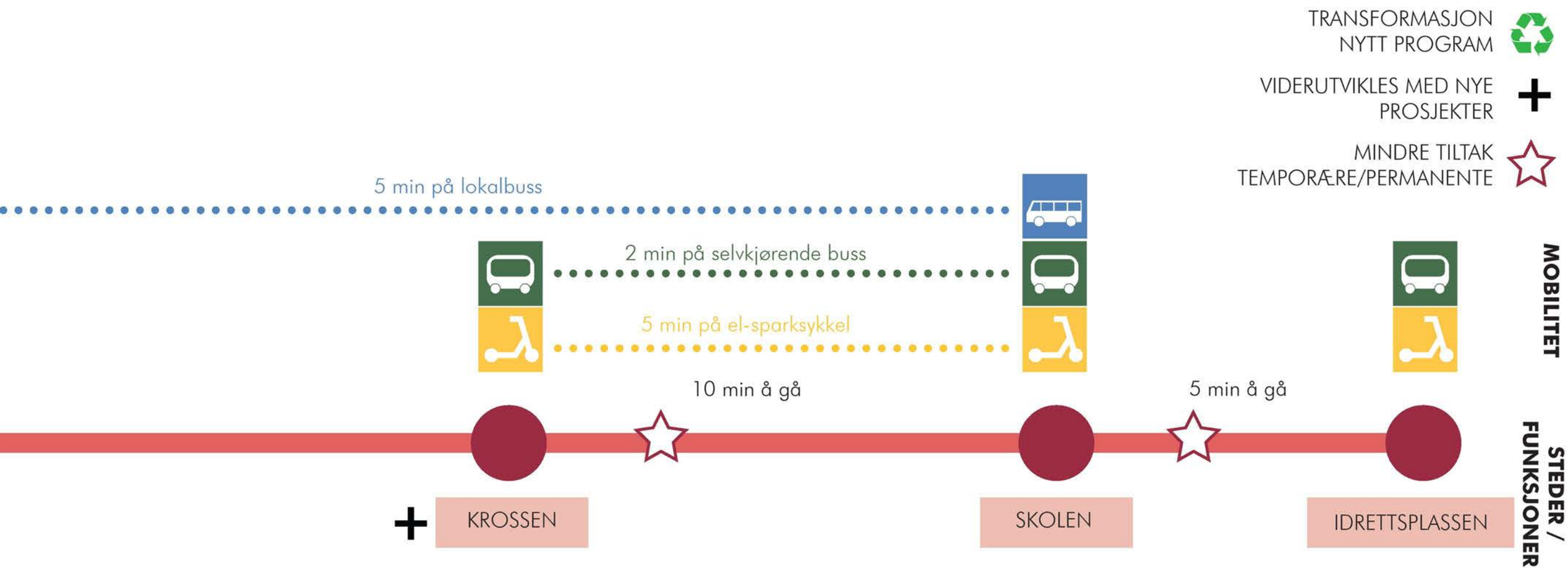

MOBILITET SKAPER NYE SAMMENHENGER

VIKESÅ SOM ETT STED
OVERORDNET STRATEGI

VIKESÅGATA

- Forlenges ned på Nesjane og trasé justeres ved Meieriet
- Oppgraderes til miljøgate
- Prioritet for myke trafikanter, lav fartsgrense
- Strukturerende element for mindre tiltak og ny bebyggelse
- Krav til aktive og utadrettede fasader
- Innganger plasseres mot gateløpet
- Særlig fokus på detaljrikdom og opplevelser i øyehøyde

NATURKVALITETER

- Trekkes inn på Nesjane og sonedeler flaten
- Forsterkes ved å åpne bekkeløp på tvers
- Ny tursti rundt Svelavannet knyttes opp mot sentrum
- Krysningspunkter mellom "grønne fingre" og Vikesågata danner utgangspunkt for møteplasser

MØTEPLASSER

- Utgangspunkt i eksisterende møteplasser og identitetsskapende bebyggelse
- Tyndepunkt etableres i overgangen mellom "gamle" og "nye" sentrum.
- Ulik utforming og programmering gir varierte opplevelser langs Vikesågata og stedet sammen
- Gradvis utvikling i takt med at nye prosjekter og transformasjonsprosjekter vokser fram

BEBYGGELSE

- Identitetsskapende bebyggelse og bygg som definerer gata beholdes eller transformeres
- Nye utviklingsfelt programmeres etter beliggenhet: Boligbebyggelse langs vannet, næringsbebyggelse mot gamle E39
- Ny bebyggelse skal ikke skape nye tomrom
- Stort fokus på skala og variasjon i bebyggelsen
- Underbygger møteplasser i program og utforming

VIKESÅ SOM ETT STED
OVERORDNET STRATEGI

PARKERINGSSTRATEGI

- EKSISTERENDE PARKERING
- EKSISTERENDE PARKERING OPPGRADERES
- KONSENTRERT NY PARKERING MELLOM NY BEBYGGELSE
- BESØKSPARKERING/KORT-TIDS

BYGGETRINN

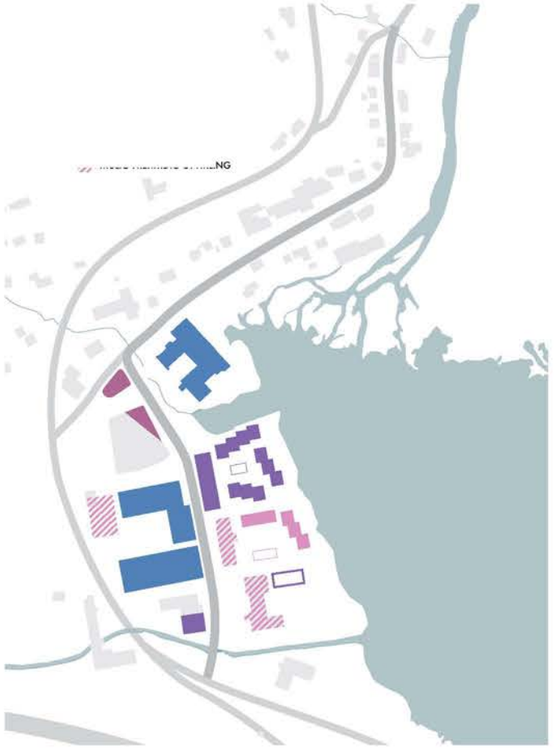

- BYGGETRINN 1
- BYGGETRINN 2
- BYGGETRINN 3
- BYGGETRINN 4
- MULIG FREMTIDIG

AKTIVE FASADER

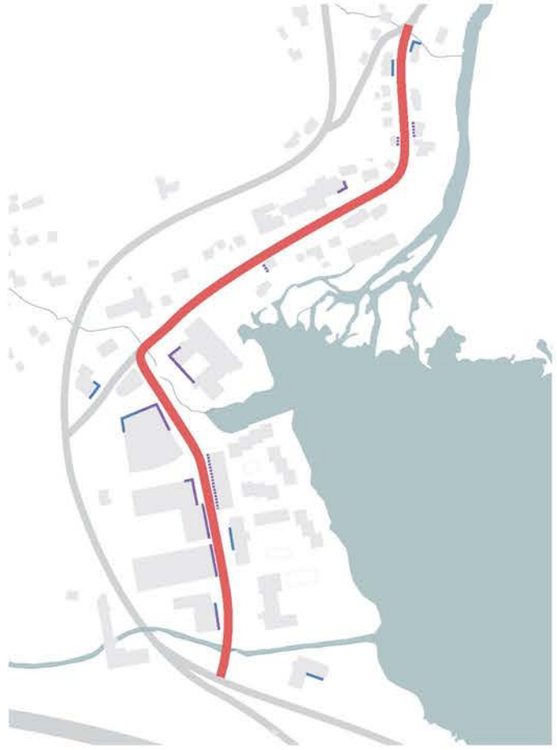

- AKTIVE FASADER EKSISTERENDE
- NYE AKTIVE FASADER
- DELVIS AKTIVE FASADER I FORBINDELSE MED BOLIG

VIKESÅ SOM ETT STED

VIKESÅGATA BINDER STEDET SAMMEN

Det viktigste elementet i stedets utvikling er Vikesågata og dens forlengelse inn på Nesjane. For å styrke gateløpets sammenbindende egenskap foreslår vi at forlengelsen inn på Nesjane også kalles Vikesågata. Gata er ryggraden i Vikesås identitet, og alle tiltak skal forholde seg til denne i større eller mindre grad. Både mindre tiltak og større utviklingsgrep skal bidra til å trekke aktiviteten inn mot denne.

Vi foreslår følgende regler for å oppnå dette:
- Krav til aktive og åpne fasader mot gaten:
  - Aktiv = krav til utadrettet virksomhet
  - Åpen = stor grad av visuell åpenhet
- Innganger plasserers mot gateløpet
- Utadvendte funksjoner plasseres strategisk i gatestrekket (eks. ved Meieriet/ torget)
- Fremhevet førsteetasje: visuell variasjon og detaljrikdom i øyehøyde

Vikesågata oppgraderes til miljøgate hvor bilene kjører på de myke trafikantenes premisser. Gaten er fremdeles toveiskjørt men har lav fartsgrense for å slik lede travle bilister opp i krysset mot gamle E39. Kryssløsningen ved gamle E39 utbedres, løsningen kan sees i sammenheng med å etablere en god kobling til det planlagte boligfeltet i nord.

Gaten bør ha en bevisst skiltstrategi som synliggjør turer og attraksjoner i nærområdet, samt lokale forbindelser, som for eksempel hvor langt det er til skolen eller badeplassen.

Fremkommeligheten for syklister og gående bedres betraktelig, mens bilistene fremdeles kommer seg frem. Stedvis kantparkering langs gaten er fremdeles mulig, og alle funksjoner er tilgjengelige. Flateparkering konsenterers rundt Coop og den nye mobilitetshuben, samt i gårdsrommet til det nye næringskvartalet. Gamle E39 nedgraderes slik at avkjøring til Coop, Næringstomt og Bondekompaniet kan skje direkte fra denne.

I forbindelse med etablering av mobiletshub kan man etablere stasjoner for bysykler strategisk plassert langs gaten. Det kan for eksempel være en ved skolen, en i Krossen, en ved Meieriet og en sentral parkering på selve mobilietshuben.

De 'grønne fingrene' gir landskapskvaliteter til Vikesågata og skaper forbindelser til det store landskapsrommet.

EKSEMPLER

Ikke alltid så mye som skal til

Små plasser for opphold

Bekkeløp kan delvis dekkes til for å skape forbindelser

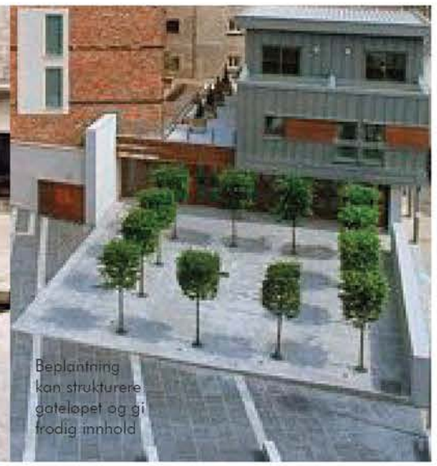

Beplantning kan strukturere gateløpet og gi frodig innhold

Gateforløp- sambruk i vei

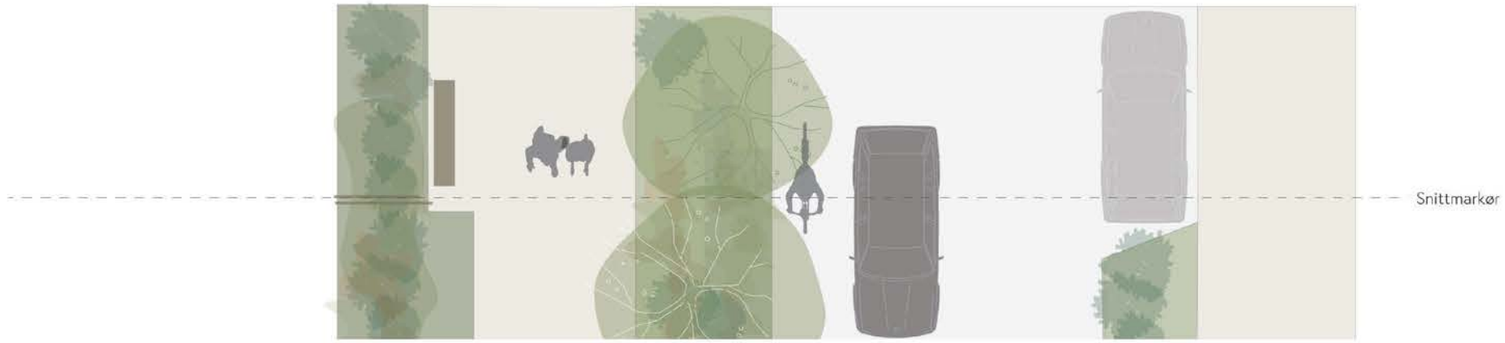

KAP ATSITE Multiconsult

VIKESÅ SOM ETT STED
HVORDAN BYGGE LANDSBYEN VIKESÅ

Der Vikesågata svinger seg inn på Nesjane er det mest strategiske punktet i planområdet. Her ligger den allerede godt etablerte Coop-butikken, og vi foreslår å legge mobilitetshuben i tilknytning til denne. Meieritomta har stort potensiale til å bli et samlingspunkt, både på grunn av sin beliggenhet men også som en historisk referanse. I dette punktet møtes det gamle og det nye sentrum.

Utviklingen av meieritomta vil derfor være en viktig strategisk brikke for å skape liv i sentrum. Her bygger vi videre på det mest aktive stedet og tilfører utvidet program. Meieriet må få et utadrettet innhold og bli en destinasjon både for lokale og tilreisende.

Vi foreslår destinasjon Bjerkreim løfter frem Meieriet som et samlet initiativ i Bjerkreim med fokus på markedsføring og lokal produksjon. Destinasjon Bjerkreim består av lokale aktører, og i samlet flokk- som et Coop 2- kan de løfte frem og synliggjøre essensen av Bjerkreim. I tillegg til daglig drift, produksjon og utsalg av lokale produkter kan konseptet romme serveringssted med lokal mat, eksepsjonell overnatting, turistinformasjon, bygdemuseum o.l.

I tilknytning til Meieriet legges et torg der hvor Vikesågata ledes inn på Nesjane. Ved å legge om veien i svingen, får Coop mer plass og mulighet til å etablere et tilbygg. Tilbygget danner en av veggene på torget, og må ha aktive og åpne fasader. Omleggingen gir også plass til mobilietshuben i direkte tilknytning til det sentrale torget.

Mobilitetshuben, Coopen og Meieriet plassert i en klynge samler den mest intensive aktiviteten på et sted, og de forskjellige programmene gir gode synergieffekter. Denne konstellasjonen består av de største aktørene på Vikeså, nemlig Coop, kommunen og destinasjon Bjerkreim. I samlet lag har de mulighet til å bygge stedskvaliteter som kommer alle til gode, samtidig som egne interesser utvikles.

Ved Meieriet forelås det største landskapsgrepet. Dette bør være et rekkefølgekrav i forbindelse med etablering av de tre nevnte programmene.

De øvrige landskapsgrepene henger også på utviklingstomter, hvor størstedelen forholder seg til kommunens egne arealer. Det er viktig at utvikling av disse tar med seg oppgradering av landsbygata og landskapsrommene de grenser til for slik å gradvis nærme seg visjonen om at naturen er tilstede overalt.

I og med at også de øvrige feltene utover Meieriet, Coop og Mobilitetshuben har landskap- og gatekvaliteter knyttet til seg, vil utvikling av disse være forholdsvis uvhengige av hverandre. Dersom kommunens egen tomt mot E39 utvikles først, vil den starte en bevissthet om gateløpet og etablere starten på grøntdrag på tvers. Dersom boligene på trelast-tomten kommer først, vil de være starten på et mer befolket Nejsane og kanskje danne grunnlaget for videre utvikling av flere tomter.

Vi mener allikevel at det bør satses på utvikling av det sentrale området rundt Meieriet først, da det er stedets nav.

Utviklingen av Nesjane har i vårt forslag det mest utadrettede programmet lengst nord, og så blir innholdet mer lokalt rettet jo lenger sør man kommer.

Kommunehuset mener vi kan beholdes til det er forsvarlig å erstatte det. Uteområdene kan bygges videre på til å romme enda mer aktivitet, og kanskje suppleres med et takoverbygg med aktivietet under. Det samme gjelder Bondekompaniet, som er vist med en enkel utvidelse som bygger opp om gaten.

Kommunens utviklingstomt har et næringspotensiale som kan realiseres ved behov, mens tomtene på andre siden av veien kan romme boliger og utvikles trinnvis, alt etter etterspørselen.

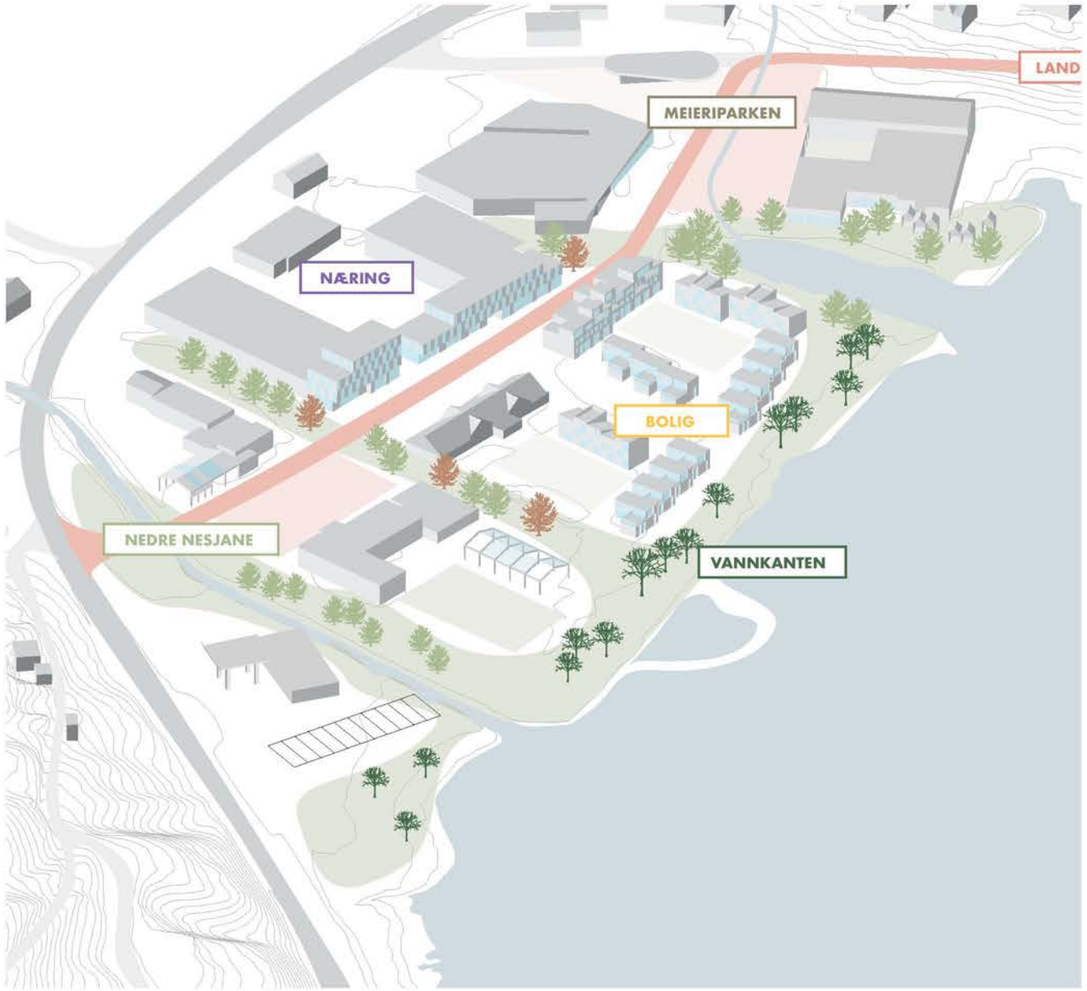

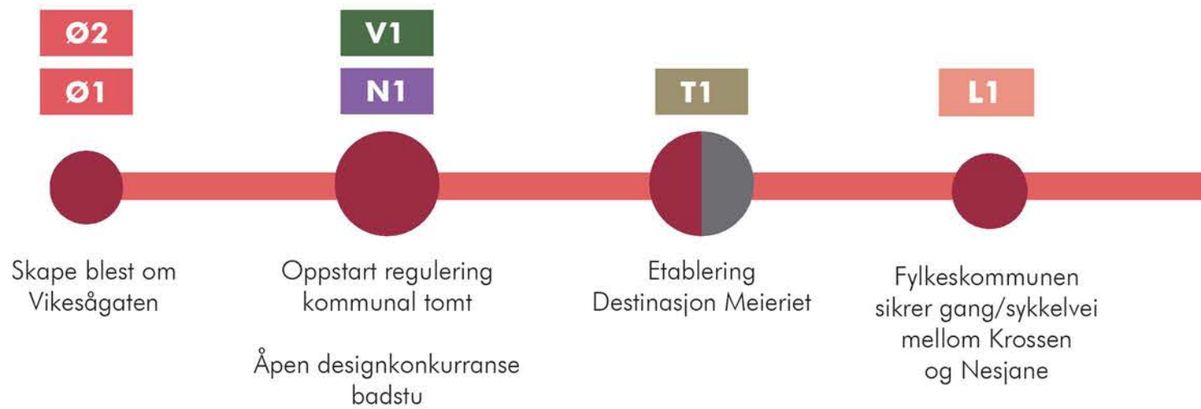

NEDRE NESJANE

Etablering av møteplasser under tak som ikke er avhengig av terrengheving i overskueling framtid

NÆRING

Utviklingseiendom for flerfunksjonell næring som styrker gatelivet og tilrettelegger for synergi mellom store og små aktører

BOLIGER

Tett-lavt boligområde i nærhet til Svelavatnet med fokus på fellesskapsløsninger og naboskap

MEIERIPARKEN

Et nytt nav i møtet mellom Vikesågata og Nesjane

ØVRE VIKESÅGATA

Mindre tiltak i eksisterende gatestruktur, herunder midlertidige tiltak og møbleringsprosjekter

LANDSBYGATA

Nedgradert gate til miljøgate med flere grønne kvaliteter og lavere hastighet

VANNKANTEN

Tiltak for å forbedre kontakten med vannet, integrere flomtiltak og gi opplevelser i ulike soner

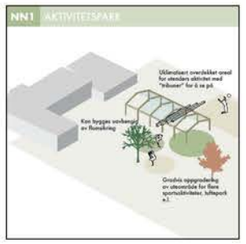

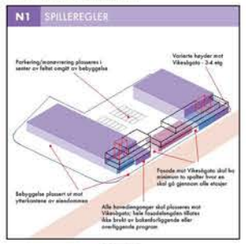

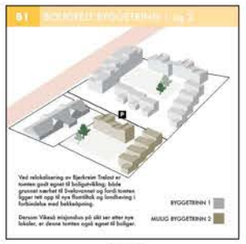

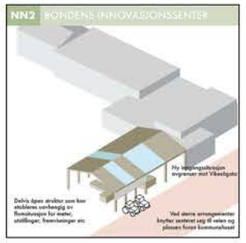

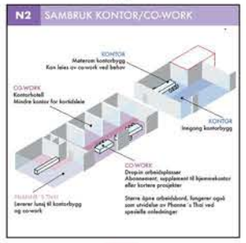

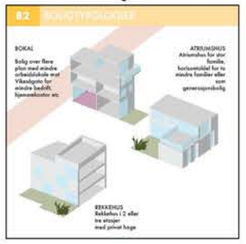

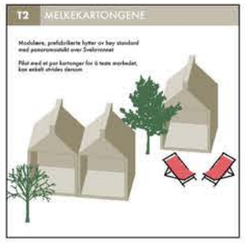

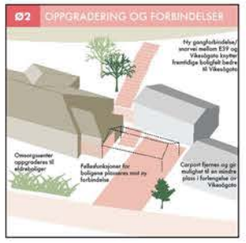

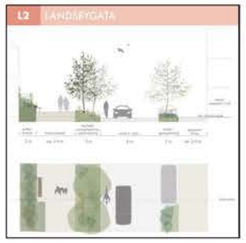

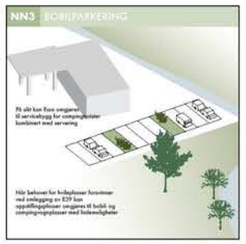

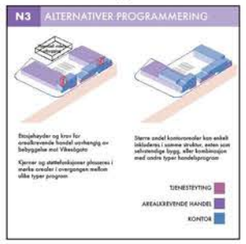

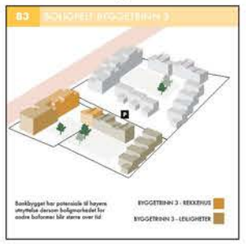

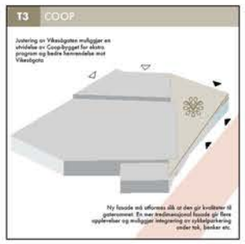

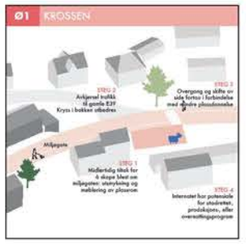

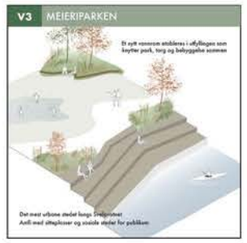

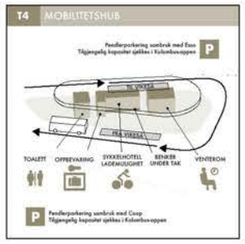

TILTAK

PROSESS

KOMMUNALT
STATLIG
PRIVAT

Ø3 N2 — Energibedrift ser etter aktuell kommune for etablering Trenger kontor til 20 ansatte

NN1 — Tilskudd fra fylkeskommunen for å utbedre tilbud til unge

T2 V3 — Oppstart flomsikring av Meieriparken Tilrettelegging utvikling av bolig

NN2 — Ny statlig tilskuddsordning for innovasjon i landbruket

V2 N3 B2 B1 — Bjerkreim Trelast vurderer mulighet til å frigjøre tomt til boligutvikling men bli på Vikeså

T3 — Vikeså får pol

NN3 L2 T4 — Nye E39 åpner

V4 — Ny gangvei rundt Svelavannet

B3 — Banken utvikler nytt boligprosjekt Opprettholder plassering i første etasje

KAP ATSITE Multiconsult

VIKESÅ SOM ETT STED

LANDSKAP SOM IDENTITETSBYGGENDE KVALITET

Gjennom prosjektet ønsker vi å gi landskapet en stor rolle og reaktivere eksisterende strukturer og koblinger mot rekreasjonsområdene. Vikså er omringet av natur og naturen er til stede til en hver tid. Med de mange viktige landskapstypene som finnes i området er det også gode muligheter for å skape gode vandringer i landskapet. Ønsket er å styrke eksisterende kvaliteter som spirer frem og med dette styrke en identitet i Vikeså.

Møtepunktene og koblingene mellom det mer urbane og naturen blir viktige overganger hvor naturen og nærhet til vann dras inn mellom byggene og fletter sammen nytt og gammelt. Landsbygaten blir en rød tråd som kobler områdene sammen hvor både stier fra rekreasjonsområder, grønne korridorer med trær og blågrønne strukturer kobler seg på.

Dette er også et ledd i smart og grønn mobilitet, der et nettverk av forbindelser for gående og syklende sikrer god tilgjengelighet melleom områder i Vikeså men også ut i landskapet og rundt Svelavatnet.

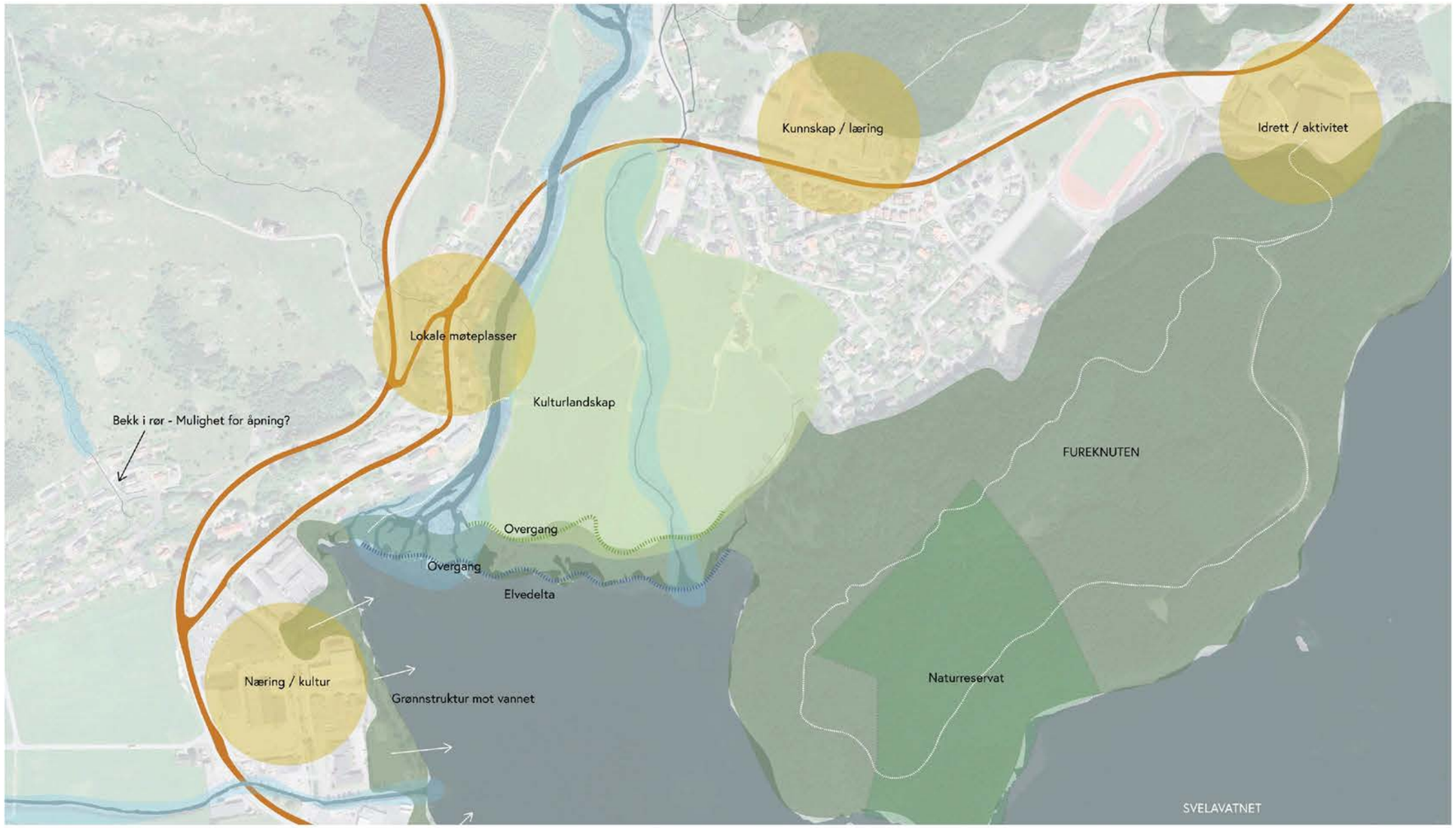

Eksisterende kvaliteter

KAP ATSITE Multiconsult

VIKESÅ SOM ETT STED
LANDSKAP SOM HÅNDTERER FLOM

Å starte utviklingen i nord er hensiktsmessig i forhold til flom. Coop og øvre del av Meieriet ligger allerede på flomsikker kote. Videre utvikling av Meieritomten vil heve det omkringliggende landskapet avgrenset av det tversgående vannrommet.

De øvrige feltene kan heves trinnvis og lokale tilpasninger til det eksisterende kan legges i de tverrgående landskapsrommene eller i overgangen mellom eiendom og vei, som vist under.

Betraktninger omkring flom er gjort av Eloi Denamur, Sivilingeniør hydrologi/va i Multiconsult.

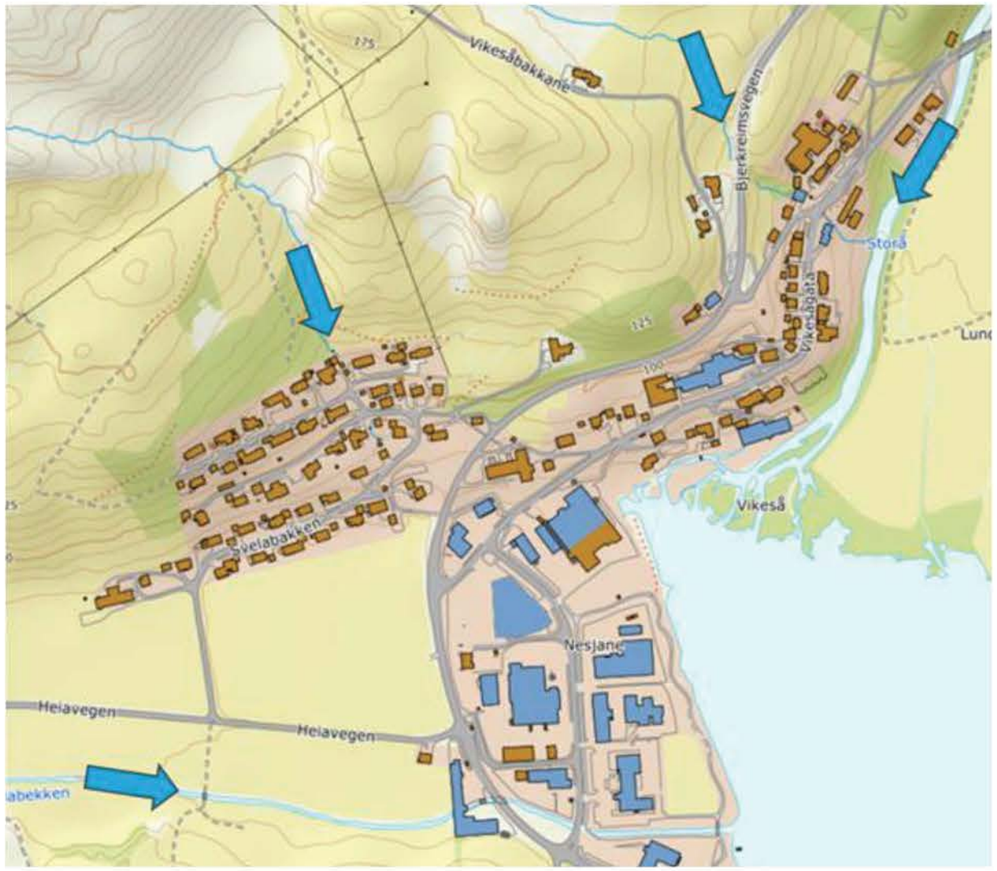

Pilene viser vassdrag som må hensyntas i sentrumsutviklingen.

KOMMENTARER TIL NVES FLOMRAPPORT

- Ikke noe fornuftig alternativ for å senke vannstand i Svelavatnet ved flom.
- Flomvoll er dyrt og vil ikke flomsikre før hele vollen er etablert
- Å heve Nesjane høres som et fornuftig alternativ dersom kommunen kan rive eks. bygg.
- Heving av terreng gir mer fleksibilitet for å flomsikre delområder.
- NVE har kartlagt flom fra Svelavatnet, men ikke fra vassdragene/sidevassdrag oppstrøms. Dette må tas hensyn til derfor sentrumsutvikling skal ta nye areal (det trenges da kanskje ytterligere lokale flomtiltak)

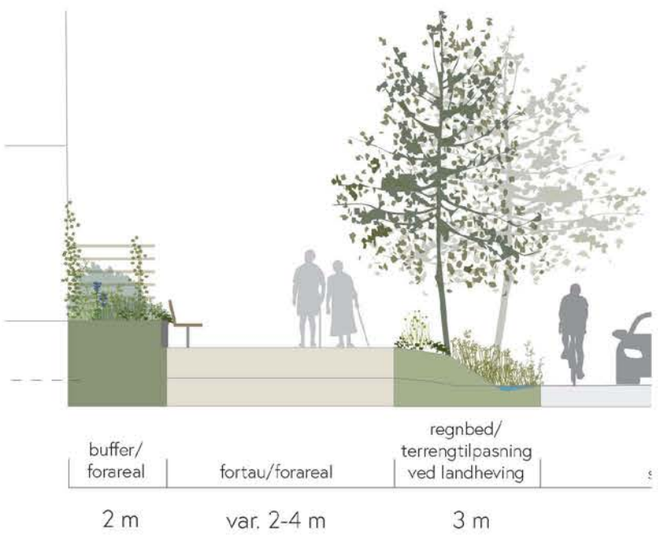

EKSEMPLER

KAP ATSITE Multiconsult

ÅPNING AV BEKKELØP

- Åpen løsning kan kombineres med flomrør for å redusere nødvendig bredde til bekkeløpet. Dersom bekken må ta unna dimensjonerende vannføring, vil den trenge mye mer plass enn hvis man bruker en hybrid løsning med rør. I en vanlig situasjon renner normalvannføring gjennom bekken og i en flomsituasjon renner vannet både i bekken (små vannmengder) og røret (store vannmenger).

- Dersom flomvann ledes i rør føres mindre vann i bekken ved en flomsituasjon og derfor reduserer man eronsjonsfaren. Det gir mulighet til å bruke naturlig vegetasjon som erosjonstiltak. Dersom det kommer store vannmengder er man nødt til å erosjonssikre ved plastring/stein (noe som ikke ser veldig fint ut)

- Åpent bekkeløp krever mer vedlikehold enn et rør, særlig hvis man bruker vegetasjon. Dersom det ikke vedlikeholdes og vegetasjonen vokser, kan bekken miste kapasitet og øke flomfaren.

- Nye rør gir nye premisser for håntering av vann i hht. dagens standard

- Viktig å redusere antall stikkerenner og kulverter. Jo flere stikkerenner jo høyere er faren for blokkering av innløpet og oversvømmelser oppstrøms stikkerenne. Bekken burde holdes mest mulig åpen (bekken må selvsagt krysse noen veier)

- Vannspeil på torget med mulighet for oppsamling av vann vil være gunstig i en flomsituasjon

MULIGE TILTAK VED ELVELØP
-Krever kartlegging av flom

- Bredden på elveløp må ikke minskes, da heller utvides.

MULIGE TILTAK VED ELVELØP
-Krever kartlegging av flom

VANNROM
- Plasseringen antas å være såpass langt unna elvedelta at vannet vil ikke bli grumsete. Her bør det gjøres en simulering for å se på strømningsforhold for å få riktig plassering og utforming.

BEHOLDE DAGENS KOMMUNEHUS INNTIL VIDERE
- Landskapsbearbeiding omkring kommunehuset kan danne flomvoller

- Legge til rette for lokale beredsskapstiltak, f.eks. temporær voll som vist på bildet.

- Dersom kommunehus bygges nytt, legges dette til flomsikker kote

DEL 3
PLANOMRÅDET

I del 3 ser vi nærmere på konkrete løsninger for planområdet på Nesjane og Vikesåvgata og ser hvordan de foreslåtte strategiene i del 2 gir føringer for utbygging, forbedring av byromsstruktur og robuste overvanns-/flomløsninger.

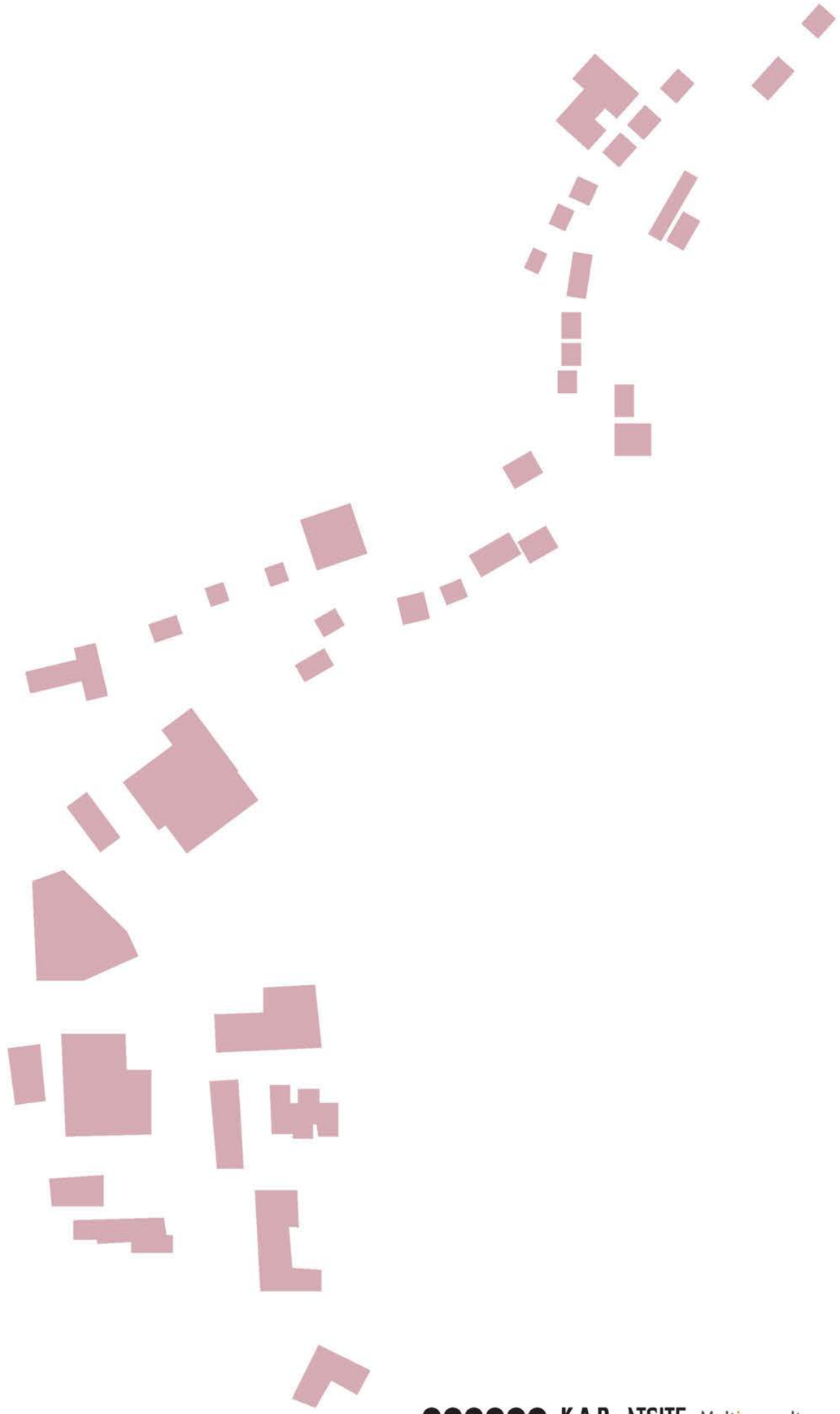

MANIFEST

BYGGE LANDSBYEN VIDERE!

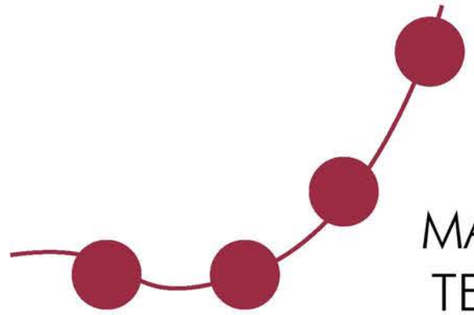

MANGE MØTESTEDER
TETT PÅ HVERANDRE!

NATUREN SKAL OPPLEVES
OVERALT!

VIKESÅ ER ETT STED!
DET ER LETT Å BEVEGE SEG

RIKERE BOLIGTILBUD!

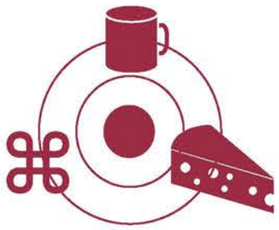

NÆRINGSTILBUD STØTTER
OPP UNDER MØTEPLASSER!

VIKESÅGATEN ER EN OPPLEVELSE!

NYTT LIV I MEIERIET!

PLANOMRÅDET
STRATEGI FOR UTVIKLING

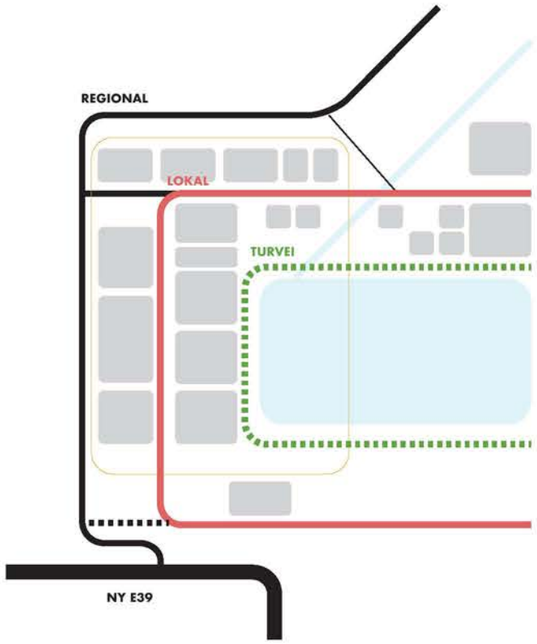

Nye E39 forsterker trafikale hierakier og skaper muligheter for økt lokal mobilitet.

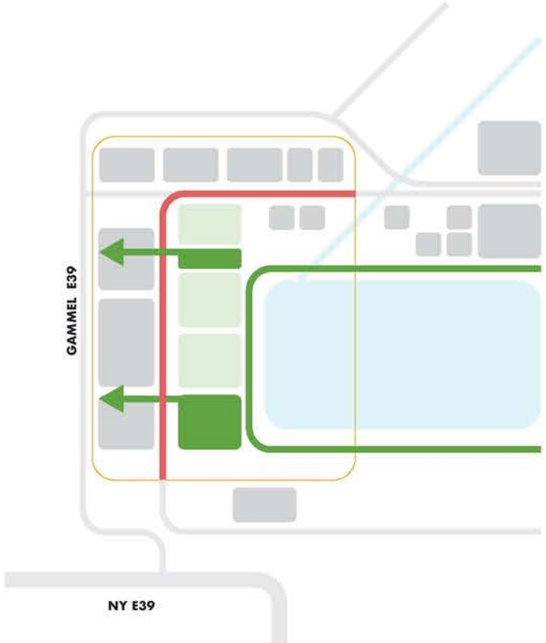

Landskapstiltak bringer grønne kvaliteter inn på Nesjane og definerer utbygginstrinn.

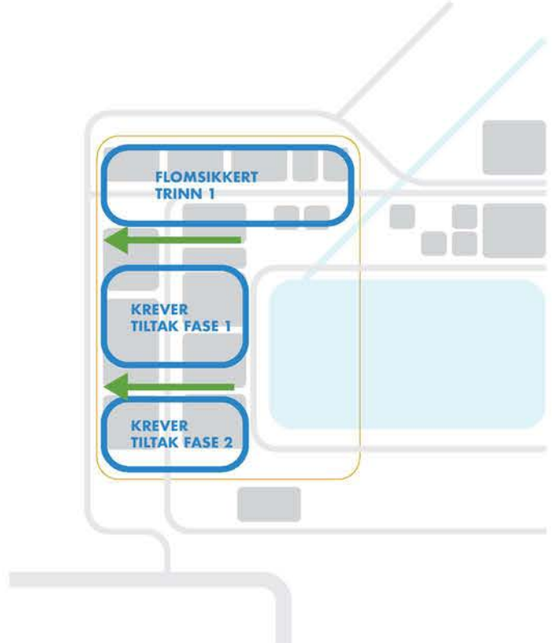

Etappevise flomsikringstiltak/heving av terreng til flomsikker kote.

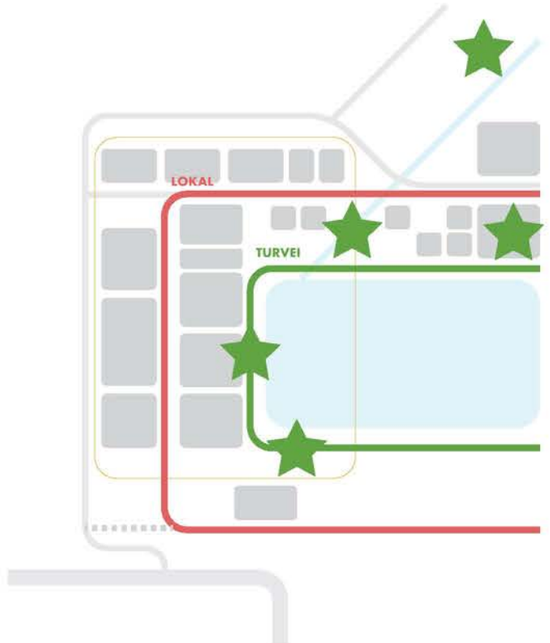

Grønne kvaliteter i sentrum knyttes sammen med både sentrum og andre landskapsopplevelser i området.

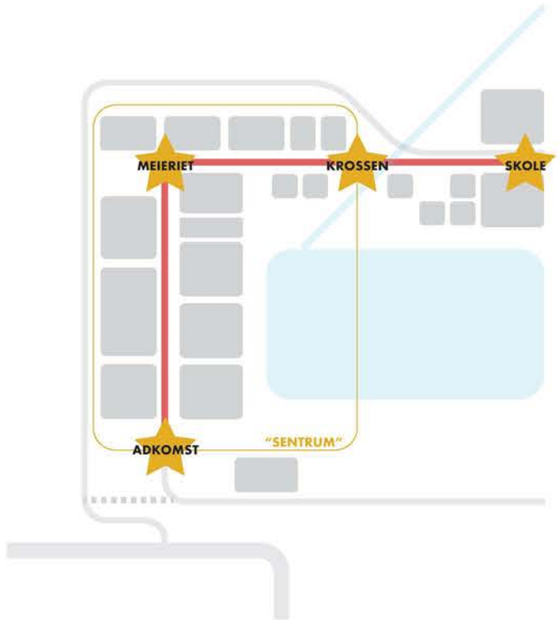

Vikesågata knytter viktige, men fragmenterte funksjoner sammen.

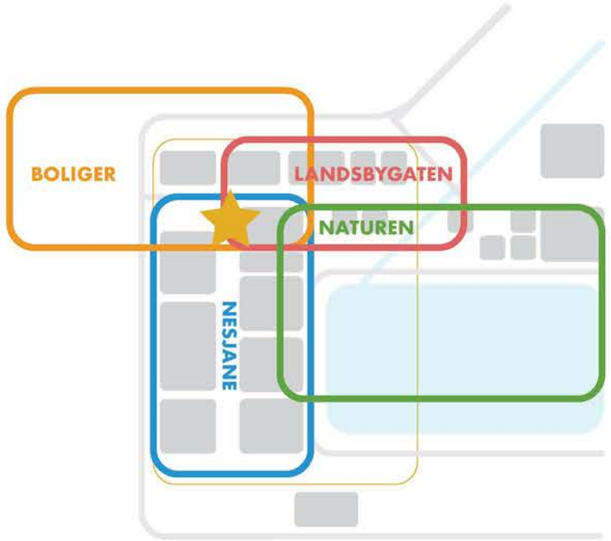

Strategisk punkt for utvikling: tett på overlappende kvaliteter.

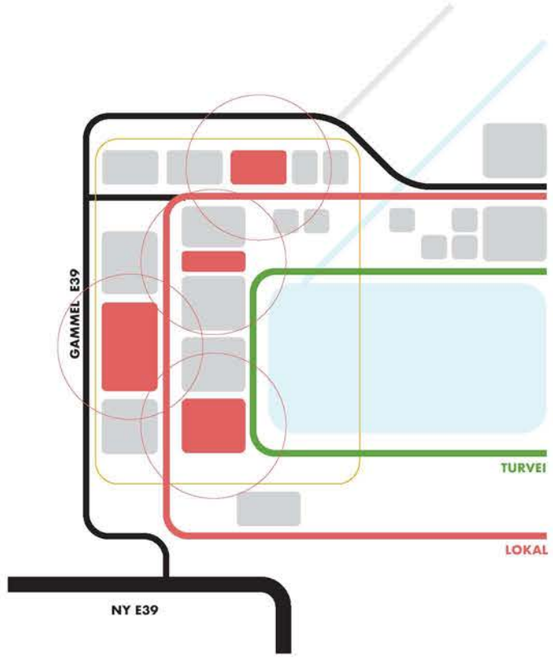

Kommunale tomter gir mulighet til å påvirke hele vikeså direkte eller indirekte og skaper et stort potensiale for helhetlig utvikling.

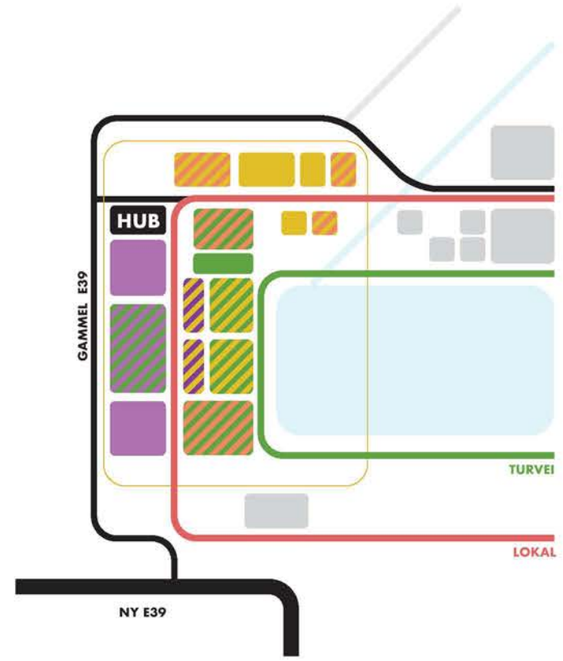

Overordnet programmering: stor miks av funksjoner og naturkvaliteter. Boligutvikling mot Svelavannet, nærings-utvikling mot gamle e39.

PLANOMRÅDET
LANDSKAPET

Kontakten mot, med og langs vannet er en viktig del av prosjektet. Ved å skape et vannrom mellom kulturbygget og nye boliger dras vannet inn mellom bebyggelsen og blir en del av sentrum sammen med bekkeåpningen og overvannshåndteringsmetoder som styrker en grønnere gate. Et vannelement på Meieritorget drar også vannet mer inn mellom byggene og skaper rom for lek. Dette styrker relasjonen til Svelavatnet, det biologiske mangfoldet og opplevelsesverdien for beboere og besøkende.

En gangsti langs vannet leder folk på en vandring med forskjellige stemninger og aktiviteter nær vannet. Med ulike områder, som gir mulighet for å tilnærme seg vannet på forskjellige måter, har vandringen en rytme som varierer fra urbane plasser med vannlek til dynamiske rekreasjonsområder med bademulighet, vannaktivitet, amfi ved vannet, opplevelse av vannhøyder, hvor vannet får leve sitt eget liv - her skapes områder hvor flom får plass og hvor biologisk mangfold styrkes. De ulike stedene vil by på forskjellige mikroklima som bidrar til ulike stemninger og opplevelser.

En rytme av ulike møtesteder og forbindelser styrker en variasjon av aktivitet og program, både store samlende og mindre intime. Steder for pauser, utforsking og bevegelse.

På tvers av hovedgaten i sentrum går koblinger som grønne korridorer og skaper akser ut mot vannet og leder til de ulike områdene - kulturparken, flomparken og badeplassen.

I elvedeltalandskapet legges en svevende vandring lengre inn i landskapet, en vandring for læring og nysgjerrighet for landskapstypen.

Hver sones karakter forsterkes med utgangspunkt i dagens kvaliteter

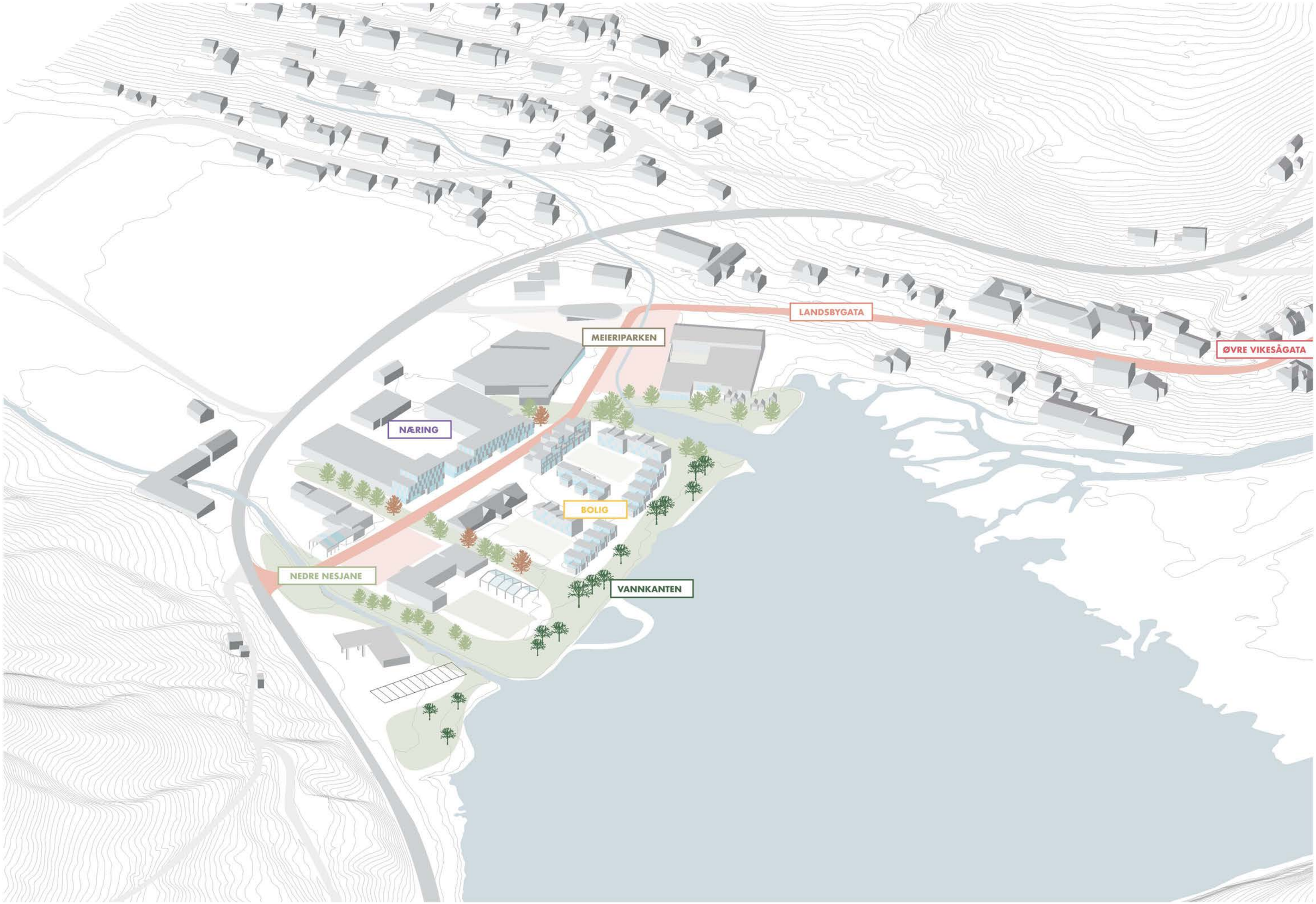

KAP ATSITE Multiconsult

PLANOMRÅDET
MEIERIPARKEN

Inn mellom kulturbygget og nye boliger skapes et vannrom hvor aktivitet og kultur står i sentrum. Vannet gjøres tilgjengelig på plassen hele året ved bekkeåpning, vannspeil, lekende vannsøyler og isskøyting.

Et amfi langs vannet gir sitteplasser og sosiale steder for publikum som et viktig samlingspunkt. Meieriparken har et mer urbant preg en de andre områdene av vandringen langs Svelavatnet.

En vanntrapp fører besøkende i nærkontakt med vannet og gir mulighet for vannsport og båt, kano, kajakkturer.

Mellom Meieriet og Coop blir parken mer urban, her kan serveringsstedet ha uteservering, bekkeløp åpnes og blir en del av gulvet, et vannspeil kan gjøres til skøytebane på vinteren og benker integrert i landskapselementer gir uformelle steder å sitte. En markert overgang til Coop binder toget sammen med inngangen her og mobilitetshuben.

Dette blir et sted for utekonserter, vannlek, båtliv, forbipasserende, turgåere, beboere, cafégjester mv.

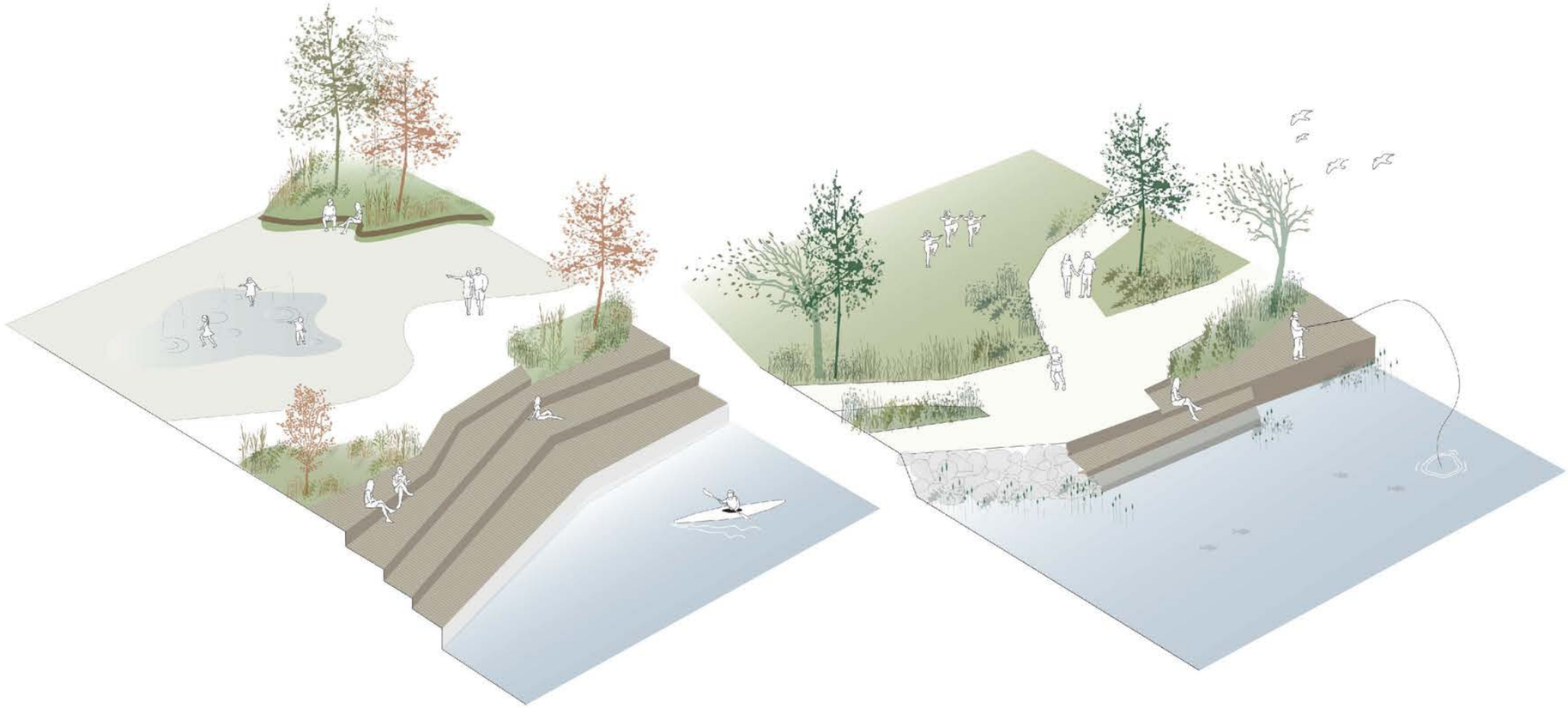

EKSEMPLER

KAP ATSITE Multiconsult

PLANOMRÅDET
FLOMPARKEN

Flomparken er en dynamisk del av vannkanten hvor vannet får lov til å bevege seg og områder vil fluktuere mellom vått og tørt til en hver tid.

Parken får med dette et natur-preg som gir gode helsefordeler for publikum og gode rekreasjonsområder.

Vegetasjonen utvikles artsrik og underbygger naturtypen langs vannet og gode levesteder for dyr. Her innarbeides rolig oppholdssoner for en pause, en rolig stund i nærkpntakt med naturen.

Den tilgrensende bebyggelse får en direkte relasjon til naturen. Vegetasjonen brukes bevisst ved åpninger i bebyggelsen for å skjerme mot vind og skape godt lokalklima.

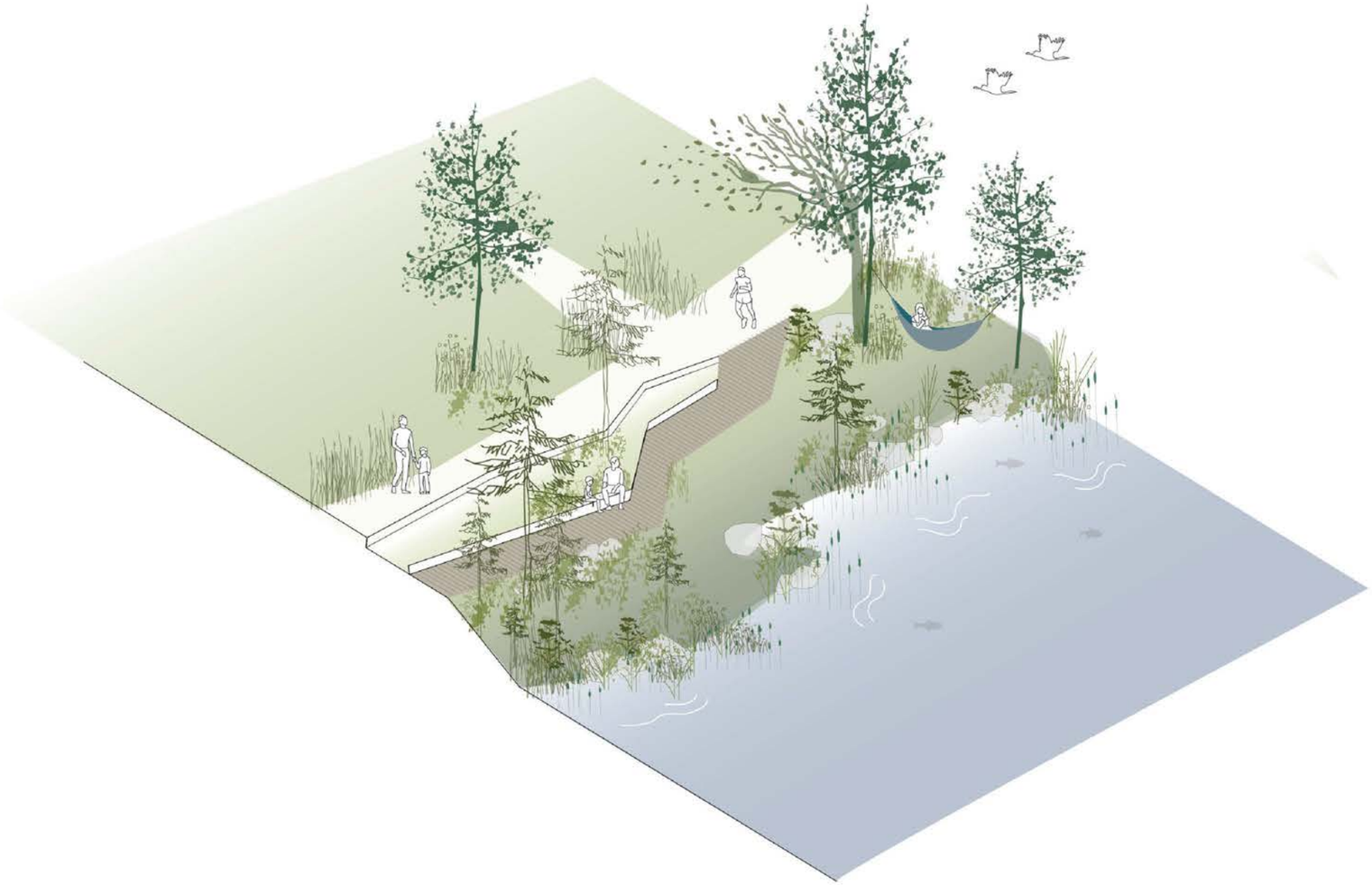

EKSEMPLER

KAP ATSITE Multiconsult

PLANOMRÅDET
BADEPLASSEN

Badeplassen rammes inn av en brygge for vandring med stupetårn og sauna. Området blir et aktivt sted for mennesker i alle aldre.

Kombinasjonen av vegetasjon , terreng, strand og brygge legger tilrette for mange typer av vannbaserte aktiviteter: vassing, bading (hele året), stuping, mate ender, padling, SUP, sandslott, soling med mer.

Strandparken sitt bølgende terreng av små hauger og bakker, gir vindskjerming og gode varierte oppholdsmuligheter og aktiviteter på gressletten.

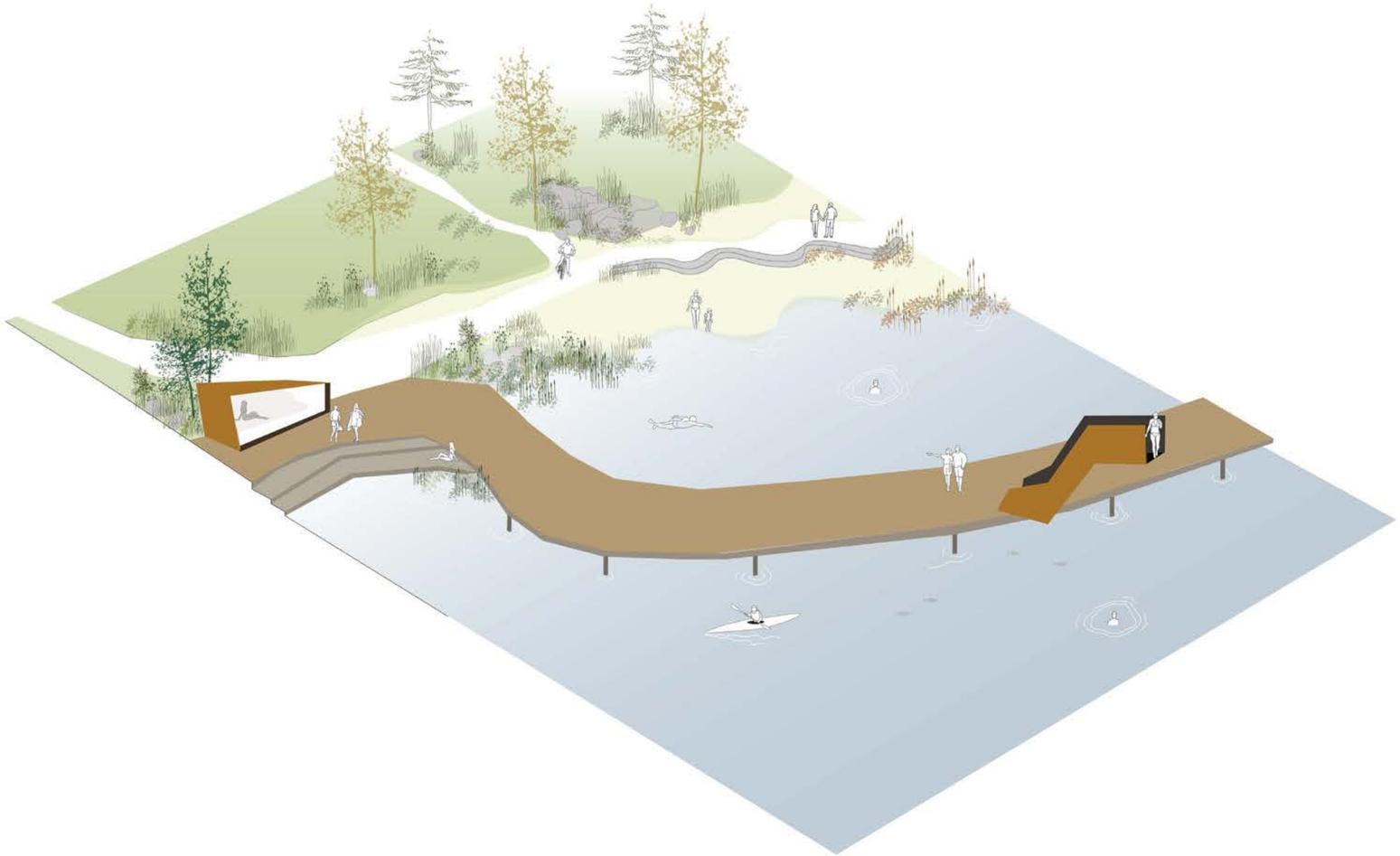

EKSEMPLER

KAP ATSITE Multiconsult

PLANOMRÅDET
DELTALANDSKAPET

En svevende sti gjennom deltalandskapet kan både skåne landskapet for tråkk og gi en vandring for læring og informasjon.

Ved å legge stien lengre inn i landskapet skåner vi de mest sårbare områdene.

Langs stiforløpet plasseres det informasjonspunkter, så som skilt med beskrivelser av dyre og planteliv i og over vannet, men også opplevelsespunkter som utsiktsplatform med sittemuligheter for rolig observasjon og undervisning for skoler og barnehager.

Naturstiene føres herfra videre mot naturreservat, Fureknuten og hele veien rundt Svelavatnet. Disse knytter nærområdet rekreasjon nærmere Vikeså som en helhet.

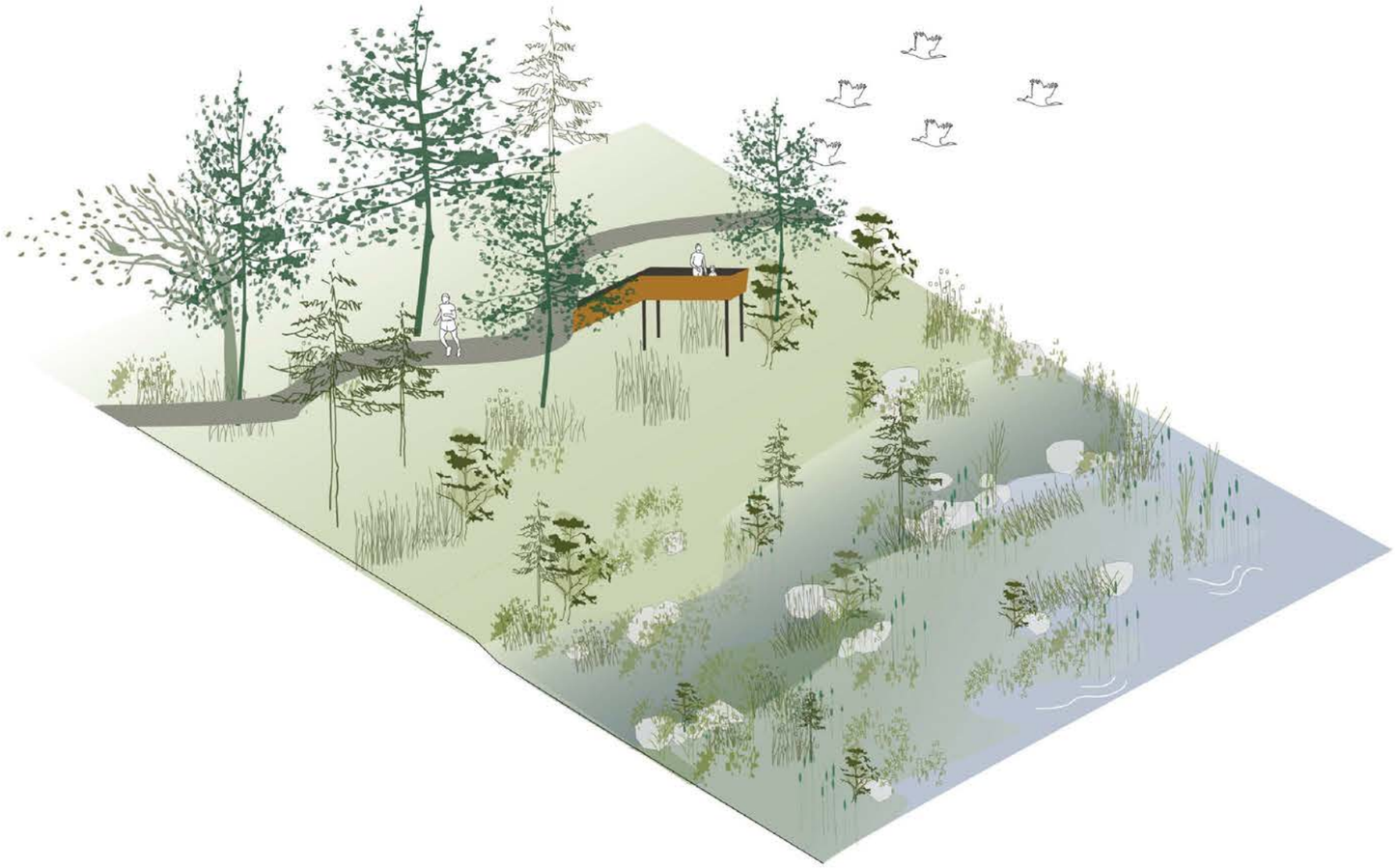

EKSEMPLER

KAP ATSITE Multiconsult

PLANOMRÅDET
MEIERIET

Meieri-tomta har stort potensiale til å bli et samlingspunkt, både på grunn av sin beliggenhet men også som en historisk referanse. I dette punktet møtes det gamle og det nye sentrum. Utviklingen av meieritomta vil derfor være en viktig strategisk brikke for å skape liv. Her bygger vi videre på det mest aktive stedet og tilfører utvidet program. Meieriet må få et utadrettet innhold og bli en destinasjon både for lokale og tilreisende.

Vi foreslår at Destinasjon Bjerkreim løfter frem Meieriet som et samlet initiativ i Bjerkreim med fokus på markedsføring og lokal produksjon. Destinasjon Bjerkreim består av lokale aktører, og i samlet flokk- som et Coop 2- kan de løfte frem og synliggjøre essensen av Bjerkreim. Som et privat-kommunalt samarbeid reduseres øknomisk risiko. I tillegg til daglig drift, produksjon og utsalg av lokale produkter kan konseptet romme serveringssted med lokal mat, eksepsjonell overnatting, turistinformasjon, bygdemuseum o.l.

Her er prosjektet vist med å beholde det opprinnnelige meieriet og det sørligste bygget. Et nytt mellombygg binder disse sammen og danner en bakgård.

I tilknytning til Meieriet legges et torg der hvor Vikesågata ledes inn på Nesjane. Torget samler Meieriet, Coop og Mobilietspunktet og blir hjertet i den nye sentrumsutviklingen.

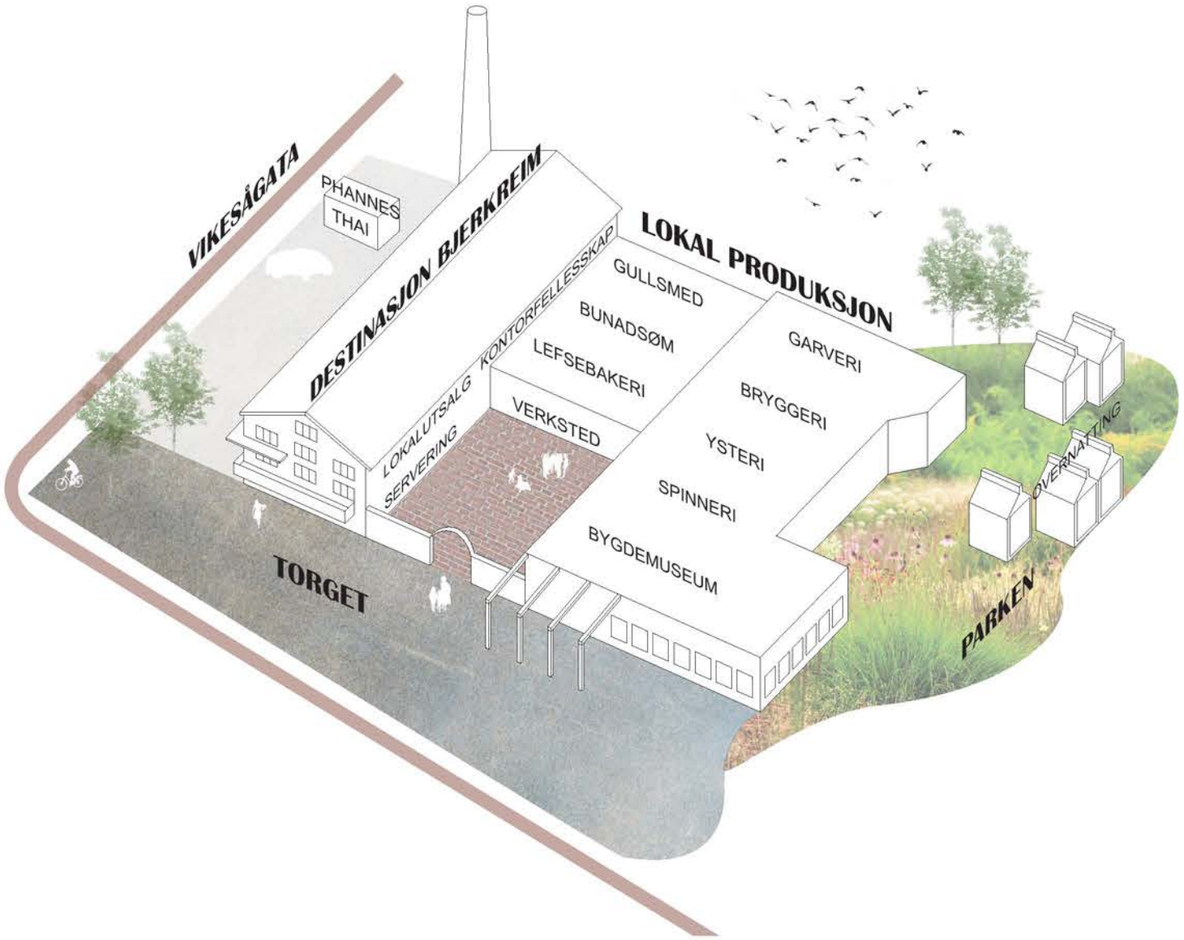

INNHOLD I MEIERIET

- DESTINASJON BJERKREIM
  - driftskontor/ kontorfellesskap m/flere
  - turistinformasjon
  - utsalg av lokale varer
  - lokal produksjon /verksted
  - serveringssted for lokal mat
  - scene i tilknytning til servering
- BAKGÅRD
  - mulighet for produksjon og opphold
- EKSEPSJONELL OVERNATTING
  - hytteutleie ved Svelavatnet
  - modulbygg i etapper- kanskje er de formet som melkekartonger?
  - serveringssted benyttes
- BYGDEMUSEUM

SITUASJON

EKSEMPLER

Lokal produksjon

Eldhuset Vikeså

Hetlandstunet Gard

Fossmoen Frukt & Cider

Matopplevelse fra Nyyyt i Bjerkreim

KAP ATSITE Multiconsult

KAP ATSITE Multiconsult

PLANOMRÅDET
MEIERIET- OVERNATTING

Som en del av utviklingen av Meieriet forelår vi å etablere hytter. Disse plasseres på et eksepsjonelt sted- med utsikt over Svelavatnet- og vil være en attraksjon i seg selv. Hva med å utforme de som melkekartonger- siden de er et produkt av meieriet?

Overnattingsgjester kan benytte seg av fasilitetene Vikeså har å tilby; spise på det lokale spisestedet, konsert på scenen ved vannet, leie seg el-sykler på huben, handle snacks på Coopen, ta badstu ved kommunehuset- ja mulighetene vil bli mange!

Etter en natt eller to her, kan de besøkende enkelt skaffe seg informasjon om videre overnatting- og opplevelsestilbud i kommunen ved å stikke innom turistinformasjonen til Destinasjon Bjerkreim på Meieriet.

Hyttene utformes på en eksklusiv men enkel måte, og kan utvides i antall etterhvert som etterspørselen øker. Kan også plasseres andre strategiske steder hvis markedet tillater det.

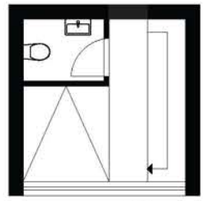

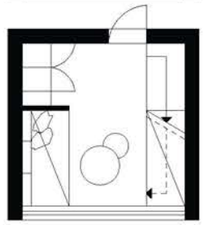

TYPE 1: to etasjer (4 pers.)

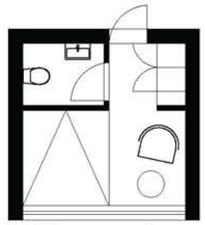

TYPE 2: en etasje (2 pers.)

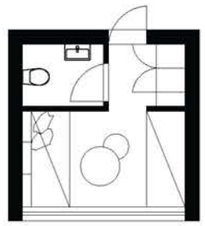

TYPE 3: en etasje (2 pers.)

SITUASJON

EKSEMPLER

JUVET
Spektakulær overnatting i naturen

Hyttemoduler ved vannet

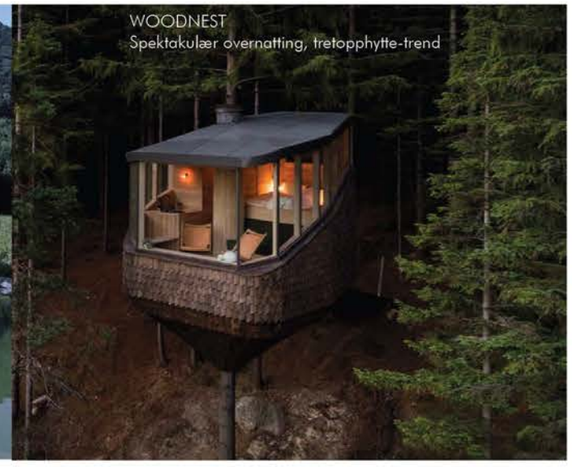

WOODNEST
Spektakulær overnatting, tretopphytte-trend

DESTINASJON BJERKREIM
MEIERIET
ET SAMVIRKE
$
investorer
eiere
MUSEUM
TURISTKONTOR

PLANOMRÅDET
MOBILITETSHUB

Der Vikesågata svinger seg inn på Nesjane er det mest strategiske punktet i planområdet, Mobilitetshuben skal derfor plasseres her. Her ligger den allerede godt etablerte Coop-butikken og Meieriet med nytt innhold. Mobilitetshuben supplerer disse på en god måte.

Omleggingen av veien gir plass til Mobilietshuben i direkte tilknytning til det sentrale torget og i sambruk med Coops parkeringsplass og ladefunksjoner. Her kan Regionalbussen komme inn og svinge rundt huben uten å komme i konflikt med livet på torget og i miljøgata. Lokalbussen stopper også her.

Pendlere har mulighet til å parkere på Coops parkering, eller benytte flateparkering på motsatt side av veien. Noen pendlere kommer kanskje med sykkel, da har Mobileteshuben god sykkelparkering innelåst under tak. Det er selvsagt også plass til lastesykler.

På huben kan du også låne en el-sykkel eller vanlig sykkel, vente på bussen, lade telefonen, lade sykkelen, oppbevare bagasje, møte en venn, henge under tak, få sanntidsinformasjon om bussavganger og planlegge en reise.

Mobilitetshuben ligger der du vil oppholde deg og tar deg videre dit du vil dra.

T4 MOBILITETSHUB

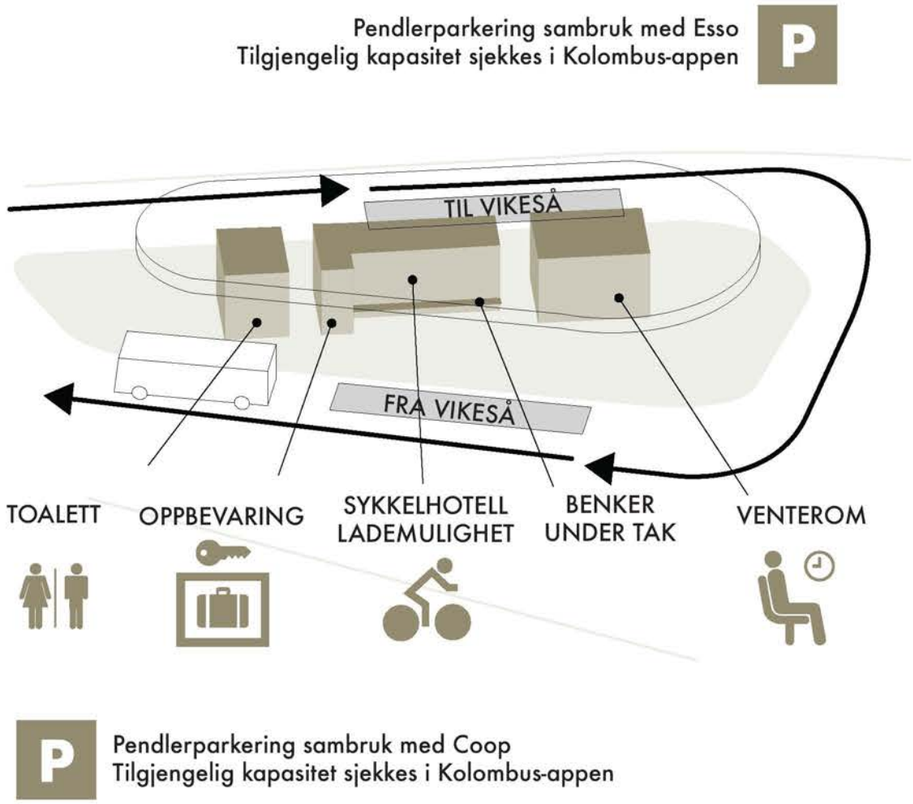

SITUASJON

EKSEMPLER

DEN NYE MOBILITETSHUBEN ER EN SUPER PLASS Å HENGE UNDER TAK. HER ER DET LIV STORE DELER AV DØGNET, OG GOD KONTAKT MED TORGET OG INNGANGEN TIL COOP.

PLANOMRÅDET
COOP

Grepet ivaretar så mye som mulig av Coops eksisterende funksjonalitet og anerkjenner at dagligvarebutikken er viktig på et sted som Vikeså. Bygget kan fungere slik det gjør i dag, både i forhold til parkering, varelevering, ladestasjoner og handel. Med nedgradering av gamle E39 kan innkjøring til parkering legges sør på tomten, og slik frigjøre plass til Mobilitetshub i nord. Ved å legge om veien i svingen, får Coop mer plass og mulighet til å etablere et tilbygg. Tilbygget danner en av veggene på torget, og må ha aktive og åpne fasader for å slik bli en del av det ønskede folkelivet.

Plasseringen av torget- der Vikesågata svinger inn på Nejsane, mellom Meieriet, Coop og Mobilietshuben- samler den mest intensive aktiviteten på ett sted, og de forskjellige programmene gir gode synergieffekter. Slik vil både de som stopper for å lade, de som handler til hytteturen, de lokale, ungdommene som kjøper en is, de som kommer med bussen- ja alle som er innom Vikeså- møtes på samme sted og på den måten befolke og benytte lokale tilbud.

Denne konstellasjonen består av de største aktørene på Vikeså; Coop, kommunen og destinasjon Bjerkreim. I samlet lag har de mulighet til å bygge stedskvaliteter som kommer alle til gode, samtidig som egne interesser utvikles.

T3 COOP

Justering av Vikesågaten muliggjør en utvidelse av Coop-bygget for ekstra program og bedre henvendelse mot Vikesågata

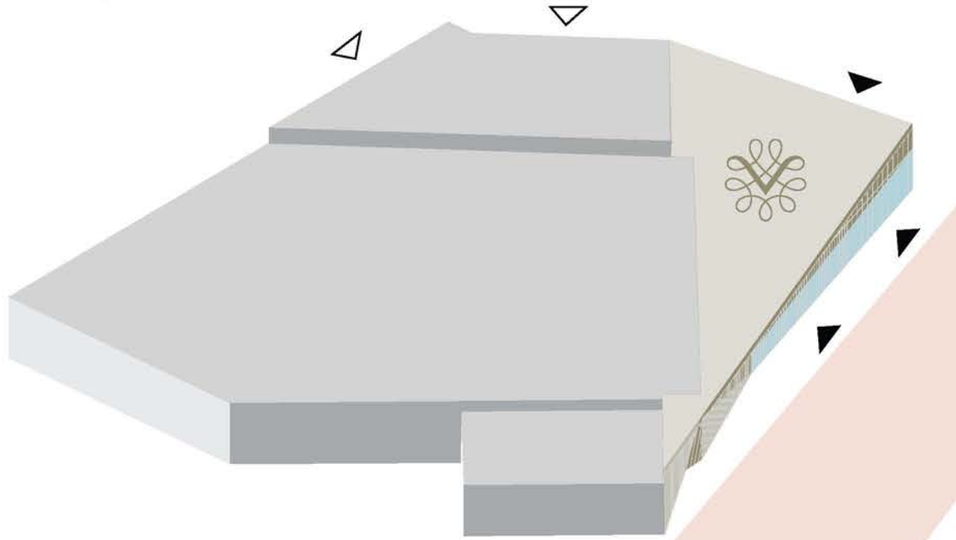

Ny fasade må utformes slik at den gir kvaliteter til gaterommet. En mer tredimensjonal fasade gir flere opplevelser og muliggjør integrering av sykkelparkering under tak, benker etc.

SITUASJON

EKSEMPLER

Coop Vikeså- en hjørnestein i bygda
Coop Vikeså er en 100år gammel bedrift som tilbyr kundene dagligvare, faghandelsvarer og landbruksvarer.

Coop Vikeså har flere butikker/avdelinger:
- Extra Vikeså,
- 'Lokalmat produksjon' (catering, påsmurt, varm mat, koldtbord, tapas)
- Coop Byggmix Vikeså
- Coop Landbruk Vikeså.

Her er også TESLA Supercharger med 12 ladestasjoner i tillegg til vanlige el-bil ladere fra MER.

Nye tiltak bygger videre på det eksisterende- skaper synergi og økt attraktivitet.

PLANOMRÅDET
BOLIGER

Boliger på Nesjane foreslår vi plassert mot Svelavatnet med adkomst fra Vikesågata. Tomtene har både eksisterende og nye landskapskvaliteteter som vil gi beboerne rike bokvaliteter. Boligområdet foreslås som en tett-lav struktur med noe høyere volumer mot Vikesågata. Disse boligene er såkalt 'Bokal', en rekkehustype som har en fleksibel førsteetasje hvor man tillater mindre etableringer som frisør, verksted, arkitektkontor etc, eller eierene kan velge å benytte det som del av boligen. Resterende del av tomten rommer rekkhus og atriumshus plassert rundt et indre gårdsrom. Gårdsrommet blir en felles referanse og et samlingsrom for beboerne rundt. Det bør legges opp til delefunksjoner som felleshus for opphold og dyrking, festlokale for barnedåp og 60-års dag, gjestehybler som kan bookes til venner og familie, bilkollektiv, sykler, vaskerom og verksted- mulighetene er mange.

Her kan eldre som ønsker en enklere hverdag flytte inn, med alle funksjoner på ett plan i atriumshusene. Nyetablerte kan bo i leiligheten i 2.etasje, med egen trapp. Barnefamilier kan bo i rekkehus med flere etasjer, og gründeren i bokal-rekkehus med eget verksted mot gata.

Det nedlagte gamlehjemmet foreslår vi at omgjøres til et senior+ konsept- her kan man ta en titt på Vålandstunet av Haga Grov i Stavanger for inspirasjon.

B1 BOLIGFELT BYGGETRINN 1 og 2

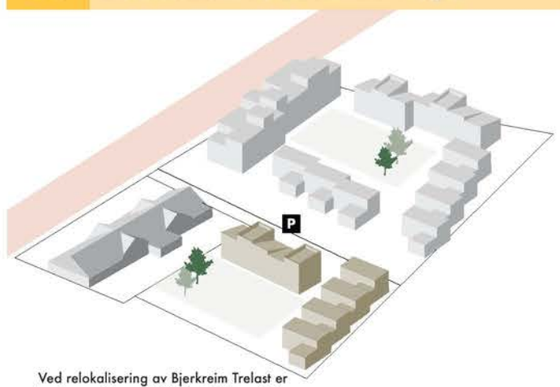

Ved relokalisering av Bjerkreim Trelast er tomten godt egnet til boligutvikling; både grunnet nærhet til Svelavannet og fordi tomten ligger tett opp til nye flomtiltak og landheving i forbindelse med bekkeåpning.

Dersom Vikeså misjonshus på sikt ser etter nye lokaler, er denne tomten også egnet til boliger.

BYGGETRINN 1

MULIG BYGGETRINN 2

B2 BOLIGTYPOLOGIER

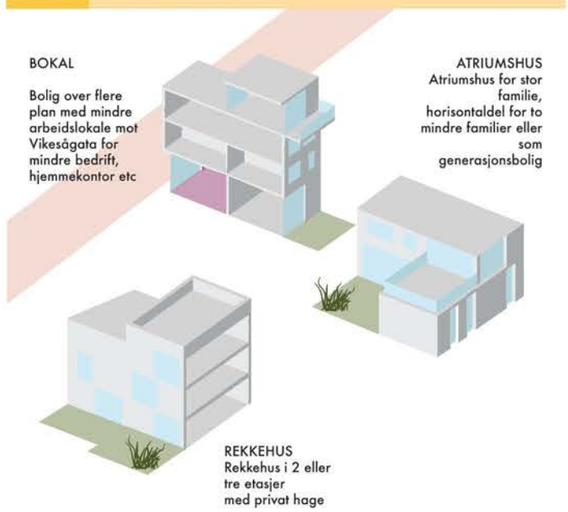

B3 BOLIGFELT BYGGETRINN 3

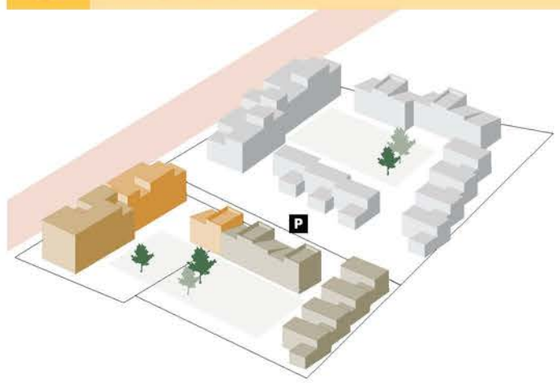

Bankbygget har potensiale til høyere utnyttelse dersom boligmarkedet for andre boformer blir større over tid

BYGGETRINN 3 - REKKEHUS

BYGGETRINN 3 - LEILIGHETER

SITUASJON

EKSEMPLER

Bokal: Paintworks i Bristol

KAP ATSITE Multiconsult

PLANOMRÅDET
NÆRING

Kommunens utviklingstomt har et næringspotensial som kan realiseres ved behov, og så lenge bebyggelsen forholder seg til de definerte spillereglene kan den romme en rekke forskjellige funsjoner. Det gir en fleksibilitet til å invitere inn fremtidige aktører, alt fra arealkrevende handel, tjenesteyting og kontor.

Innkjøring til tomta skjer fra gamle E39, og parkering er plassert sentralt på tomta. Dette både for å strukturere omkringliggende gateløp med bebyggelse, men også for å lett nå alle funksjoner.

Mot Vikesågata plasseres publikumsrettede funksjoner og innganger, og bebyggelsen får varierte høyder. Eventuelle kontorarbeidsplasser plasseres her, med fellesfunsjoner i 1.etasje. Bebyggelsen mot gata skal også ha noen passasjer, som både bryter opp bebyggelsen og knytter gårdsrommet sammen med resten.

N1 SPILLEREGLER

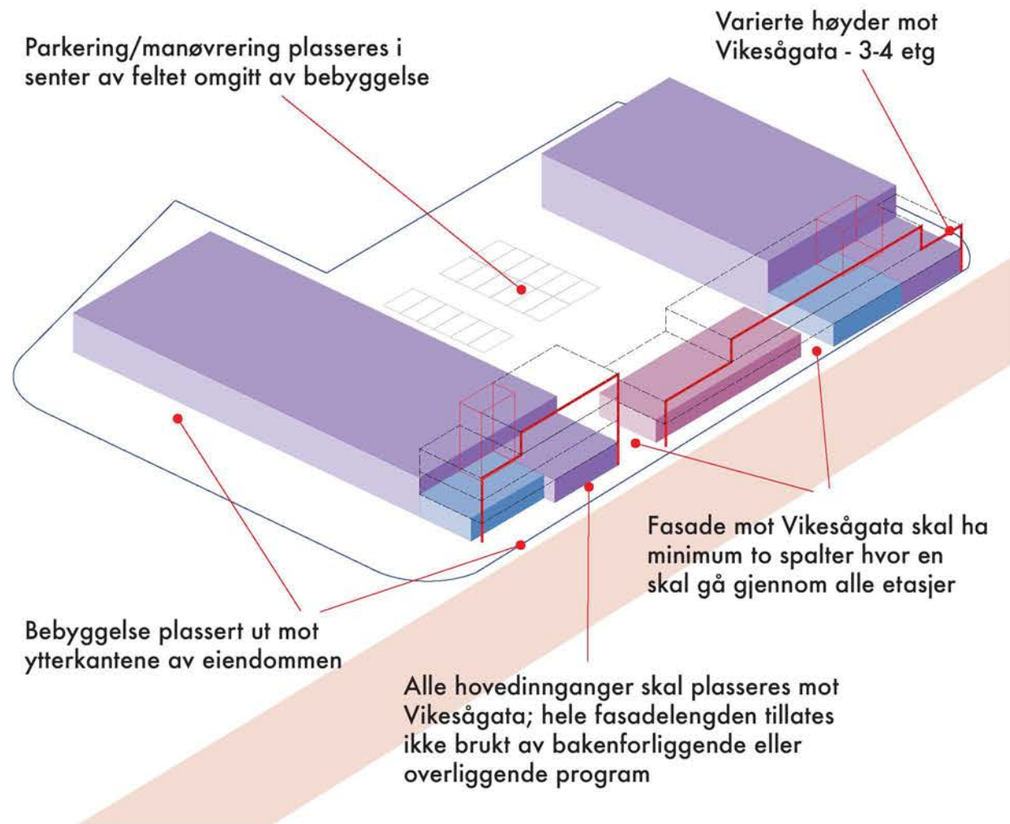

SITUASJON

EKSEMPLER

Varierte høyder og innganger mot gata

Fremhevet førsteetasje med åpne, og aktive fasader mot gata

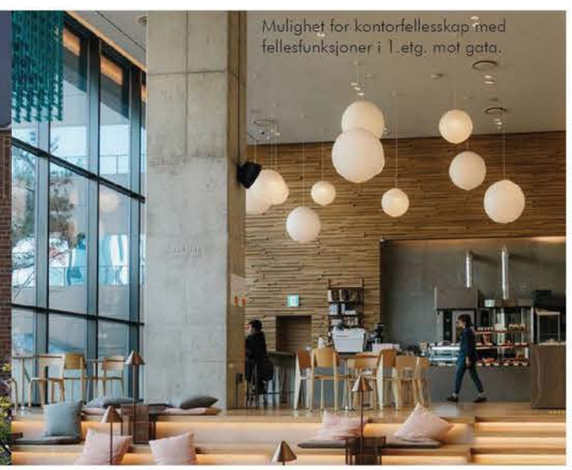
Mulighet for kontorfellesskap med fellesfunksjoner i 1.etg. mot gata.

N2 SAMBRUK KONTOR/CO-WORK

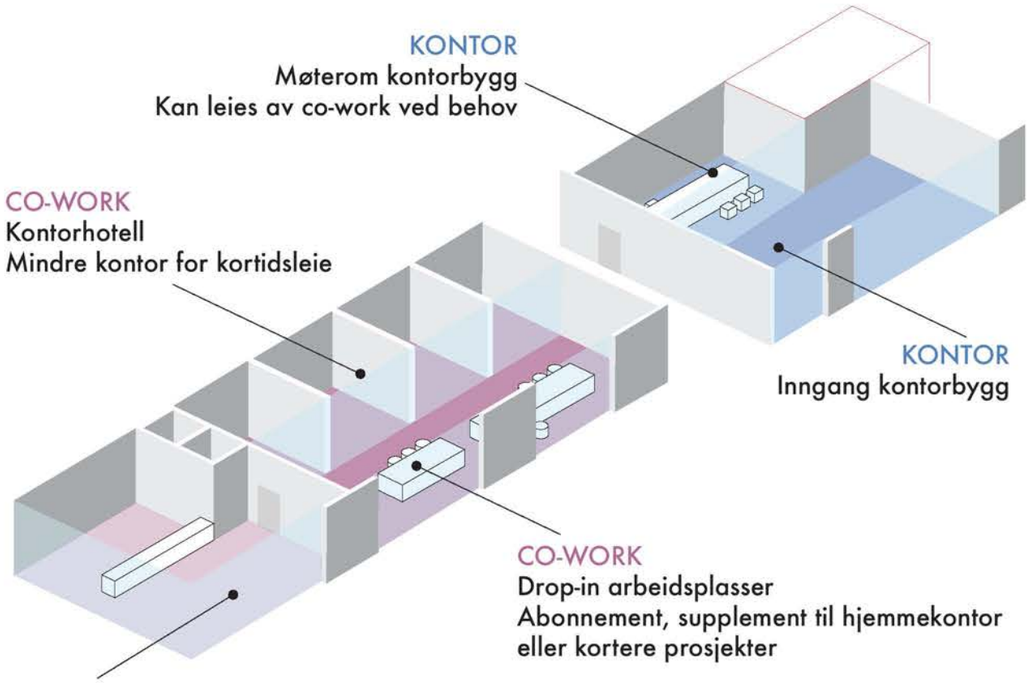

N3 ALTERNATIVER PROGRAMMERING

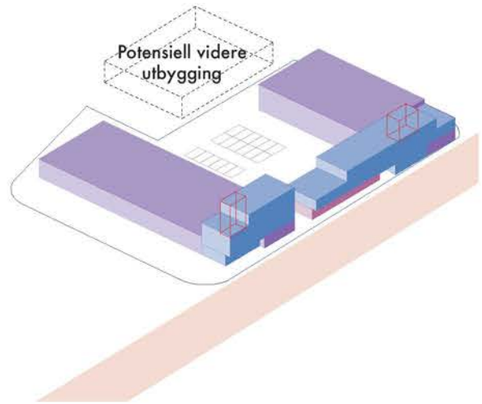

Etasjehøyder og krav for arealkrevende handel uavhengig av bebyggelse mot Vikesågata

Kjerner og støttefunksjoner plasseres i mørke arealer i overgangen mellom ulike typer program

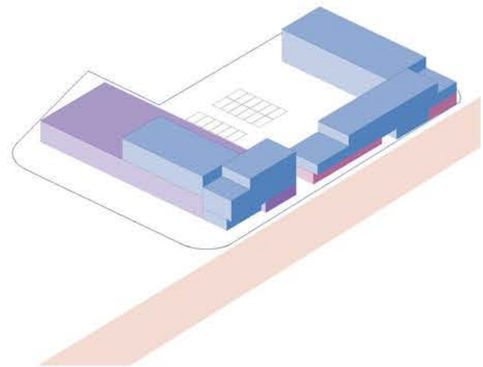

Større andel kontorarealer kan enkelt inkluderes i samme struktur, enten som selvstendige bygg, eller kombinasjon med andre typer handelsprogram

TJENESTEYTING

AREALKREVENDE HANDEL

KONTOR

PLANOMRÅDET
NEDRE DEL AV NESJANE

Kommunehuset mener vi kan beholdes til det er forsvarlig å erstatte det. Uteområdene kan bygges videre på til å romme enda mer aktivitet, og kanskje suppleres med et takoverbygg med aktivitet under. Det samme gjelder Bondekompaniet, som her er vist med en enkel utvidelse som bygger opp om gaten. Når byggene skal re-etableres / utvikles kan koten heves til flomsikkert nivå og byggene følge reglene for området i forhold til å bygge opp om gateløp og grøntdrag.

Når trailer-stoppet ved Esso forsvinner ved etablering av ny E39 kan oppstillingsplassen benyttes til Bobil-oppstilling. Det kan for eksempel gjøres ved å la annen hver plass bli grønt uteoppholdareal for de besøkende. Bensinstasjonen kan romme servicefunksjoner for bobilturistene.

NN1 AKTIVITETSPARK

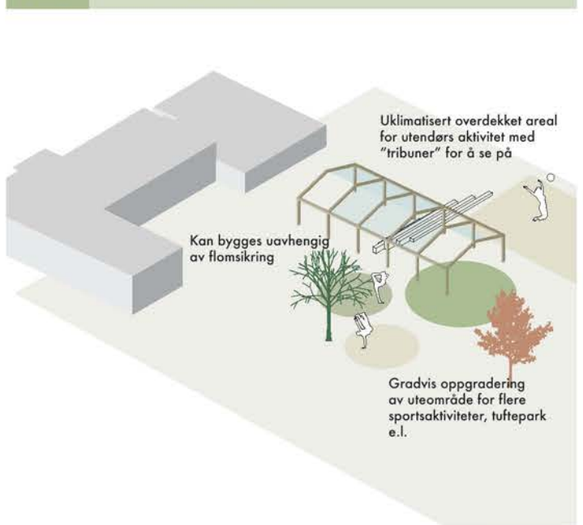

NN2 BONDENS INNOVASJONSSENTER

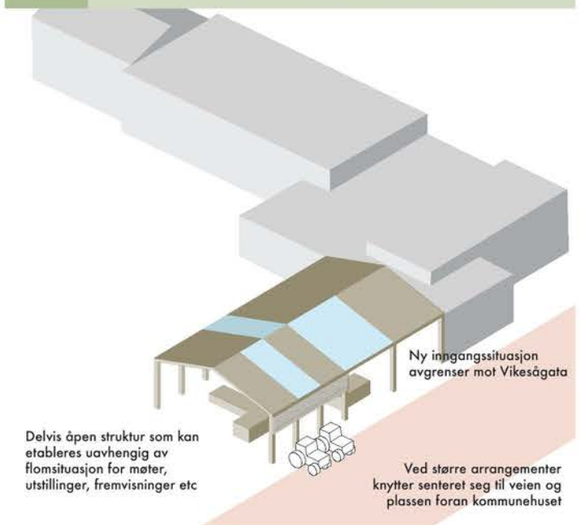

NN3 BOBILPARKERING

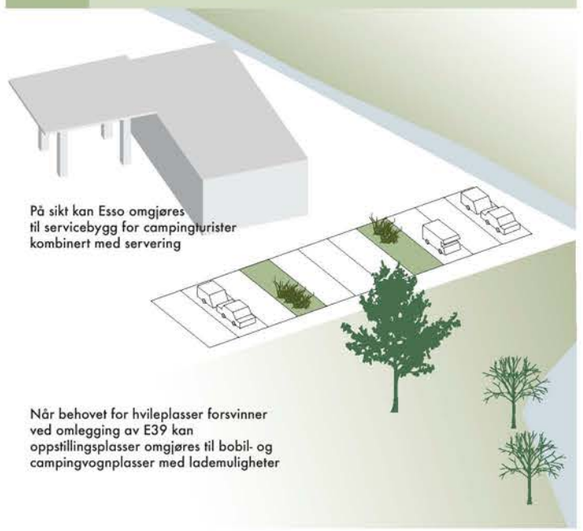

SITUASJON

EKSEMPLER

KAP ATSITE Multiconsult

PÅ BONDENS MØTEPLASS ER DET TRAKTORUTSTILLING OG SMAKSTESTING AV GRILLMATEN FRA NYYT. NESTE MÅNDED SKAL DE ARRANGERE NM I SAUEKLIPPING HER.
GODT AT VI KAN BENYTTE PLASSEN FORAN KOMMUNEHUSET
INNGANG
MØTEPLASS FOR BØNDER- NOT BÆÆÆÆÆD!

PLANOMRÅDET
ØVRE DEL AV VIKESÅGATA

Det er ikke bare utformingen av Nesjane som blir viktig for opplevelsen av Vikeså. Også i det videre strekket mot skolen, idrettsplassen, samfunnshuset og boligområdene er det viktig å øke bevisstheten om gateløpet for å på den måten binde stedet bedre sammen. Som tidligere nevnt er Vikesågata stedets ryggrad, og alt fra små private tiltak til større utbygginger bør være med på å berike gata.

Dette kan gjøres ved å følge noen regler:
- Krav til aktive og åpne fasader mot gaten:
  Aktiv = krav til utadrettet virksomhet
  Åpen = stor grad av visuell åpenhet
- Innganger plasserers mot gateløpet
- Utadvendte funksjoner plasseres strategisk i gatestrekket (eks. ved Meieriet/ torget)
- Fremhevet førsteetasje: visuell variasjon og detaljrikdom i øyehøyde

For eksempel kan en liten butikk i første etasje markere en inngangssone, eller en privatperson etablere en utleieleilighet med uteplass mot gata. Privatpersoner kan sette ut blomsterkasser og benker- slik kan alle bidra til opplevelsesrikdom. Når det gamle sykehjemmet utvikles må det i større grad forholde seg til gata, og forbinde på tvers. Også i Krossen kan gaterommet markeres på tvers og på den måten skape et plassrom.

Ø1 KROSSEN

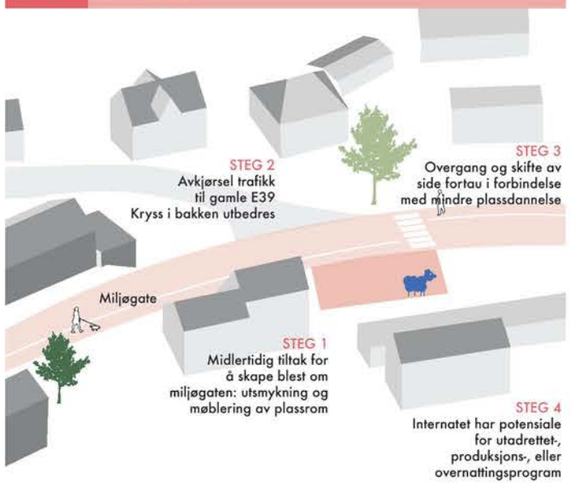

Ø2 OPPGRADERING OG FORBINDELSER

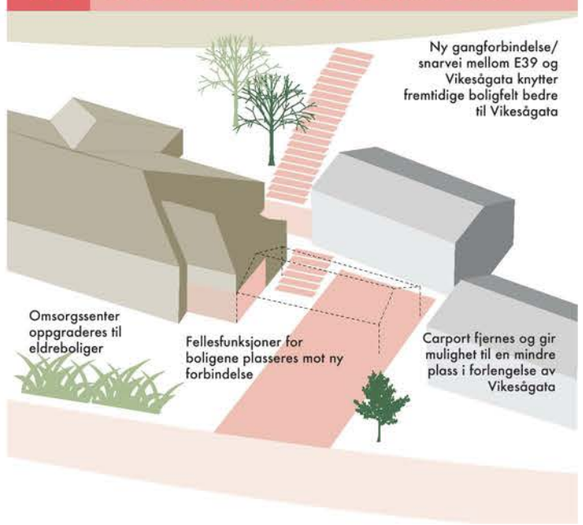

Ø3 ÅPNE FASADE I EKSISTERENDE BYGG

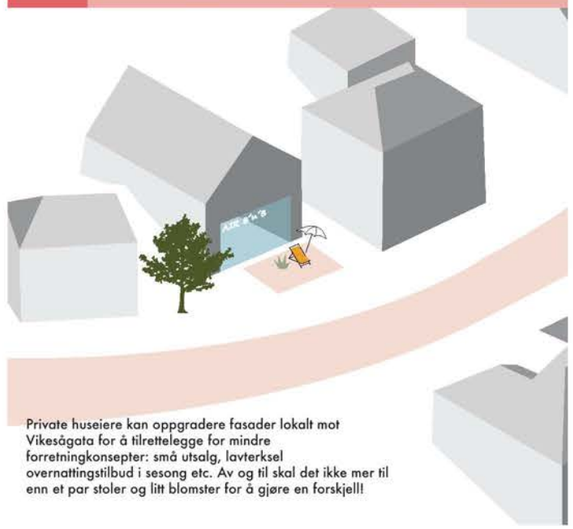

SITUASJON

EKSEMPLER

Tegneserien viser mindre tiltak langs Vikesågata som bidrar å korte ned strekket med opplevelser når man beveger seg fra skolen og samfunnshuset til Nesjane.

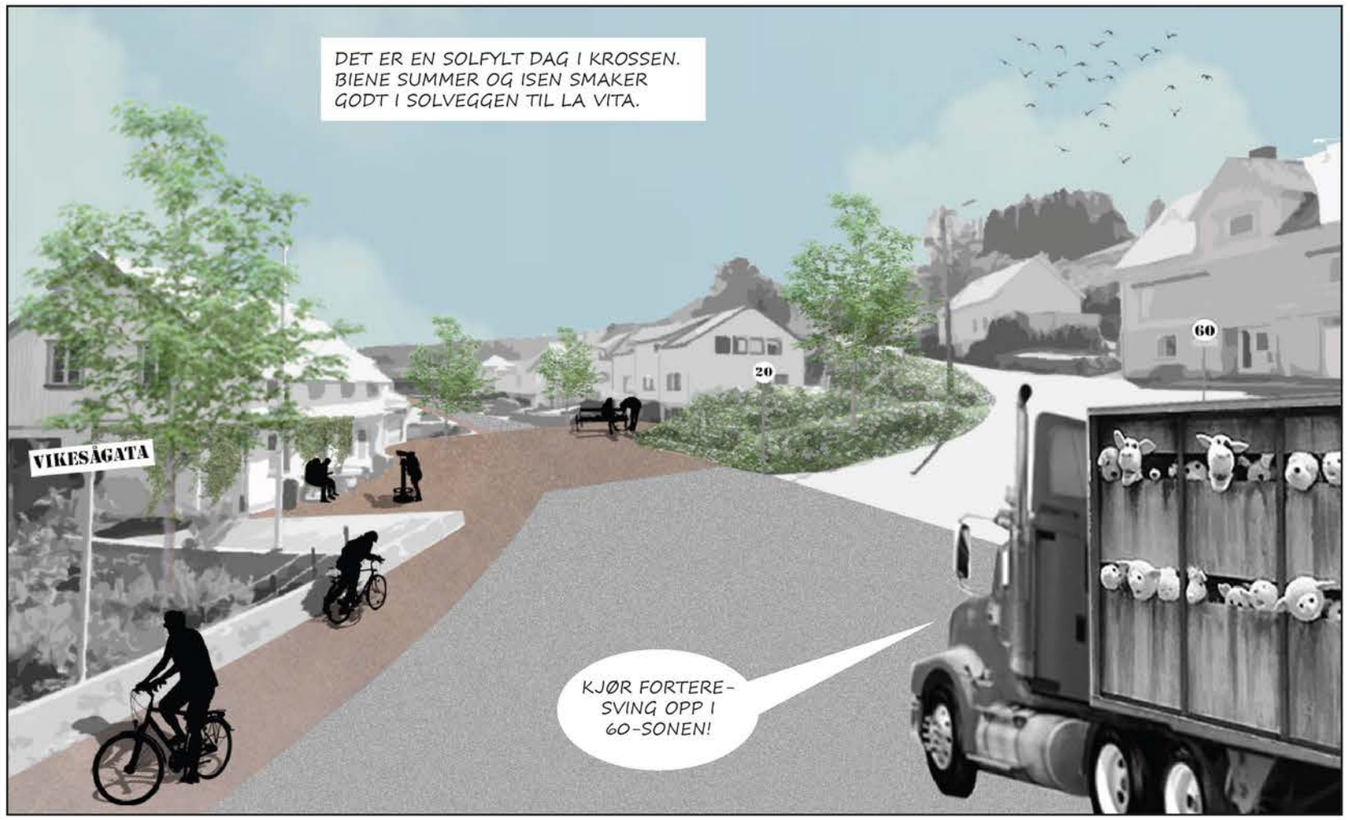

LANDSBYEN VIKESÅ

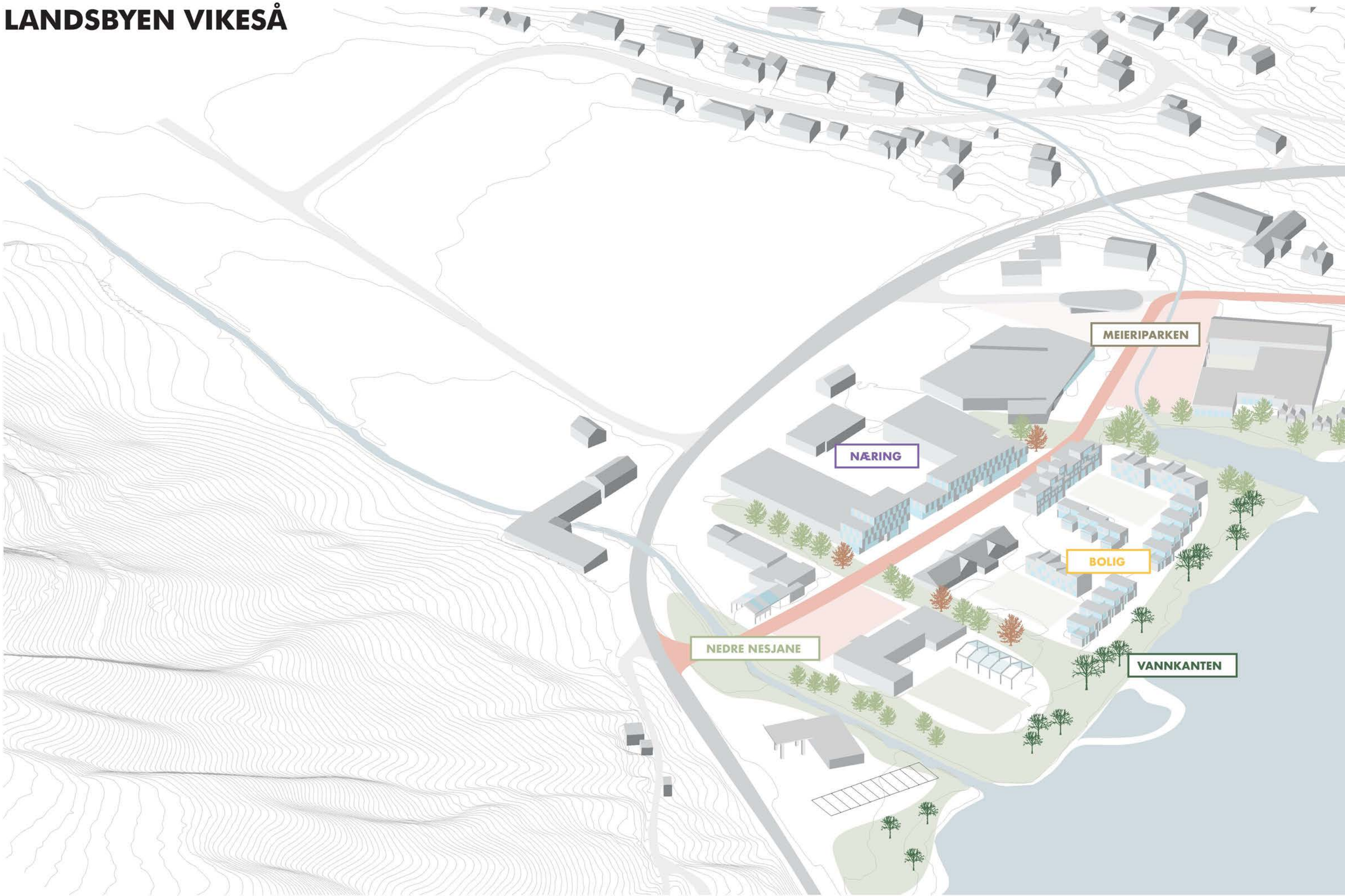

KAP ATSITE Multiconsult

KAP ΔTSITE Multiconsult

NEDFOTOGRAFERTE PLANSJER

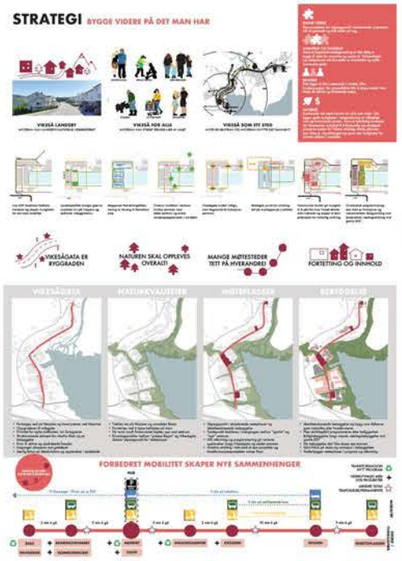

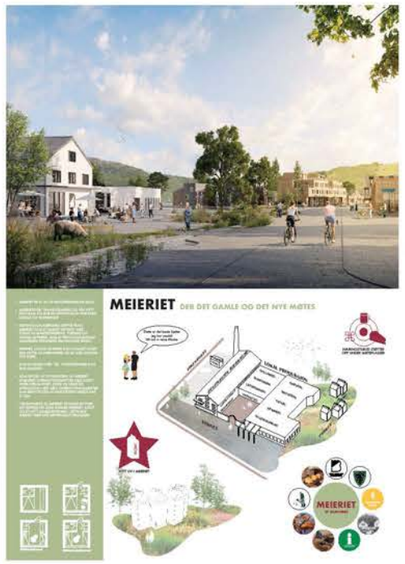

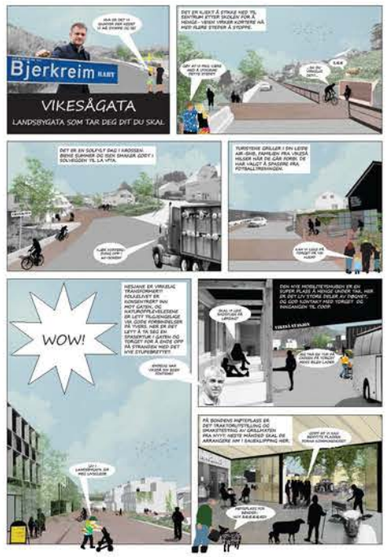

KAP ATSITE Multiconsult

BYGG LANDSBYEN VIDERE!

PARALLELLOPPDRAG FOR VIKESÅ SENTRUM VÅREN 2022

KAP ATSITE Multiconsult

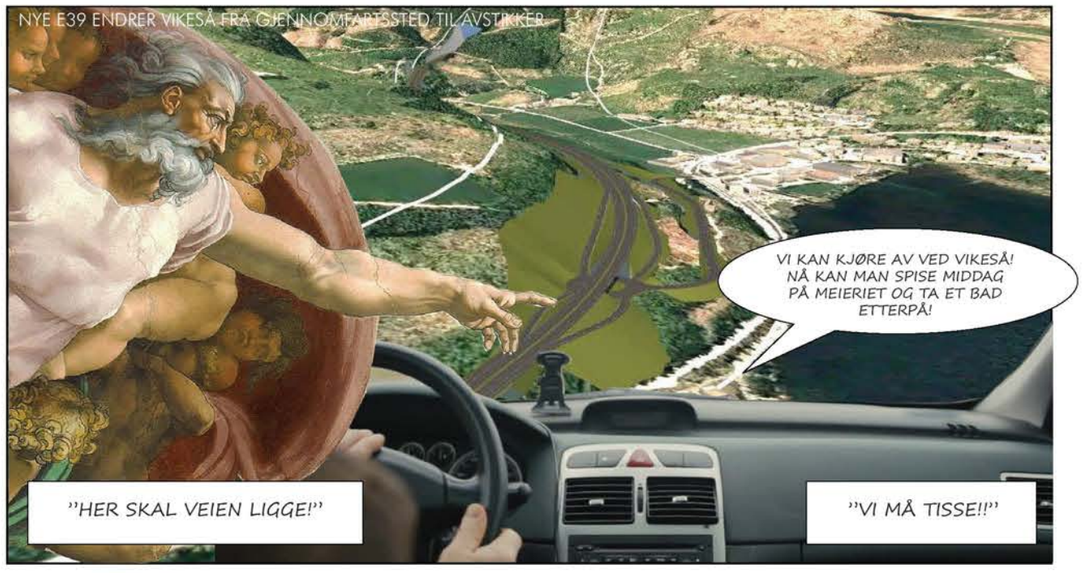

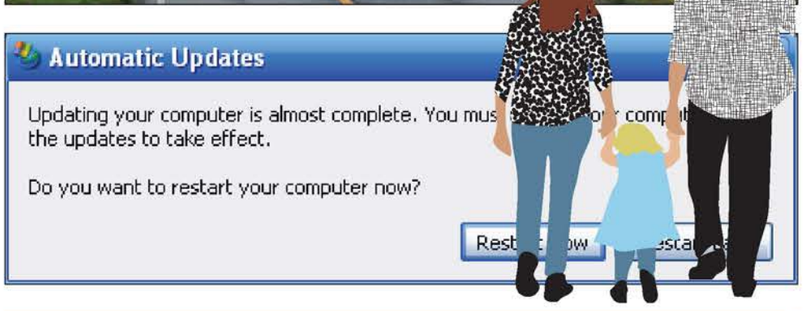

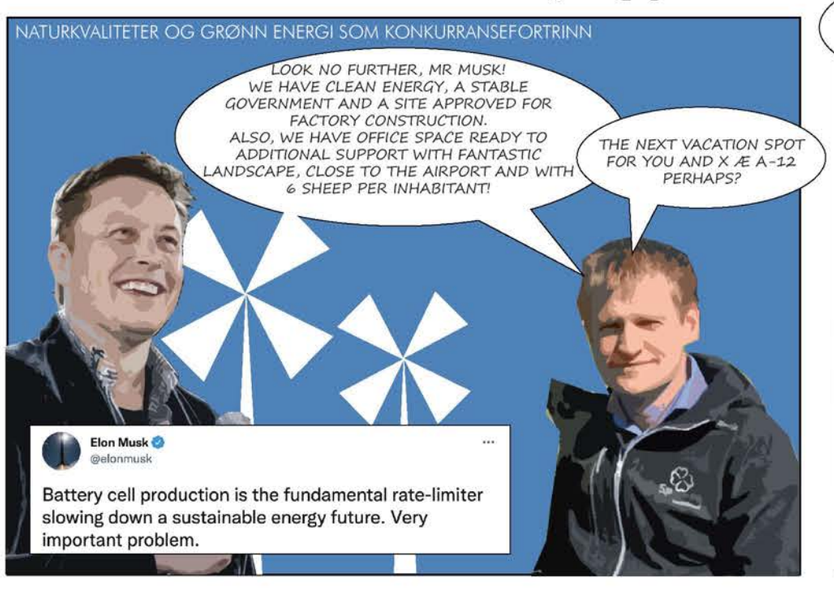

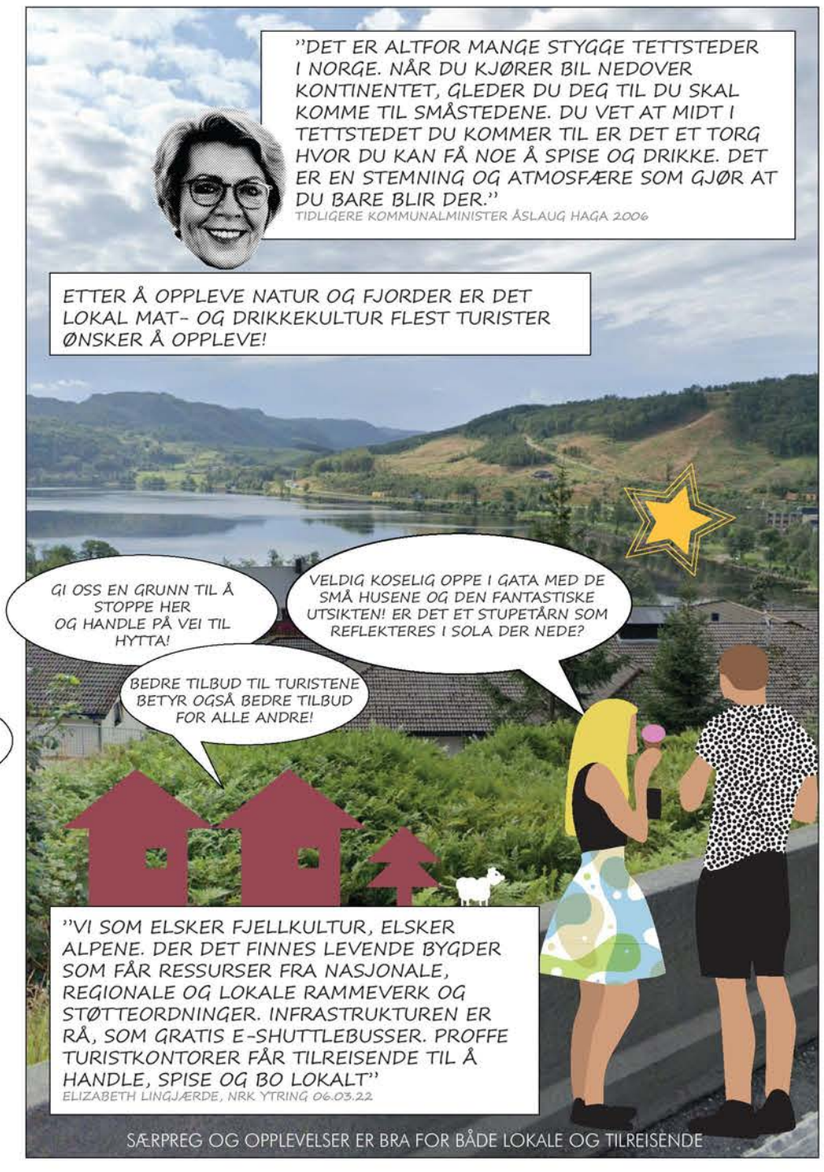

STRATEGI BYGGE VIDERE PÅ DET MAN HAR

VIKESÅ LANDSBY
HVORDAN KAN LANDSBYKVALITETENE VIDEREFØRES?

VIKESÅ FOR ALLE
HVORDAN KAN STEDET BRUKES MER AV ALLE?

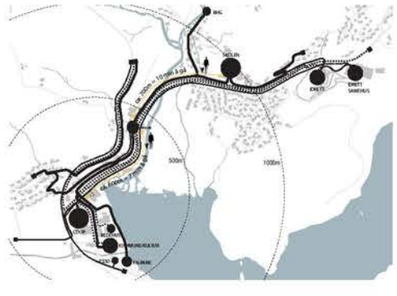

VIKESÅ SOM ETT STED
HVOR ER SENTRUM OG HVORDAN KNYTTE DET SAMMEN?

BYGGE VIDERE
Nye prosjekter tar utgangspunkt i eksisterende potensiale slik at gammelt og nytt spiller på lag.

SAMVIRKE OG SAMBRUK
Med et begrenset kundegrunnlag er det viktig å legge til rette for samvirke og sambruk. Virksomheter og møteplasser må dra nytte av hverandre og spille hverandre gode.

BRUKERE
Det ligger et stort potensiale i stedets ulike brukergrupper. En suksessfaktor blir å skape steder hvor både de lokale og tilreisende møtes.

AKTØRER
Kommunen må være bevisst sin rolle som aktør. Det ligger gode muligheter i oppgradering av offentlige rom og kommunale tomter. Som en betydelig tomteeier har kommunen mulighet til å forhandle om strategisk plasserte tomter for videre utvikling. Riktig utformet kan disse gi ringvirkninger og åpne nye muligheter for private aktører i området.

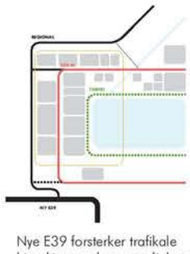

Nye E39 forsterker trafikale hierakier og skaper muligheter for økt lokal mobilitet.

Landskapstiltak bringer grønne kvaliteter inn på Nesjane og definerer utbygginstrinn.

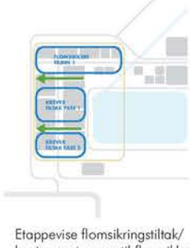

Etappevise flomsikringstiltak/ heving av terreng til flomsikker kote.

Grønne kvaliteter i sentrum knyttes sammen med både sentrum og andre landskapsopplevelser i området.

Vikesågata knytter viktige, men fragmenterte funksjoner sammen.

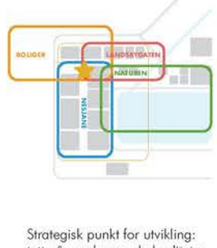

Strategisk punkt for utvikling: tett på overlappende kvaliteter.

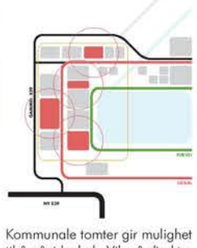

Kommunale tomter gir mulighet til å påvirke hele Vikeså direkte eller indirekte og skaper et stort potensiale for helhetlig utvikling.

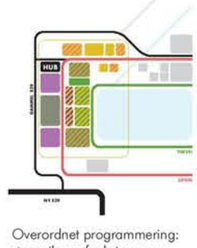

Overordnet programmering: stor miks av funksjoner og naturkvaliteter. Boligutvikling mot Svelavatnet, næringsutvikling mot gamle E39.

VIKESÅGATA ER RYGGRADEN

NATUREN SKAL OPPLEVES OVERALT!

MANGE MØTESTEDER TETT PÅ HVERANDRE!

FORTETTING OG INNHOLD

VIKESÅGATA

- Forlenges ned på Nesjane og trasé justeres ved Meieriet
- Oppgraderes til miljøgate
- Prioritet for myke trafikanter, lav fartsgrense
- Strukturerende element for mindre tiltak og ny bebyggelse
- Krav til aktive og utadrettede fasader
- Innganger plasseres mot gateløpet
- Særlig fokus på detaljrikdom og opplevelser i øyehøyde

NATURKVALITETER

- Trekkes inn på Nesjane og sonedeler flaten
- Forsterkes ved å åpne bekkeløp på tvers
- Ny tursti rundt Svelavannet knyttes opp mot sentrum
- Krysningspunkter mellom "grønne fingre" og Vikesågata danner utgangspunkt for møteplasser

MØTEPLASSER

- Utgangspunkt i eksisterende møteplasser og identitetsskapende bebyggelse
- Tyndepunkt etableres i overgangen mellom "gamle" og "nye" sentrum.
- Ulik utforming og programmering gir varierte opplevelser langs Vikesågata og stedet sammen
- Gradvis utvikling i takt med at nye prosjekter og transformasjonsprosjekter vokser fram

BEBYGGELSE

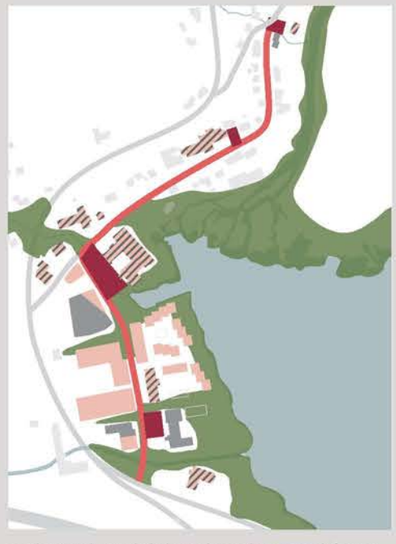

- Identitetsskapende bebyggelse og bygg som definerer gata beholdes eller transformeres
- Nye utviklingsfelt programmeres etter beliggenhet: Boligbebyggelse langs vannet, næringsbebyggelse mot gamle E39
- Ny bebyggelse skal ikke skape nye tomrom
- Stort fokus på skala og variasjon i bebyggelsen
- Underbygger møteplasser i program og utforming

FORBEDRET MOBILITET SKAPER NYE SAMMENHENGER

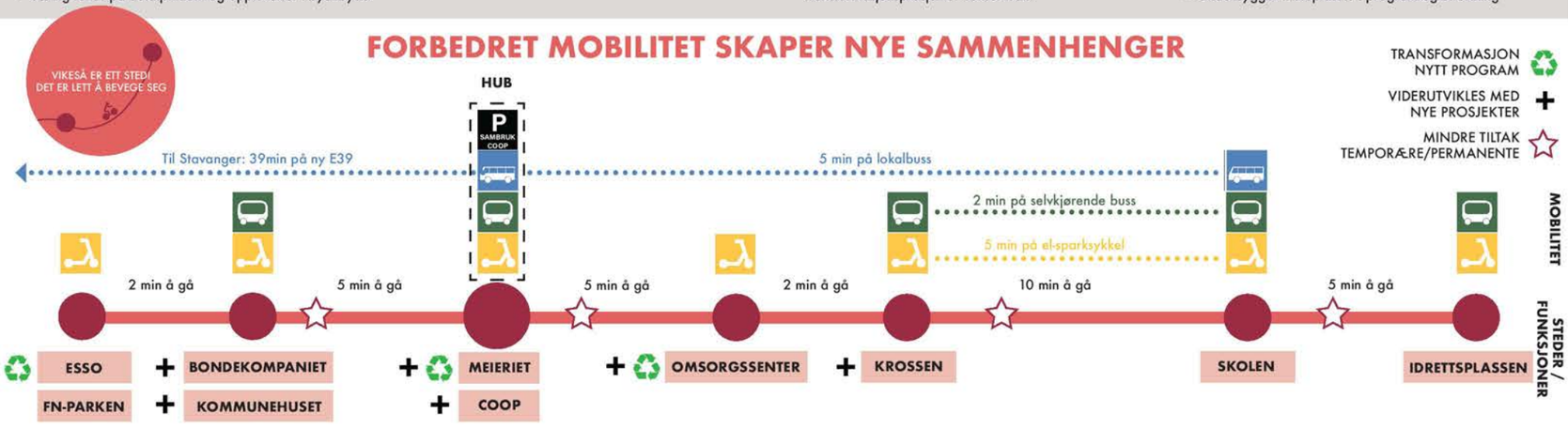

ILLUSTRASJONSPLAN 1:1000

- MEIERIET ER ET AV FÅ HISTORIEBÆRENDE BYGG
- MEIERIBYGGET TRANSFORMERES OG FÅR NYTT PROGRAM OG BLIR EN DESTINASJON FOR BÅDE LOKALE OG TILREISENDE
- DESTINASJON BJERKREIM LØFTER FRAM MEIERIET SOM ET SAMLET INITIATIV MED FOKUS PÅ MARKEDSFØRING, TURISME OG LOKALE AKTØRER. SOM ET PRIVAT-KOMMUNALT SAMARBEID REDUSERES ØKONOMISK RISIKO.
- MINDRE, LOKALE AKTØRER KAN I SAMLET FLOKK DRA NYTTE AV HVERANDRE OG BLI MER SYNLIGE FOR FLERE
- KAN UTVIKLES OVER TID - INVESTERINGER KAN SKJE GRADVIS
- SOM EN DEL AV UTVIKLINGEN AV MEIERIET ETABLERES OVERNATTINGSHYTTER MED UTSIKT OVER SVELAVATNET. DISSE VIL VÆRE EN ATTRAKSJON I SEG SELV. OVERNATTINGSGJESTER KAN BENYTTE SEG AV FASILITETENE VIKESÅ HAR Å TILBY
- I TILKNYTNING TIL MEIERIET UTVIKLES EN PARK OG MØTEPLASS SOM SAMLER MEIERIET, COOP OG ET NYT MOBILITETSPUNKT. DETTE BLIR HJERTET I DEN NYE SENTRUMSUTVIKLINGEN.

MEIERIET DER DET GAMLE OG DET NYE MØTES

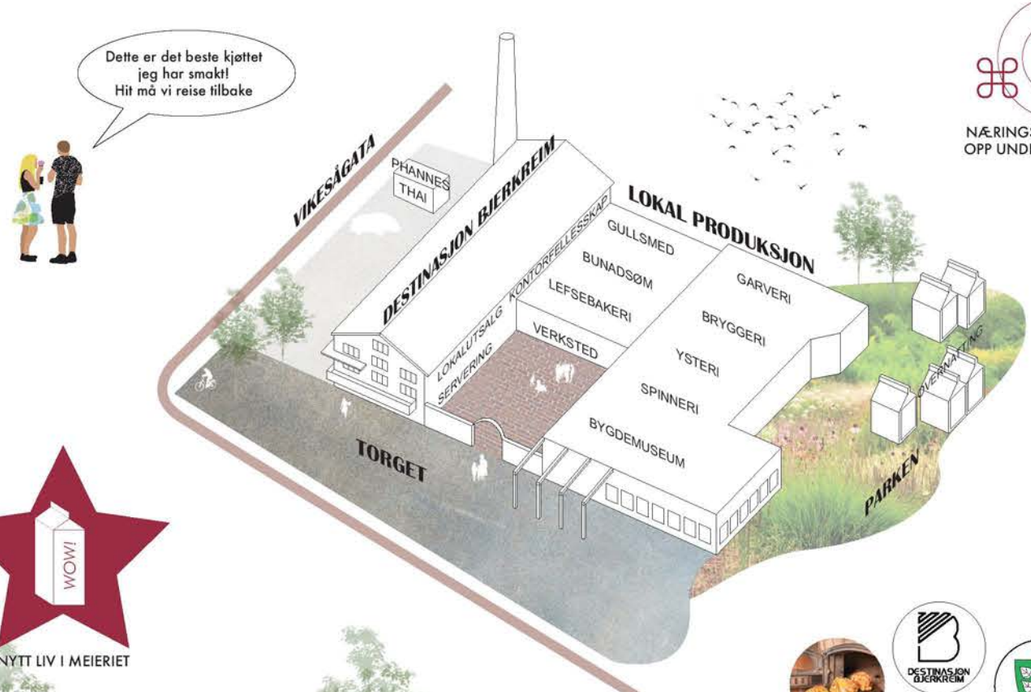

NÆRINGSTILBUD STØTTER OPP UNDER MØTEPLASSER

NYTT LIV I MEIERIET

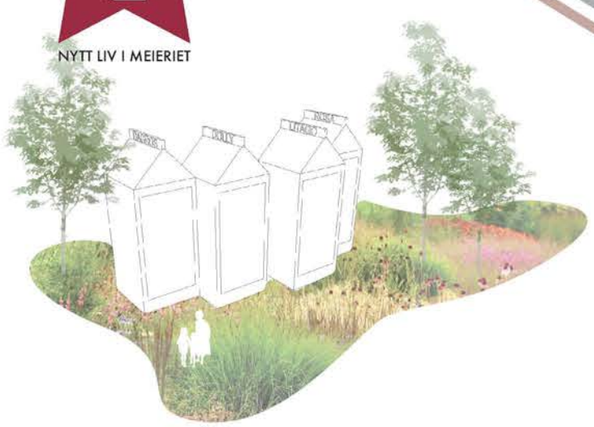

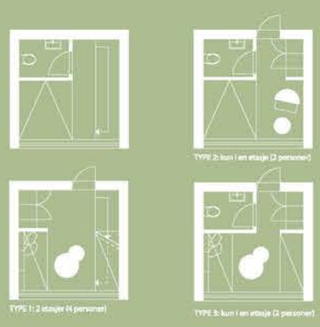

PROSJEKTER SLIK GJØRES DET

NEDRE NESJANE
Etablering av møteplasser under tak som ikke er avhengig av terrengheving i overskueling framtid

NN1 AKTIVITETSPARK
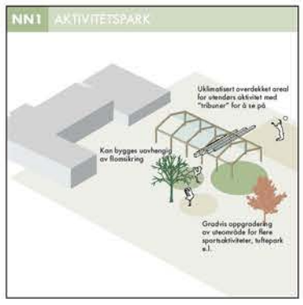

NN2 BONDENS INNOVASJONSSENTER
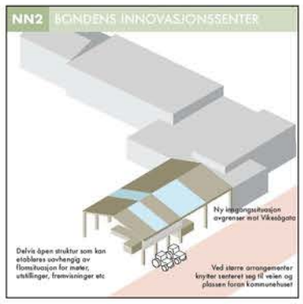

NN3 BOBILPARKERING
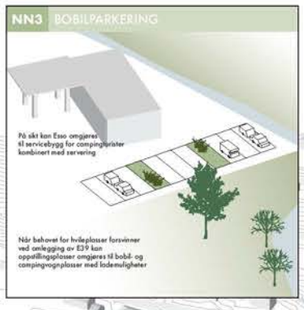

NÆRING
Utviklingseiendom for flerfunksjonell næring som styrker gatelivet og tilrettelegger for synergi mellom store og små aktører

N1 SPILLEREGLER
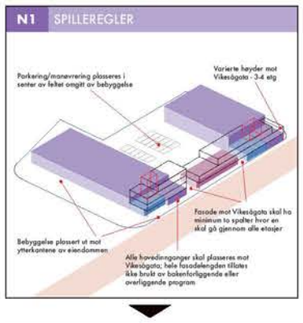

N2 SAMBRUK KONTOR/CO-WORK
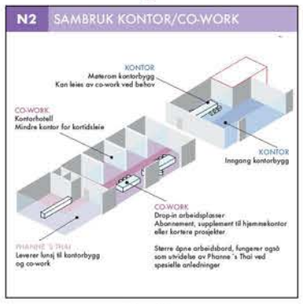

N3 ALTERNATIVER PROGRAMMERING
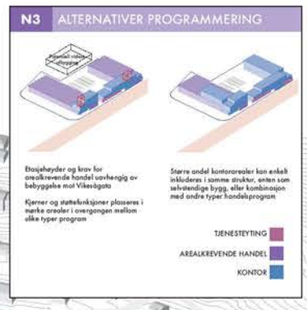

BOLIGER
Tett-lavt boligområde i nærhet til Svelavatnet med fokus på fellesskapsløsninger og naboskap

B2 BOLIGTYPOLOGIER
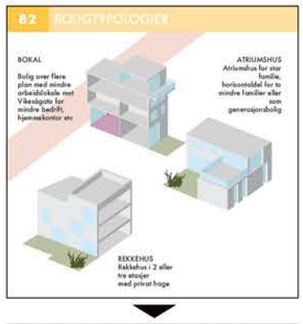

B1 BOLIGFELT BYGGETRINN 1 og 2
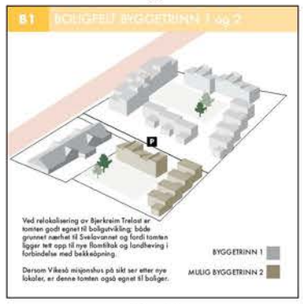

B3 BOLIGFELT BYGGETRINN 3
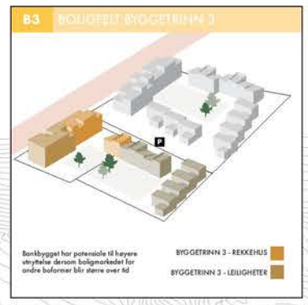

MEIERIPARKEN
Et nytt nav i møtet mellom Vikesågata og Nesjane

T1 MEIERIET/DESTINASJON BJERKREIM

T2 MELKEKARTONGENE
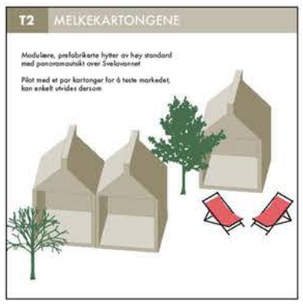

T3 COOP
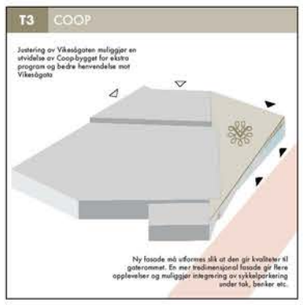

T4 MOBILITETSHUB
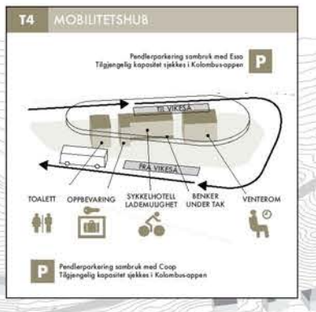

ØVRE VIKESÅGATA
Mindre tiltak i eksisterende gatestruktur, herunder midlertidige tiltak og møbleringsprosjekter

Ø1 KROSSEN
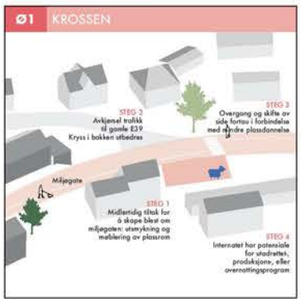

Ø2 OPPGRADERING OG FORBINDELSER

Ø3 ÅPNE FASADE I EKSISTERENDE BYGG

LANDSBYGATA
Nedgradert gate til miljøgate med flere grønne kvaliteter og lavere høstighet

L1 LANDSBYGATA

L2 LANDSBYGATA
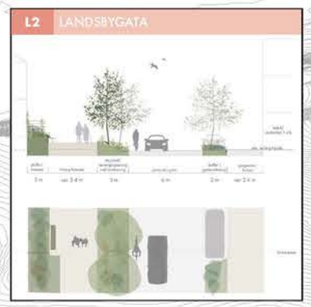

VANNKANTEN
Tiltak for å forbedre kontakten med vannet, integrere flomtiltak og gi opplevelser i ulike soner

V1 BADEPLASSEN
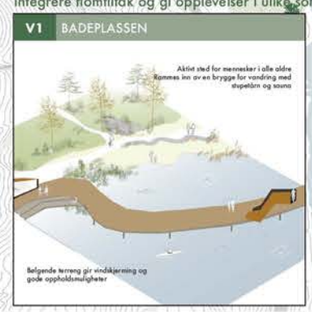

V2 FLOMPARKEN

V3 MEIERIPARKEN
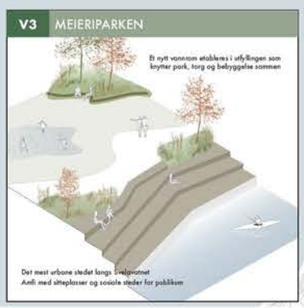

V4 DELTALANDSKAPET

TILTAK / PROSESS

Ø2 / Ø1	V1 / N1	T1	L1	Ø3 / N2	NN1	T2 / V3	NN2	V2 / N3 / B2 / B1	T3	NN3 / L2 / T4	V4	B3
Skape blest om Vikesågaten	Oppstart regulering kommunal tomt Åpen designkonkurranse badstu	Etablering Destinasjon Meieriet	Fylkeskommunen sikrer gang/sykkelvei mellom Krossen og Nesjane	Energibedrift ser etter aktuell kommune for etablering Trenger kontor til 20 ansatte	Tilskudd fra fylkeskommunen for å utbedre tilbud til unge	Oppstart flomsikring av Meieriparken Tilrettelegging utvikling av bolig	Ny statlig tilskuddsordning for innovasjon i landbruket	Bjerkreim Trelast vurderer mulighet til å frigjøre tomt til boligutvikling men bli på Vikeså	Vikeså får pol	Nye E39 åpner	Ny gangvei rundt Svelavannet	Banken utvikler nytt boligprosjekt Opprettholder plassering i første etasje

KOMMUNALT
STATLIG
PRIVAT

VIKESÅGATA
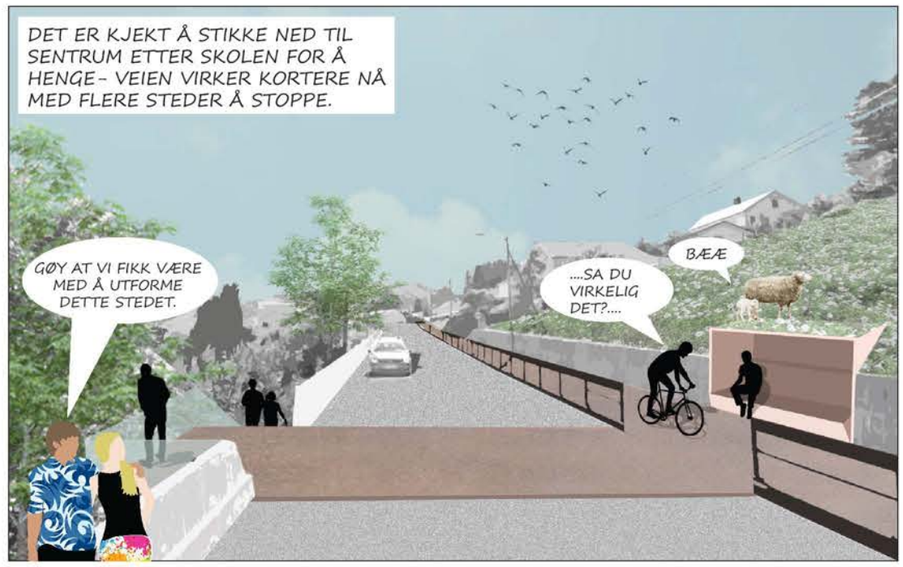
LANDSBYGATA SOM TAR DEG DIT DU SKAL